

Vol. XI

No. 6

1st August, 1974.
(Thursday)
10 Sravan, 1896 S. E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions.	453
Short Notice Questions and Answers,	484
Written Answers to Questions. (Unstarred Questions)	491
Condolence motion :	
re : Demise of Sri Pothula Gunnayya, ex-M. L. A	519
Business of the House.	529
Privilege motion (raised by Sri A. Sriramulu)	—(postponed). 530
Matters under Rule 341 :	
re : Potti Sriramulu Homeopathy College.	.. 531
re : Half-a-million Jobs Scheme (postponed).	.. 532
Calling attention to matters of Urgent Public Importance :	
re : Drought conditions prevailing in the State.	.. 532
re : Firing and harassment by Police of the people belonging to Banda Lingampalli Village.	.. 549
re : Need for opening of Fair Price Shops in Srikakulam District.	.. 553
Papers Laid on the Table :	
Rules or amendments to rule under the A. P. Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959, issued in	.. 555
1. G. O. Ms. No. 274 P. R. (S. I.) Department dated 28-5-74.	
2. G.O.Ms.No. 296, P.R. (S.I.) Department dated 12-6-1974.	

[Contd. on 3rd Cover]

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : Sri P. Ranga Reddy

Deputy Speaker : Sri Syed Rahmat Ali

Panel of Chairmen:

1. Sri Kaza Ramanadham
2. Sri Baddam Yella Reddy
3. Smt. D. Indira
4. Sri M. Yellappa

Secretary : Sri A. Shanker Reddy,
B.A., LL.B.

Assistant Secretaries:

1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri P. Ranga Rao
3. Sri E. Sadasiva Reddy
4. Sri V. K. Viswanath
5. Sri S. Poornananda Sastry
6. Sri K. Satyanarayana Rao
7. Sri R. N. Sarma

CONTENTS- Contd

PAGES

Paper placed on the Table

Summary of main conclusions and recommendations of the Committee on Taxation of Agricultural Wealth and Income.	555
---	-----

Presentation of the Third Report of the Committee on Estimates on Tribal Welfare.	556
---	-----

Government Bills :

A. P. Land Revenue (Additional Wet Assessment) Bill, 1974	—(Introduced).	556
---	----------------	-----

A. P. Appropriation (No. 5) Bill, 1974	—(Passed).	556
--	------------	-----

A. P. Appropriation (No. 6) Bill, 1974	—(Passed).	583
--	------------	-----

Announcement :

re : Time for receipt of Amendments to A. P. Factories and Establishments (National, Festival and other Holidays) Bill, 1974 and other Bills. -	587
---	-----

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Fifty eighth day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday the 1st August, 1974.

The House met at Half-past Eight of the Clock
(Mr. Speaker, Sri P Ranga Reddy, in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

ALL INDIA CROP COMPETITIONS.

8-30 a. m.

911—

* 4055 Q.—Sri A. Sriramulu (Eluru) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether an All India Crop Competition in paddy was held for 1972-73 ; and

(b) if so, the States that secured prizes ?

The Minister for Transport (Sri J. Chokka Rao) deputed for the Chief Minister :—(a) Yes, Sir.

(b)

Maharashtra		..	.. First Prize.
Andhra Pradesh	..	..	.. Second Prize.
Karnataka	..	..	.. Third Prize

(ఎ) జరిగింది.

(బి) మహారాష్ట్ర మొదటి బహుమతి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ బహుమతి.

కర్ణాటక మూడవ బహుమతి.

శ్రీ ఎ శ్రీరాములు :—మన రాష్ట్రం వ్యవసాయ రంగంలో ఎంతో అభివృద్ధి సాధించింది అని చెప్పుకుంటున్నాము. అన్నదాత, అన్నపూర్ణ అని పైటిర్స్

An asterisk before the name indicates confirmation by the Member

యిచ్చుకున్నాము అలాంటి పరిస్థితిలో మహారాష్ట్రకు ప్రథమ బహుమతి పోషడానికి కారణం ఏమిటి? మన అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంట్ పని చేయడంలేదా? దీనిని గురించి పరిశీలన చేసినదా? చేసి ఉంటే కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ జె. చొక్కరావు — 1972-73 పోటీలో రెండవ బహుమతి మనకు వచ్చినది మన రాష్ట్రంలో రాష్ట్ర స్థాయి పోటీలు 1970-71 లో జరిపాము అప్పటి నుంచి రాష్ట్రంలో జరిపలేదు. ఈ సంవత్సరం ప్రభుత్వం పోటీలు జరపాలి అని నిర్ణయించేసి ఈ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం జరుపుతుంది వాదించిన సూచనను, మొదటి బహుమతి వచ్చేకొరికు తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ (నరసంపేట) 1972-73 లో అఖిలభారత స్థాయిలో ధాన్యం పోటీ జరిగింది మన రాష్ట్రంలో 1970-71 లో జరిగింది అన్నాడు అఖిలభారత స్థాయిలో జరిగినప్పుడు 1970-71 పోటీ ఫలితాన్ని ఆధారం చేసుకొని యిచ్చారా? 1972-73 లో ఫ్రెష్ గా జరిగిందా? ఏ ప్రాతిపదిక మీద వారికి వచ్చినది ధాన్యం ఎక్కువ పండించారా? ఎర్రా ఎక్కువ పండించారా? సాగు విస్తీర్ణమా? మనకు రెండవ బహుమతి రావడానికి ఎంత కక్కువ పంట పండించాము?

శ్రీ జె. చొక్కరావు — బహుమతి పొందడానికి ఎకరాకు ఎక్కువ దిగుబడి చూసి, మన దగ్గర రెండవ బహుమతి వచ్చినది. ఎకరానికి 7,040 కె. జి. అ మనదగ్గర రావడంలో రెండవ బహుమతి వచ్చినది. మొదటి బహుమతి యింతున్న ఎక్కువ ఉండడం వల్ల మహారాష్ట్రకు లభించింది

శ్రీ ఎన్. వెంకట్రావు (గోపాలపురం) :— కృషి పండిట్ అనే బిరుదు ఎవరికి యిచ్చారో తెలివిస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కరావు :— కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క నిర్ణయం ప్రకారం మొదటి బహుమతి వచ్చినవారికి ఆ బిరుదు రావడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వంక సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :— ధాన్యం పంట కంకెస్తులో ఏ ధాన్యం పెట్టారు. జయ, విజయ, తెల్ల హంస, నల్ల హంస ఏది పెట్టారో తెలివిస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కరావు — మన రాష్ట్రంలో ఐ. ఆర్. 9 పెట్టారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :— మనం పంటలు పండించడంలో వివిధ రకాలు వాటిలో చేయడంతో ఏ ప్రైజ్ రావడంలేదు. పుష్టిగా భోజనం చేయడంలో అయినా ప్రైజ్ వచ్చినదా? అది చెప్పగలరా?

(జవాబు లేదు)

శ్రీ రాజు :— సమితి స్థాయిలో, జిల్లా స్థాయిలో ప్రతిసంవత్సరం రెగ్యులర్ గా ధాన్యం పంట పోటీలు నిర్వహించబోవడం కూడా మనకు నేషనల్ లెవెల్ లో ఫస్ట్ ప్రైజ్ రాకపోవడానికి కారణం అని అనుకుంటున్నాను. అది వాస్తవమని గౌరవ కీయులైన మంత్రులు అంగీకరిస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అందుకే ఈ సంవత్సరం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొని ఈ రాష్ట్ర లెవీలో ఈ పోటీలు జరిపడానికి నిశ్చయం చేసుకొన్నది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—మన రాష్ట్రంలో 7,044 కె. జి. ల పంట వచ్చినది ఎర్రైతు క్షేత్రం నుంచి వచ్చినది. లేక మన వ్యవసాయ క్షేత్రం నుంచి వచ్చినదా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఈ పోటీలో రైతు సంపాదించినాడు. పి. బి. చంద్రశేఖరాజు. కొనగి గ్రామం కిర్నాలు జిల్లా. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం.

శ్రీ ఎన్. వెంకటయ్య (కొడంగల్) :—మనకు ఐ. ఆర్. 8 పెకండ్ ప్లెట్ వచ్చినది అన్నారు. మహారాష్ట్ర వారికి యిదే పెరైటివల్ల వచ్చినదా? వేరేదాని వల్ల వచ్చినదా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఆ వివరం నాదగ్గర లేదు.

శ్రీ బి. రామశర్మ (దేవుకొండ) :—ఐ. ఆర్. 8 పంట దిగుబడి కంటే జయ పంట దిగుబడి ఎక్కువ ఉన్నది. దానిని బహుమతి పోటీలో ఎందుకు ప్రవేశ పెట్టలేదు?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—పంటల కాంపిటిషన్లో ఐ. ఆర్. 8 బహుమతి వచ్చినదని చెప్పాను. వరి పంటల పోటీలో అన్ని రకాలు పాల్గొనవచ్చు.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (నాగరికబకం) :—మన రాష్ట్రానికి ప్రథమ బహుమతి రాకపోవడానికి కారణం ఎరువుల కొరత రావడం వల్లనే అనుకుంటాను కాంపిటిషన్లో చేరిన వారికి సఫిషియంట్ క్వంటిటీ ఆఫ్ మెన్యూర్ సప్లయ చేస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అఖిల భారత పోటీలో పాల్గొన్నవారికి ఎన్ని అవసరాలు ఉంటే అన్ని అవసరాలకు తప్పకుండా సహకరిస్తాము రాష్ట్ర పోటీలో పాల్గొన్న వారికి కూడ ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ వంక. సత్యనారాయణ :—ఇక్కడనుంచి ఐ.ఆర్. 8 కంటేస్తుకు తీసుకు వెళ్లారు. ఆంధ్రదేశంలో ఐ.ఆర్. 8, జయ దిగుబడి, రాలబడి హెచ్చుగా యున్నది. వారు జయ తీసుకొని వచ్చి ఉంటే ఆ టెక్నిక్ మిస్టేక్ జరిగింది. వారు కూడ ఐ.ఆర్. 8 తీసుకువచ్చినారా, ఏమి తీసుకువచ్చారో తెలియదు అంటే ఎట్లా? కంటే స్థులో అవతలివారు ఏమి తీసుకువచ్చారో మనకు తెలియకపోతే ఎట్లా గెలుస్తాము?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—వరి పంటలకు సంబంధించిన పోటీలో ఏ రకమైన వరి అయినా పోటీలో పాల్గొనవచ్చు, మన దగ్గర బహుమతిపొందిన రైతు ఐ.ఆర్. 8 పెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. శ్రీరామయ్య :—మొదటి బహుమతి వచ్చిన మహారాష్ట్రలో ఆగ్కడ ఎకరానికి దిగుబడి ఎంత? మనకు బహుమతి రాకపోవడానికి గల కారణాలేమిటో 8-40 a.m.
సభుత్వం పరిశీలన జరిపించినదా? జరిపించినట్లయితే ఆ కారణాలేమిటో చెప్పగలరా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అన్నీ పరిశీలించిన తరువాతనే—కొన్ని సంవత్సరాలనుంచి మన రాష్ట్రంలో పోటీలు లేనందువల్ల, యీ సంవత్సరం పోటీలు జరిపించడం, అలాగే మన రాష్ట్రం కేంద్ర పోటీలలో కూడా పాల్గొని ఎక్కువ బహుమతులు తెచ్చుకొనడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నది.

INTRODUCTION OF "CROP INSURANCE" IN THE STATE

912—

* 4668 Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is not a fact that the Union Government has advised crop insurance to be introduced in the State :

(b) if so, whether this State is implementing crop insurance ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

Sri J. Chokka Rao :—(a) No Sir.

(b) and (c) Do not arise.

(ఎ) లేదు.

(బి) అండ్ సి ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఇప్పుడు రైతుపైన మన ఆహారోత్పత్తి అంతా ఆధారపడివున్నది గదా. ప్రభుత్వం ఆత్మధికంగా పన్నులు వేయడానికి నిర్ణయాలు చేస్తున్నదిగదా, ఈ పరిస్థితిలో రైతుకు కనీస రక్షణ కల్పించి, అతను పండించే పంట విషయంలో—యీ క్రాప్ ఇన్ సూరెన్స్ స్కీముకు సంబంధించి మన ప్రభుత్వమైన చొరవ తీసుకుని కేంద్రానికి ఎందుకు తెలియజేయలేదు :

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—దీనికి పార్లమెంటు శాసనం కావాలని ఉంటుంది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పుడే కాదు, మొదటి నుంచీ కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి దీనిపైన తెలిపడం జరుగుతున్నది. మన రాష్ట్రంలో 11-7-62 న యం. టి. రాజు, ఫస్ట్ మెంబర్ గా ఉన్నప్పుడు ఆయన అధ్యక్షతన ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం, ఆ కమిటీ సిఫార్సులు మొదట కొన్ని ప్రాంతాలలో—సెలెక్టెడ్ ప్లేసెస్ లో ప్రారంభించాలని—ఆ రిపోర్టును కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. కేంద్రం నుంచి కూడా ఒక ముసాయిదా బిల్లు మనకు పంపించడం, దానిపైన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా అభిప్రాయాలు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలిపడంలో 70 నుంచి కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క పరిశీలనలో ఉన్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కూడా దీనిపైన త్వరితంగా నిర్ణయం తీసుకోమని కోరడం జరిగింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఇప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించిన రిపోర్టులో ఏమి సూచనలు ఉన్నాయో, ఏ పద్ధతిలో రైతుకు క్రాప్ ఇన్ సూరెన్స్ స్కీము అమలుజరిపి రక్షణ కలగజేయాలని సూచించడం జరిగిందో చెప్పగలరా? రెండవది ఇది అగ్రికల్చర్ వ్యవహారం గనుక రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఎందుచేత దీనికి తగిన రక్షణలు, చొరవతీసుకుని శాసన రూపేణా చేయడానికి పూనుకోలేదు?

శ్రీ జె చొక్కారావు :—కంపల్పరీ ఇన్‌శూరెన్స్ అనేది పెట్టాలన్నప్పుడు అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఎర్ వ్యూలో తిరు పార్లమెంటులో శాసనం చేయ వలసి ఉంటుంది ఇక్కడికి వారు సంపించి ముసాయిదా బిల్లు, దానిపై న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెలిపిన వివరాలు ఆ డిటెయిల్స్ చాలా ఉన్నాయి గౌరవసభ్యులు కోరినట్లయితే నేను ఆ లిట్టు అంతా ఒక నోట్ ప్రెపేర్ చేసి సంపించమంటే పంపుతాను.

శ్రీ యం ఓంకార్ :—అధ్యక్ష, వారిని సభముందు పెట్టవలసినదిగా తమరు అదేశించండి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఆ వివరాలు నేను అడగడం లేదు. క్రాప్ ఇన్‌శూరెన్స్ స్కీము ఏ పద్ధతిలో ఉంటుంది? కొంత చెప్ప వచ్చును గదా. నేను ఆ డిటెయిల్స్ అడగడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—క్రాప్ ఇన్‌శూరెన్సుపై ముసాయిదా బిల్లు, ఇక్కడ ఇంట్రడ్యూస్ చేయమని కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిందా? వారు యిచ్చిన సమాచారాన్ని బట్టి యిచ్చినట్లుగా కనిపిస్తున్నది కాని మెయిన్ కోశ్చన్‌లో 'Whether it is not a fact that the Union Government has advised crop insurance to be introduced in the State?' అని అగినప్పుడు 'నో' అన్నారు. వారి ఆన్సర్ కన్స్ట్రక్షన్ చూస్తున్నాను

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—మంత్రిగారు 'నో' అని చెప్పడం కరెక్టు ఆన్సర్ కాదు మంత్రిగారు అది కొంచెం చూసి సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—సమాధానం సరిగా లేదని ఎట్లా అనుకొంటారు? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రాన్ని కోరడం జరిగింది ఇన్‌శూరెన్స్ స్కీము రాష్ట్రంలో నిర్వహించ దానికి వుందా? అంటే నిర్వహించడం ఎట్లా వస్తుంది? అది శాసనం పార్లమెంటులో చేయాలి. పార్లమెంటులో శాసనానికి సంబంధించి కరెస్పాన్డెన్స్ స్థాయిలోనే వుందిగాని ఒక నిర్ణయం జరిగలేదు కాబట్టి సమాధానం తప్పు కాదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—దానికి కూడా ఆయన సరిగా చెప్పలేదు

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—మంత్రిగారు సమర్థించుకుంటున్నారు అట్లా సమర్థించు కోవడం మంచిది కాదు ఎందు కంటే—రాష్ట్రానికి కేంద్రం సలహా యిచ్చిందని మంత్రిగారు చెప్పారు. మొదట ఆన్సర్‌లో లేదు అన్నారు. తరువాత యం టి. రాజు కమిటీ రిపోర్టు మేము సంపించిన తరువాత, చిట్ట బిల్లు పంపిస్తూ సజెషన్స్ యిచ్చింది అన్నారు సెల్ఫ్-కంట్రబ్యూట్‌గా వుంది. రెండవది కనీసం కమర్షియల్ క్రాప్స్‌కు సంబంధించి అయినా దశల వారీగా ప్రవేశ పెడతారు కాబట్టి కమర్షియల్ క్రాప్స్‌కు సంబంధించి అయినా ప్రవేశ పెట్టడానికి సిద్ధంగా వున్నారా?

Sri J. Chokka Rao :—'Whether it is not a fact that the Union Government has advised crop insurance to be introduced in the State?' అని అడిగారు. వారు ఏదైనా తీర్మానాన్ని, పార్లమెంటులో యాక్టు చేస్తే గదా మమ్మును కోరేది?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు చెప్పడంలో—ట్రాప్ బిల్లు కూడా పంపించారు అని చెప్పారుగదా.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—పార్లమెంటులో ప్రవేశ పెట్టినది కాదు, ఇన్ స్ట్రూమెన్స్ చేయాలన్నప్పుడు దానికి అనేక సాదక బాధకాలున్నాయి—ఇక్కడ మేమొక కమిటీని ఏర్పాటు చేశాము : రికమెండేషన్స్ ఆ రిపోర్టు వారికి పంపించాము; వారొక ఎక్స్ ప్లైన్ కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు, రిపోర్టు మాకు పంపించారు వ్యూస్ అడుగుతూ, అది బిల్లు ఎట్లా అవుతుంది. ఒక బిల్లు పార్లమెంటులో పెట్టాలిగదా.

ఎక్స్ పర్టు రిపోర్టు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి పంపించడం కేంద్ర ప్రభుత్వం దానిపైన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మొక్క అభిప్రాయాలు తెలుసుకుంటుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—బిల్లు పెట్టిన తరువాత అడిగారా, లేదా ?

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (కమలాపూర్) :—మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు రైతులపైన పన్నులు వేయడం తీవ్రమని చెప్పారు. అధికంగా పన్నులు వేయబోతున్నట్లు చెప్పారు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో యీ ఇన్ స్ట్రూమెన్స్ లేకపోతే రైతులకు రక్షణ లేదు. ఉప్పుకుండా దీనిని అమలు జరపడానికి ప్రయత్నిస్తారా ? పరిశీలిస్తామని చెప్పడం కాదు, హామీ యివ్వాలి.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—హామీ ఎట్లా యివ్వాలి ? ఇది పార్లమెంటులో చేయవలసిన శాసనం.

(ఇంటరప్షన్)

పన్నులకు దీనికి సంబంధం లేదు. పంటలకు సప్లయ కిలిగి—తుపానులు వచ్చినప్పుడు గాని, పురుగులు ఎలాన్ చేసి పంటలు దెబ్బతిన్నప్పుడుగాని, కరువు ఏర్పడినప్పుడు గాని వర్షాలురాక, యివన్నీ వుంటాయి. అటువంటప్పుడు ఇన్ స్ట్రూమెన్స్ అనేది అవసరం పన్నులకు, దీనికి సంబంధం లేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) :—ఈ పంటల భీమా పథకం అనేది చాలా అవసరమైన లెజిస్లేషన్. ఎందుకంటే—ఇందులో ఒక కొంప్లెన్టు—రికమెండేషన్స్ ఆఫ్ ది కమిటీ ఆన్ టాక్సేషన్ ఆఫ్ అగ్రికల్చరల్ వెల్త్ అని పేరులోపై ఒకటి పెట్టారు. అందులో జనరల్ వ్యూ అగ్రికల్చర్ పై టాక్సేషన్ తక్కువ పడుతున్నదని అబ్జర్వేషన్ వుంది. మొన్న ఎ. ఐ. సి. సి. లో కూడా అగ్రికల్చర్ పై టాక్స్ చాలా తక్కువగా వున్నది, చాలా కంట్రీజ్ చేయాలని అబ్జర్వే చేశారు. ఇట్లా, దీనిపైనే టాక్సు ఎక్కువ చేస్తున్న దృష్ట్యా, యిప్పుడు పంటల భీమాపథకం చాలా అవసరం. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు రికమెండ్ చేసి మనకు పంపించింది కాబట్టి, వెంటనే ఆ బిల్లును ప్రవేశపెడతారా ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—కేంద్ర ప్రభుత్వం బిల్లు రాలేదు మన శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టే బిల్లు కాదు. ఇది మన రాష్ట్రమే కాదు, అన్ని రాష్ట్రాలు కూడా కేంద్రాన్ని కోరుతున్నవి. కేంద్రం కూడా ఆలోచిస్తున్నది. ఈ విషయంలో త్వరితంగా నిర్ణయం తీసుకోమని కేంద్రాన్ని కోరతాము. కోరేటప్పుడు గౌరవనభ్యుల సలహాలు

చెబితే అవి తీసుకుని, డిటెయిల్స్ గౌరవసభ్యులతో చర్చించి, కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ విధంగా కోరాలనే విషయమై మీ సలహాలపైన దానిని పరిశీలిస్తాం

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—ఇది చాలా పెర్మినెంట్ కొన్సెన్ ఒక ప్రక్కన రైతులపైన మనం పన్నులు హెచ్చుగా వేస్తామంటున్నాం. వారికి పెక్కురిటీ లేకుండా పోతున్నది ఒక ఇండస్ట్రీ పెట్టుకున్న వారు ఇన్ స్యూరెన్స్ చేసుకోవచ్చు లాస్ వస్తే క్లెయిమ్ చేయవచ్చు. కాని, రైతులకు అటువంటి రక్షణ లేదు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో, ఎవరం కేంద్ర ప్రభుత్వం యీ క్రాప్ ఇన్ స్యూరెన్స్ స్కీము పెట్టేవరకూ రైతులపై అధిక పన్నులు వేయకుండా ఆపుతారా? ఈ లోపల రాకపోతే, కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ప్రిమెయిల్ అయి, ఇమిడియేట్ గా యిది వచ్చేటట్లుగా చూస్తారా? అంతవరకు అధిక పన్నులు వేయకుండా ఆగుతారా? మనం ప్రజాప్రతినిధులమయినప్పుడు, రైతుల రక్షణ గురించి చూడవలసిన బాధ్యత మనకు వుంది. ఒక యిండస్ట్రీయర్ ని అయితే ఇన్ స్యూర్ చేస్తాడు, లాస్ వస్తే, పైర్ యాక్సిడెంట్ జరిగితే కాంపెన్సేషన్ కొరకు క్లెయిమ్ చేయడానికి స్కోపు వుంది. అందులోను, ఈ హైబ్రిడ్ వెర్షన్ వచ్చిన తరువాత, పెట్టవచ్చి, రైతు సర్వ నాశనం అయిపోతున్నాడు.

శ్రీ జె వెంగళరావు :—క్రాప్ ఇన్ స్యూరెన్సుకూ పన్నులు పెయడానికి సంబంధంలేదు. కానీ క్రాప్ ఇన్ స్యూరెన్సు త్వరితంగా చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేస్తాము.

8-50 a.m.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—నేను స్వయంగా ఫీల్డుచూచి వచ్చి చెబు తున్నాను ఈ హై బ్రిడ్ వెర్షన్ వచ్చిన తరువాత తెగుళ్లు ఎక్కువై రైతుకు లాస్ వస్తోంది వారికి కాంపెన్సేషను యిచ్చే మార్గం కనిపించడంలేదు. రైతులు నాశనం కాకుండా వెంటనే కేంద్ర మీద మన ప్రభుత్వం ప్రెషర్ యిచ్చి యీ చట్టం చేసేటట్లు చేస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—నాకు కూడా వ్యవసాయంలో అనుభవం వున్నది. తొందరగా కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద ఒత్తిడి తేవడానికి ప్రయత్నం చేద్దాము, అంతేగానీ యిప్పుడు పన్నులు వేయడం మాత్రం ఆగదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ముఖ్యమంత్రిగారు పన్నులు వేయడానికి క్రాప్ ఇన్ స్యూరెన్సుకూ సంబంధం లేదంటున్నారు క్రాప్ ఇన్ స్యూరెన్సు అనేది రైతుల ఆర్థిక పరిస్థితి పడిపోకుండా కాపాడిడానికికదా. రైతులకు నష్టం లేకుండా ఆదాయం వస్తున్నప్పుడే పన్నులుకూడా కట్టగలుగుతారు. అందువల్ల దానికి దీనికి సంబంధం లేదనేది వాస్తవంకాదు ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ స్టేటుమెంటును మార్చుకోవాలి పన్నులకూ రైతుల ఆర్థికస్థితికీ తప్పకుండా సంబంధం వున్నది. కాబట్టి ఇప్పుడు పన్నులు వేయడం ఆపి ఇన్ స్యూరెన్సు తేవడానికి పూనుకొంటారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—దానికి దీనికి సంబంధం లేదంటే—ప్రస్తుతం పన్నులు వేయడం ఆపుచేయాలంటే అగదు అని. అంతకంటే ఏమీలేదు.

శ్రీ ది. వెంకటేశం :—కేంద్ర ప్రభుత్వం సూచించినట్లు ప్రవృద్ధమంగా మన రాష్ట్రములో లాండు రిఫార్ముస్ తలపెట్టి చేశాము. అందువల్ల, కేంద్ర ప్రభుత్వంపై యీ విషయంలో ఒత్తిడి చేస్తామని చెప్పే బదులు మొదట యిక్కడనే యిన్నారెన్ను స్కీము మొదలుపెట్టి ఆ మాదిరిగా మీరు కూడా చేయండి అని సెంటరును కోరవచ్చు కదా. అందువల్ల ముందు రాష్ట్ర స్థాయిలోనే చేస్తారా ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఇన్నారెన్ను కావాలనేవారంత చర్చించి, యంత వరకు రాష్ట్రప్రభుత్వం చేస్తున్నదానికంటే ఏమి ఎక్కువ చేయాలో సూచనలు యివ్వమని చెప్పాను. ఇన్నారెన్నుకు సంబంధించి పార్లమెంటు యాక్టు చేస్తుంది, యిక్కడ ప్రవేశపెడతామను కోండి. దానికి ఫండ్స్ కావాలా వద్దా ? రైతుల బాధ తొలగించ దానికి కంపల్సరీ యిన్నారెన్ను పెట్టాలన్నప్పుడు సాధక బాధకాలు చాలా ఉంటాయి— కేంద్రానికి మనకూ కూడా ఉంటాయి. గౌరవ సభ్యులలో రైతులకు సంబంధించినవారు చాలా మందివున్నారు. నేను అందరిని కూర్చుని ఆలోచించమని చెప్పాను నా సూచనను వారు అంగీకరించకుండా వస్తులు వేయడం అపుతారా అంటే వారికి యిన్నారెన్ను మీద యింటరెస్టు ఉన్నదా అనిపిస్తున్నది. ఈ బిల్లు ఆపాలని అనడం మంచిది కాదు.

EXTRACT OF MICA FROM MICA MINES BY THE ANDHRA PRADESH STATE MINING CORPORATION.

913—

* 4509 Q.—Sri Nallipareddi Sreenivasulreddy (Gudur) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether Andhra Pradesh State Mining Corporation is proposing to extract Mica from Mica Mines in the State; and

(b) if not, the reasons therefor ?

The Minister for Public Works (Sri Ch. Venkata Rao) deputised for the Chief Minister :—(a) and (b) Sir, The Andhra Pradesh Mining Corporation is presently not engaged in Mica Mining. The Corporation has requested the Department of Mines and Geology and the Geological Survey of India to suggest virgin areas where the Corporation can take up mining operations. At the instance of the Corporation, investigation for the purpose of locating virgin areas is included in the programme of the Geological Survey of India for 1974-75. The Corporation will consider taking up the mining operations in case it is economically feasible.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అసలు మైనింగు కార్పొరేషను విధులు ఏమిటి ? ఇందులో సానఫిషియల్ మెంబర్స్, అఫీషియల్ మెంబర్స్ ఎవరెవరు ఉన్నారు ?

Sri Ch. Venkata Rao :—To acquire mining rights in the State ; to carry on trading in minerals by acting as intermediaries between the State Trading Corporation of India and the mine owners ; to promote, improve and establish mineral industries in the State ; to undertake and carry on scientific and technical research these ; are

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— ముఖ్యమంత్రిగారు పన్నులకూ ఇన్సూరెన్సుకూ సంబంధం లేదనడం వారు కేవలం పార్షియల్ గా వన్ వే ట్రాఫిక్ గా మాట్లాడడమే అవుతుంది ప్రభుత్వం తన హక్కులు కాపాడుకోడానికి, తన హక్కులను అమలు చేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నదేతప్ప ఎదటివారికీకూడా హక్కులున్నాయనే విషయం గుర్తించడంలేదు ఎదటివారి జేబులోని డబ్బు వారి జేబులోకి గావాలని చూడడమేతప్ప తాను రైతులకు యివ్వవలసిన రక్షణ గురించి ఆలోచించడంలేదు. వంకా సత్యనారాయణగారు చెప్పినట్లు రైతుకు ఆదాయం వచ్చినట్లయితేనే—నష్టం రాకుండా వున్నట్లయితేనే— ప్రభుత్వానికి పన్నులు చెల్లించే శక్తి వుంటుంది లేకపోతే టాక్సులు వేస్తే రైతు మునిగిపోతాడు కాబట్టి యీ విషయం వునరాలోచిస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— రైతులమీద మాకుకూడా సానుభూతి ఉన్నది వారికి సహాయం చేయాలనే అభిప్రాయంతో మేముకూడా ఏకీభవిస్తున్నాము; కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రికమెండు చేస్తాము. వంకా సత్యనారాయణగారి కంటే కూడా మాకు రైతుల మీద ఎక్కువ అభిమానం ఉన్నది

శ్రీ వి. గోవర్ధన్ రెడ్డి (మునుగోడు) :— మన స్టేటు ప్రభుత్వం చేతిలో వుండి, రైతులకు నష్టం జరుగుతున్నదానిని గురించి భీమా పథకం ప్రవేశ పెట్టడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు సరిగా రైతులకు పంటకాలం సరిగా వచ్చేటప్పటికి పండ్ల ఫెయిల్యూర్ ఉంటున్నది దానివల్ల రైతుకు పంటలో 50 పర్సెంటు లాస్ వస్తున్నది. దీనిని గురించి ప్రభుత్వం భీమా పథకం ప్రవేశపెడుతుందా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— స్టేటు గవర్నమెంటుకు అధికారం లేదు. దానికి సెంట్రల్ బిల్లు కావాలి. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అభిప్రాయాలతో ఏకీభవించి కేంద్రానికి రికమెండు చేస్తామని చెప్పానుకదా.

శ్రీ సి వి కె. రావు :— ప్రభుత్వం నడవడానికి, పరిపాలన సాగడానికి కావలసిన ఆదాయం యిన్సూర్ చేసినట్లుగా తీసుకుంటూ రైతు ఆర్థికస్థితిని పటిష్టం చేయడానికి కావలసిన ఇన్సూరెన్సు చేయడానికి కేంద్రంమీద ఒత్తిడి తెస్తామన్నారు ముఖ్యమంత్రి గారు రేపే ఢిల్లీ వెళ్లి ప్రధాన మంత్రిమీద ఒత్తిడితెచ్చి చేయిస్తామని హామీ యిస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— రేపుకాదు. యీసారి నేషనల్ డెవలప్ మెంటు కౌన్సిలు మీటింగులో మా మెంబర్స్ యిట్లా చెప్పారు అని పట్టుదలగా నేను చెబుతాను

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— రైతులమీద ప్రభుత్వానికి సానుభూతి ఉన్నల కొలదీ ఉన్నది ఆ సానుభూతిని ఆచరణలో ఒక పౌను అయినా చూపించాల్సికదా క్రాప్ ఇన్సూరెన్సు చాలా న్యాయసమ్మతమైనది. నిజంగా వారిమీద సానుభూతి వుంటే వచ్చే సెషనులోనైనా యిది వచ్చేటట్లుగా సెంట్రలు గవర్నమెంటును ప్రెస్ చేసి చెబుతారా ?

శ్రీ జె వెంగళరావు :— గౌరవ సభ్యుల అభిప్రాయాలు నేషనల్ డెవలప్ మెంటు కౌన్సిలులో చెబుతానని చెప్పానుకదా. వారికి రైతులమీద సానుభూతి మాట లతో వున్నది మాకు చేతలలో వున్నది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—కేంద్ర ప్రభుత్వం సూచించినట్లు ప్రచురితమైన రాష్ట్రములో లాండు రిఫైన్మెంట్ తలపెట్టి చేశాము. అందువల్ల, కేంద్ర ప్రభుత్వంపై యీ విషయంలో ఒత్తిడి చేస్తామని చెప్పే బదులు మొదట యిక్కడనే యిన్నూరెన్ను స్కీము మొదలుపెట్టి ఆ మాదిరిగా మీరు కూడా చేయండి అని సెంటరును కోరవచ్చు కదా. అందువల్ల ముందు రాష్ట్ర స్థాయిలోనే చేస్తారా ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఇన్నూరెన్ను కావాలనేవారంత చర్చించి. యంత వరకు రాష్ట్రప్రభుత్వం చేస్తున్నదానికంటే ఏమి ఎక్కువ చేయాలో సూచనలు యివ్వమని చెప్పాను. ఇన్నూరెన్నుకు సంబంధించి పార్లమెంటు యాక్టు చేస్తుంది. యిక్కడ ప్రవేశపెడతామను కోండి. దానికి ఫండ్స్ కావాలా వద్దా ? రైతుల బాధ తొలగించడానికి కంపల్సరీ యిన్నూరెన్ను పెట్టాలన్నప్పుడు సాధక బాధకాలు చాలా ఉంటాయి—కేంద్రానికి మనకూ కూడా ఉంటాయి. గౌరవ సభ్యులలో రైతులకు సంబంధించినవారు చాలా మందివున్నారు. నేను అందరిని కూర్చుని ఆలోచించమని చెప్పాను నా సూచనను వారు అంగీకరించకుండా వస్తులు వేయడం ఆపుతారా అంటే వారికి యిన్నూరెన్ను మీద యింటరెస్టు ఉన్నదా అనిపిస్తున్నది. ఈ విల్లు అపాలని అనడం మంచిది కాదు.

EXTRACT OF MICA FROM MICA MINES BY THE ANDHRA PRADESH STATE MINING CORPORATION.

913—

* 4509 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasulreddy (Gudur) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether Andhra Pradesh State Mining Corporation is proposing to extract Mica from Mica Mines in the State; and

(b) if not, the reasons therefor ?

The Minister for Public Works (Sri Ch. Venkata Rao) deputised for the Chief Minister :—(a) and (b) Sir, The Andhra Pradesh Mining Corporation is presently not engaged in Mica Mining. The Corporation has requested the Department of Mines and Geology and the Geological Survey of India to suggest virgin areas where the Corporation can take up mining operations. At the instance of the Corporation, investigation for the purpose of locating virgin areas is included in the programme of the Geological Survey of India for 1974-75. The Corporation will consider taking up the mining operations in case it is economically feasible.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అసలు మైనింగు కార్పొరేషను విధులు ఏమిటి ? ఇందులో నానఫీషియల్ మెంబర్స్, అఫీషియల్ మెంబర్స్ ఎవరెవరు ఉన్నారు ?

Sri Ch. Venkata Rao :—To acquire mining rights in the State ; to carry on trading in minerals by acting as intermediaries between the State Trading Corporation of India and the mine owners; to promote, improve and establish mineral industries in the State; to undertake and carry on scientific and technical research these are

some of the objectives. The Directors are Secretary, Industries & Commerce, Joint Secretary Industries and Commerce, Director of Mines and Geology Deputy Secretary, Finance and Planning, Professor Seshagiri Rao, Head of the Department of Mines, Sri K Jagannathan Reddy, no. -official Sri Malakondayya is the Managing Director of the Corporation.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—దీని ఉద్దేశాలు చాలా బాగున్నాయి కానీ ఆచరణలో యిప్పటికీ ఏమీ జరిగినట్లు లేదు. అసలు దీని ఎగ్జిక్యూషన్ ప్రజలకు చాలామందికి తెలియదు ఇది ఎంతకాలంనుంచి వున్నది? ఇప్పటివరకూ దీని ఎఫీవ్ మెంట్ను ఏమిటి?

శ్రీ సి హెచ్. వెంకట్రావు :—దీని 1961 లో ఏర్పాటు చేశారు మైనింగుకు సంబంధించి న్యూ ఓర్స్ ఎక్కడవున్నాయో జియోలాజికల్ సర్వే వారితో కన్సల్ట చేసి వారి దేఖా ప్రకారం ఏయే మినరల్స్ ఎక్కడ ప్రాసెస్ చేయడానికి అవకాశాలున్నాయో—సర్వే చేయడం జరిగింది మైనింగు కార్పొరేషన్ తరపున యాజ్ బెస్టాస్, ఛైనా క్లె, ఐరన్ ఓర్, గ్రానైట్—యీ మైన్స్ ఆపరేట్ చేయబడుతున్నాయి

9-00 a.m.

శ్రీ జి. సోమశేఖర్ (హిందూపూర్) :—మైనింగ్ కార్పొరేషన్ పెట్టినప్పటి నుంచి లాభం వచ్చిందా, నష్టం వచ్చిందా? నష్టం వస్తే ఎంత నష్టం వచ్చింది?

శ్రీ సి హెచ్. వెంకట్రావు :—నష్టంలోనే నడుస్తున్నాయి. లేబర్లు ఫిబర్లు ఎవైలబిల్ గా లేవు. ఎకనమిక్ యూనిట్లు కానివి క్లోజ్ చేసి బాగా పని చేసే వాటిని ప్రాసెస్ చేయాలనే ప్రయత్నం జరుగుతోంది

శ్రీ జి. సోమశేఖర్ :—120 లక్షలు ఇందుకో నష్టం వచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. అది నిజమేనా? ప్రతి సంవత్సరం నష్టంలోనే ఉన్నప్పుడు క్లోజ్ చేస్తే బాగుంటుంది. ప్రయత్నం పెక్కురు వారికి లై సెన్సులు ఇచ్చినప్పడే బాగున్నది.

శ్రీ సి హెచ్. వెంకట్రావు :—నష్టానికి సంబంధించి ఫిగర్స్ లేవని చెప్పాను. ఇకముందు నష్టం లేకుండా చేయాలని అభిప్రాయం, లాభం వచ్చిన సంవత్సరాలు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి

Sri A. Sriramulu :—Sir, this was started in the year 1961. It means 13 long years have gone. What is the work this Corporation has done, either in regard to the exploratory work or prospecting work? Has it been able to identify any areas where minerals are available?

శ్రీ సి హెచ్. వెంకట్రావు :—జియోలాజికల్ సర్వే వారు ఏమీ మెటీరియల్స్ ఉన్నాయని చెప్పారో దానిని బట్టి చేస్తారు. ఖమ్మం జిల్లాలో జాయంటు పెక్కురులో గ్రానైట్ ఎక్స్ ప్లోయర్ గా చేస్తున్నారు. కృష్ణా జిల్లా జగ్గయ్యపేటలో లైమ్ స్టోన్ విశాఖపట్నం జిల్లాలో స్టీల్ ప్యాక్టరీ దృష్టిలో పెట్టుకని చేస్తున్నారు. మైలవరం వద్ద కాపర్ డిపాజిట్లు గురించి సర్వే జరుగుతోంది. బైరేట్ గురించి—

Sri A. Sriramulu :—This Corporation does not seem to function at all. Is it registered under the Companies' Act and has this Legislature any authority over it? This is a show-piece or an ornamental Institution, perhaps created for providing jobs for somebody.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు : — పబ్లిక్ సెక్టార్ కంపెనీ.

Sri C. V. K. Rao :—Has the Corporation also leasing out mining areas to private individuals? If so to whom has it leased out? Are there any Legislators in this?

Sri Ch. Venkata Rao :—It is a separate question.

Sri C. V. K. Rao :—I charge the Government for hiding the information.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—లీజ్ చేసే రైట్ కార్పొరేషన్ లేదు. ప్రభుత్వానికి ఉంటుంది వారికి కావలసినవి వారు తీసుకుంటారు ప్రవేటు ఇంటివిద్యుదుల్నకు వారు ఇవ్వడానికి లేదు.

Sri C. V. K. Rao :—It has come to my notice that one Ex-M. L. A. is given hundred acres of mining area. If it was so formed, how does it happen?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—స్పెసిఫిక్ గా సంపాది. ఇంక్వయరీ చేయిస్తాము.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఈ కార్పొరేషన్ డిఫంట్టుగా ఉన్న మాట విచిత్రమైన విషయం. అనధికారులను వేసి రీఆర్గనైజ్ చేయిస్తారా? ఇప్పటికీ జియాలజికల్ సర్వే ఎక్కడెక్కడ జరిపారు?

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకట్రావు :—మైలవరంలో క్వార్ డిపాజిట్లు గురించి జరుగుతోంది. కడపలో బై రేట్స్, ఏస్ బెస్టాస్ సర్వే చేసారు. మైనింగ్ కార్పొరేషన్ ఎఫెక్టివ్ ఫండ్స్ నింగ్ చేయించాలని చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి.

Mining Leases to Educated Unemployed

914—

* 3534 Q.—Sri M. Nagi Reddy (Gurajala) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government have decided to give preference in granting Mining leases to the educated unemployed ;

(b) if so, whether it covers major and minor mineral leases also ; and

(c) if so, to which category of educated unemployed those leases will be granted ?

Sri Ch. Venkata Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) It covers both major and minor minerals.

(c) The leases will be granted to the unemployed persons possessing recognised qualifications in Geology, Geophysics, Mining Engineering or other allied subjects.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం-2) :— గనులు కౌలుకు ఇస్తామని చెబుతున్నారు. ఏ ఏ గనులు ఇస్తున్నారు? తెల్ల రాయి క్వారీలు కూడా వస్తాయా?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు :— మైనర్ మైన్స్ క్రింద వస్తాయి.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :— ముఖ్యమైన విషయం. కార్ ఎటెన్షన్ క్రింద ఇస్తే డిస్ఎరా చేస్తానని మానివేసాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ప్రశ్న అడగండి.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :— మైనర్ మైన్స్ క్రింద వస్తాయని అన్నారు. వీటికి సెంట్రల్ మైనింగ్ చట్టం అనుబంధం తలకు టోపి, కళ్లకు జోడు, కాళ్లకు బూట్లు ఉండాలని అల్లరి పెడుతున్నారు. ఆ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా? ఐతే కేంద్ర ప్రభుత్వం తాలాకు డైరెక్టర్ ఆఫ్ మైన్స్ కు తగిన సూచనలు ఇస్తారా?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు :— ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించినది.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :— కేంద్ర ప్రభుత్వం అల్లరి పెట్టడంవల్ల రెండు నెలలు పని ఆపివేసారు. విశాఖపట్టణం వద్ద ఎండాడలో జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీకు అల్లమంటే తెలియదు, బెల్లం వలె పుల్లగా ఉంటుంది అంటారు.

శ్రీ వెంగళరావు :— లేబర్ చట్టానికి సంబంధించినది దానికి సంబంధించి ఇక్కడ అడిగితే ఎట్లా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— మెటల్ క్వారీలను ఇచ్చేటప్పుడు నిరుద్యోగులైన ఇంజనీరింగ్ వట్టభద్రులు, డిప్లొమా హోల్డర్లుకు ఇవ్వడంలేదు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్లెసిఫికే గా చెబితే సే కూడా ఇచ్చారు. జిల్లా ఉద్యోగులకు స్పష్టమైన ఉత్తరువులు ఇస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఈ మధ్యనే కృష్ణా జిల్లాలో నిరుద్యోగులైన ఇంజనీర్లకు ఇచ్చాం.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— జనరల్ ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తారా?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు :— తప్పకుండా ఇవ్వబడతాయి. అన్ని జిల్లాల వారికి ఇస్తారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— నిరుద్యోగులైన ఇంజనీరింగ్ గ్రాడ్యుయేట్లు, డిప్లొమా హోల్డర్లు ఎంతమంది అప్లై చేసారు? ఎంత మందికి ఇచ్చారు? పై వారికి ఎంతమందికి ఇచ్చారు?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు :— ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను. వచ్చిన అప్లికేషన్స్ కొన్నింటికి ఇచ్చాం.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—కొన్ని అంటే ఎట్లా ? ఎన్నో తెలిసి ఉండాలి కదా. అదేదో చదవమనండి.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు :—జిల్లాల వారిగా అప్లి కేషన్స్ వచ్చాయి. ఏ ఏ స్టేజిలో ఉన్నాయో అన్నీ చదవమంటారా ?

Sri C. V. K. Rao :— Why should he suppress the information? What is the total number, if it is added for all the districts ?

Sri Ch. Venkata Rao :— I have to add all those things.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరత్నం :—జగ్గయ్యపేట ఏరియాలో ఇనుప ఐనిజం ఎక్కువగా ఉంది ప్రయివేటు వారు ఎక్స్‌కవేట్ చేసి జపాన్‌కు ఎగుమతి చేశారు. వాటిని నిరుద్యోగులైన వారికి కొలుకు ఇచ్చారా ? లేకపోతే ఇకముందు ఇస్తారా ?

శ్రీ జి. వెంగళరావు :— అక్కడ ఎగ్జాస్ట్ ఐపోయింది. జగ్గయ్యపేటలో ఇప్పుడు లైం స్టోన్ ఉంది, ఐరన్ టర్ లేదు.

New Divisions in Public Works Department

915—

*3898 Q.—Sri A. Sreeramulu :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the principles followed and the yardstick adopted to sanction new divisions and circles in the Public Works Department ;

(b) the strength of a division, both technical and non-technical personnel ; and

(c) whether the Government contemplate any revision of these principles ?

The Minister for Medium Irrigation (Sri V. Krishnamurthi Naidu) :—(a & b) A statement is laid on the Table of the House.

(c) The question of revising the existing yardstick has been taken up with the Chief Engineer.

Statement laid on the Table of the House (L A Q No. 3898)

given by Sri A. Sree Ramulu M.L.A.

New divisions, Circles etc. are sanctioned on the basis of sanctioned estimates. In G. O. Ms. No. 1262, P. W. D., dt. 7-8-1967 the Government prescribed the following yardsticks for sanction of sub-divisions and divisions in the Public Works Department in supersession of earlier orders on the subject :

(1) The sections, sub-divisions in the Public Works Department (Irrigation) Public Works Department (Roads and Buildings) and Civil Works Branch of the Electricity Department are divided into the following 3 categories :

(a) those dealing with Major concentrated works ;

(b) those dealing with Major scattered works ; and

(c) those dealing with Minor scattered works.

Major work is a term applied to the work where the sanctioned estimate for it exceeds Rs. 75,000 and work is classified as minor work when the estimate is below Rs. 75,000. In respect of Minor Irrigation works, the minimum limit for classification as major work is Rs. 1 lakh. Concentrated works are those which are localised and scattered works are those which are spread over a large area.

The yardsticks of workload per annum for Sections, Sub-Divisions and Divisions for construction and maintenance are fixed as below:

(1) Construction.

(i) Sections.

Category—(a) Rs. 2.4 lakhs to Rs. 3.6 lakhs.

Category—(b) Rs. 1.8 lakhs to Rs. 3 lakhs.

Category—(c) Rs. 1.2 lakhs to Rs. 1.8 lakhs.

(ii) Sub-Divisions :

Category—(a) Rs. 12 lakhs to Rs. 12.4 lakhs.

Category—(b) Rs. 7.2 lakhs to Rs. 10.8 lakhs.

Category—(c) Rs. 6 lakhs to Rs. 7.2 lakhs.

(iii) Divisions :

Category—(a) Rs. 48 lakhs to Rs. 60 lakhs.

Category—(b) Rs. 30 lakhs to Rs. 42 lakhs.

Category—(c) Rs. 24 lakhs.

The yardsticks shown in Item (iii) above are for construction divisions with the strength of four sub-divisions. Where the workload during any year falls below the prescribed yardsticks by a few lakhs of rupees, there should be an increase or reduction, as the case may be, in the sub-divisions attached to the Divisions.

II. Maintenance :

The yardsticks for maintenance works are as follows, provided the Sections, Sub-divisions and Divisions are engaged purely on maintenance works without other works such as , investigation, water regulation, land acquisition, localisation, etc., being tagged on to them.

(1) Sections Rs. 1.2 lakhs to Rs. 1.8 lakhs.

(2) Sub-divisions Rs. 6 lakhs to Rs. 7.2 lakhs.

(3) Divisions Rs. 24 lakhs.

Where any of the categories of either works referred to above have also to be discharged by the Maintenance Sections, Sub-divisions and Divisions, the question of sanctioning suitable extra staff will be considered by Government depending on the merits of each case. No workload has been prescribed for sanction of circles. However, there will be four or five divisions under a circle. The above yardsticks apply to works under the entire Public Works Department including the projects.

No yardstick of workload has, however, been prescribed for investigation divisions. Proposals in this regard, called for from the Chief Engineer (Major Irrigation and General), () have since been received and are under examination.

The exact strength of staff for each Public Works Department Division is not prescribed. The staff varies from Division to Division. However, the Chief Engineer (Irrigation) has prescribed a uniform staff pattern for each unit, viz., Construction Division, Investigation Division, etc., as per the statement enclosed. In the light of this staff pattern, proposals for various Divisions are formulated and sanctioned with such alterations as may be considered necessary.

STATEMENT OF PARTICULARS OF STAFF FOR THE P. W. D. DIVISIONS

STATEMENT OF

	A. E.	J. E. O.	Seer	Draughtsman			Tra-	Divi-	Blue-	Head	U. D.	L. D.	Steno	Typi-	Att-	Peon
	Super			I. gr	II. gr.	III. gr	ceas	Acct.	Print	Clerk	C.	C.			st,	ender
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
I. A. Construc- tion. Division.																
A. Main Canals.	5	20	Nil	Nil	1	4	1	1	1	1	10	10	Nil	2	Nil	35
B, Localisation Investigation & Execution small Canals.	4	17	Nil	Nil	1	5/3	2	1	1	1	10	9	Nil	2	1	31
II, Territorial Divisions,	3/5	12/20	Nil	Nil	1	3/5	1	1	1	1	8/10	8/10	Nil	2	1	27/41
III, Investigation Divisions,	4/6	17/25	Nil	Nil	1	4/6	2	1	Nil	1	2	8/10	Nil	2	1	31/43
IV, Machinery Divisions (Mechanical).	3/4	12/16	Nil	-	1	3/4	2	1	(SAS)	1	8/9	8/9	Nil	2	Nil	23/29
Workshops Division	Extra : Compounder=I Storekeeper I st Grade= 1 " II nd Grade= 1 " III rd Grade= 2															
Note : One Supervisor/1 Junior Engineer extra towards leave reserve for each division.																

Sri A. Sreeramulu—According to the written answer, these yardsticks were prescribed in the year 1967. And according to these yardsticks one Division can be sanctioned if the cost of the work is Rs. 48 lakhs. During the past two years the price rise has been of the order of 47 per cent. So, the value of the rupee has come down by 47 per cent or 50 per cent for the past two years. The volume of work that can be turned out with Rs. 48 lakhs in 1967 can be done only with Rs. 100 lakhs to-day. Is the Government aware of this particular fact that the value of the rupee has gone down and as a result the total amount which is prescribed as yardstick for a Division should be proportionately increased ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—వర్గీకరణానికి యిది బాగా తెలుసును. ఒక సారి డివిజను ఏర్పాటు చేసిన తరువాత దానిని వెంటనే క్లోజ్ చేస్తే రిట్రెంచ్మెంటు వస్తుంది. మళ్ళా రిట్రెంచ్మెంటు ఎందుకు వచ్చింది, కంటిన్యూ చేయాలని వారే అడుగుతారు. డివిజను ఓపెన్ చేసిన తరువాత క్లోజ్ చేయడానికి వీలులేకుండా కంటిన్యూచేసున్నాం యార్డ్ స్టిక్ పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రొవీజన్లు కాల్ ఫర్ చేశాము. ప్రవీజన్లు వచ్చినప్పుడు దృష్టిలో పెట్టుకుని యికముందు ఏర్పాటు చేయబోయే డివిజన్లు ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—యార్డ్ స్టిక్కు పెంచితే రిట్రెంచ్మెంటు వస్తుందన్నారు. That is a separate question because we will have to deal with it independently. It cannot be clubbed to yardstick. You cannot go on implementing unrealistic yardsticks which have become out of date to-day. When is the Government likely to finalise a decision in regard to yardstick to follow it up ? What is the surplus staff that is likely to be declared if the new yardstick is to be implemented ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—10% ఎస్టాబ్లిష్మెంటుకు వర్క్ బౌట్ ఔతుంది రెగ్యులర్ డివిజన్స్కు. స్పెషల్ డివిజన్స్కు 15% వరకు ఉంది. వారు చెప్పిన సజెషన్లు దృష్టితో దే ఆర్ అండర్ ఎగ్జామినేషన్. దాని తరువాత యార్డ్ స్టిక్ పెంచడం జరుగుతుంది. రిట్రెంచ్మెంటు రాకుండా చూస్తూ యార్డ్ స్టిక్ పెంచి the new yardstick will be implemented.

Sri C. V. K. Rao :—The exact strength of the staff for each Public Works Department is not prescribed. That is what the answer given says. Why is it not prescribed ? and on what principle does the staff vary from division to division ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఇన్వెస్టిగేషన్ డివిజన్స్కు యార్డ్ స్టిక్ ఉండవు. వర్కులోడు చెప్పడం కష్టం. కన్స్ట్రక్షన్ డివిజన్స్లో స్కేటర్లు వర్క్కు ఉంటాయి. అక్కడ ఖచ్చితమైన యార్డ్ స్టిక్స్ యింప్లిమెంటు చేయడం కష్టం. రెగ్యులర్ డివిజన్స్లోనూ మేజరు వర్క్స్లోనూ యార్డ్ స్టిక్కు యింప్లిమెంటు చేయగలం. దీనిలో 5 కేటిగరీస్ ఉన్నాయి. దానికి సంబంధించిన స్టేటు మెంటుకూడా యవ్వడం జరిగింది. కన్స్ట్రక్షన్ డివిజను, మెయిన్ కెనాల్స్ ఒక

పద్ధతిలో వస్తున్నాయి. వాటిలో ఎ. ఈలు 5 మంది: జె. ఈలు 20 మంది ఉంటారు. లోక వై జేషను యిన్వెస్టిగేషను, ఎగ్రికూషన్ ఆఫ్ స్పార్ కెనాల్ ఒక కేటగరీ. ఇంకో కేటగరీ డెరివేటివ్ డివిజన్సు, మరొకటి ఇన్వెస్టిగేషను డివిజన్సు, తరువాత మెషినరీ డివిజన్సు మెకానికల్ ఒక కేటగరీ. ఎక్స్ట్రా కాంపౌడరు వగైరా స్టేటుమెంటులో యివ్వడం జరిగింది. డివిజన్-వైజ్ నంబర్ ఆఫ్ ఆఫీసెస్ సెపరేటు క్వశ్చను వేయాలి

LIFT IRRIGATION SCHEMES ON LEFT CANAL OF NAGARJUNASAGAR 916—

*4250 Q.—Sri Nimmala Ramulu :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that work pertaining to only seventeen lift irrigation schemes out of the forty-one schemes sanctioned for the left canal of Nagarjunasagar was taken up ;

(b) if so, when the work relating to the remaining schemes will be taken up ; and

(c) the total amount allotted by the Government for the said purpose ?

Sri V. Krishnamurthy Naidu :—(a) Twenty one Lift Irrigation—Schemes (Clubbed into 17 schemes) have been so far sanctioned by the Government apart from the Lift Irrigation Scheme at Gaddepalli, which is under operations a private enterprise, as against forty one Lift Irrigation Schemes investigated by Chief Engineer, Nagarjunasagar Project ;

(b) Out of 50,000 acres contemplated under Lift Irrigation Schemes under Nagarjunasagar Left Canal, 21 Lift Irrigation Schemes sanctioned under Emergency Agricultural Production Programme—(29,200 acres) and Gaddepally Lift Irrigation Scheme (6,000) acres) cover 35,200 acres. For the remaining extent of 14,800 acres, proposals called for from the Chief Engineer, Nagarjunasagar Project are still awaited.

(c) An amount of Rs. 91.973 lakhs has so far been released under Emergency Agricultural Production Programme for execution of the 17 Lift Irrigation Schemes.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :—చాలమంది నల్లగొండ జిల్లా సభ్యులు లిఫ్ట్ యిరిగేషను తీసుకొనడమే కాకుండా పాలేరు రిజర్వాయరు కోరినారు దానిని తీసుకుంటారా? వీటివల్ల కాష్ట్ ఆఫ్ మెయింటెనెన్సు రైతులపైన ఎక్కువ పడుతున్నది. దాని గురించి వాగార్జునసాగర్ ప్రైవేటెయి లెఫ్ట్ కెనాల్ గురించి ఆలోచించి ఎగ్జిక్యూట్ చేయడానికి ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఇప్పుడు ప్రస్తుతం ప్రాజెక్ట్ 41 స్కిమ్ను కంప్లీటు చేయడానికి ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉంది. కంప్లీటు చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను ఓపర్ అండ్ ఓబి 41 స్కిమ్ను ఉంటే దాని విషయంలో యాలోకేషన్ ఆవారులో ఉన్నప్పుడు ఏకరేఖి ప్రాజెక్ట్ ఆయకట్ 50,000 యాకర్స్ లిఫ్ట్ యిరిగేషను క్రింద ఉంటుంది. రెఫ్ నైడు 8.8 లక్షల ఎకరాలు. లిఫ్ట్ యిరిగేషను స్కిమ్ను యివ్వడానికి 50 అడుగుల లిఫ్ట్ దాటితే, it is not economical. All these things have been under examination. We are examining it.

శ్రీ పి. గోపర్దనరెడ్డి :—హైలెమెం కెనాలు రెవ్వుది తలపెడితే లక్ష ఎకరాలకు అవకాశం ఉంటుంది దాని విషయం ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ కెనాలు శ్రవ్యదానికి డబ్బు లేదు. ప్రత్యేక మైన వాటరు ఉంటే డబ్బు ఉంటే తప్పకుండా ఆలోచన చేస్తాం.

శ్రీ కుదుపూడి ప్రభాకరరావు :—ముఖ్య మంత్రిగారు కెనాలు శ్రవ్యదానికి డబ్బు లేదని అంటున్నారు. అది చాలా బాధాకరంగా ఉంది. ఒక ప్రక్క కెనాలులో నీరు పోతూంటే దండ పెట్టేటట్లుగా చూస్తూ ఉరుకోవలసి వస్తుంది. యిటి లైట్ చేసుకోవాలంటే 41 సౌనైటిస్ ఆలోచిస్తున్నాయని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఫుల్ ఆయకట్ డెవలప్ చేయబోతే ఎకనామిక్ గా లాస్ ఉంటుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్రభాకరరావుగారు చెప్పినది అంగీకరించను. నిన్ను సాయంకాలం నేను పాడేరు లిఫ్ట్ యిరిగేషను స్కిమ్ముకు ప్రారంభోత్సవం చేశాను. డబ్బున్న మేరకు వెనుకాడము. ఫుల్ వాటరు యిటిలైజేషను కావాలంటే రు. 75 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాలి. డబ్బులేక నాగార్జునసాగరు న్నినుంచి కృష్ణమంచి 30,1000 క్యూసెక్స్ వాటరు వదిలి పెడుతున్నాం.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—లిఫ్ట్ యిరిగేషను స్కిమ్ము క్రింద సాగయే భూములకు వాటరు లేదు ఎంత? కెనాలు వాటరు క్రింద సాగయే భూములకు వాటరు లేదు ఎంత?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—నెవరేటు క్వశ్చన్.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ముఖ్యమంత్రిగారు డబ్బు లేక 30,000 క్యూసెక్సు నీరు విడిచిపెడుతున్నా మన్నారు. అహోర సమస్యలో యితర రాష్ట్రాలకు వియ్యం యిస్తున్నాం కనుక వెంట్రాట్ గవర్నమెంటు మీద ప్రెషరు తెచ్చి డబ్బు తెచ్చుకుని పూర్తి చేయకుండా డబ్బు లేదంటారేమిటి? లిఫ్ట్ యిరిగేషను యిస్తామని తెలంగాణా ప్రజలకు వాగ్దానం చేసినది మరచి పోకుండా ఫుల్ ఫిల్ చేయాలి. ప్రభుత్వమే ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయి చేసే లిఫ్ట్ యిరిగేషను స్కిమ్ములను అమలు పరచి వాగ్దానాలను నెరవేరుస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇచ్చిన వాగ్దానాలను నెరవేర్చుకుంటాము. ప్లానింగ్ మినిష్టరును తీసుకొని పోయి నీరు ఎలా వృధాగా పోతున్నదో చూపిస్తాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—రైతులు రహ వంతు డబ్బు వినియోగించి సొసైటీలు ఏర్పాటు చేసుకుని లిఫ్ట్ యిరిగేషను స్కీములకు బాధ్యత వహించినప్పుడు సీరు పూర్తి చేయడానికి సిద్ధపడకపోతే ఎట్లా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—41 స్కీములు శాంక్షను అయినవి. లాండ్ మార్టగేజ్ బ్యాంకు లెజిస్లేషను యిబ్బంది వల్ల సీరింగు ఆఫ్ ప్రకారం 10 ఎకరాల పైన వారికి లోను స్టాప్ చేసినందువల్ల, మిక్సియర్ బ్యాంకులోను యివ్వనందున రైతులు యివ్వవలసిన పేరుకి యిబ్బంది వచ్చింది. దానిని సార్ట్ బైట్ చేయడానికి ఆలోచిస్తున్నాము. నిన్ను సాయంకాలం ఆరుగంటలకు లిఫ్ట్ యిరిగేషను స్కీముకి 6 వేల ఎకరాలకు ప్రారంభోత్సవం చేశాను. ఇబ్బందులను సార్ట్ బైట్ చేసి ప్రారంభం చేసిన వాటికి త్వరలో పూర్తి చేయాలని అనుకుంటున్నాము.

9.20 a.m.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—ముఖ్యమంత్రిగారు డబ్బు లేదని అంటున్నారు. స్కీమును ఛేక్ అప్ చేసిన తరువాత డబ్బు లేదనే సంగతి ఎందుకు వస్తుంది ? ఒకసారి ఛేక్ అప్ జేసిన తరువాత పూర్తి చేయాల్సి వుంటుంది. అట్లా చేయని నాడు మనకు ఎసి నామిక్ రిజర్వ్ రావు. కొత్తవాటికి ఫౌండేషన్ వేసేదానికన్న ఇప్పుడు ప్రారంభించిన ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసేవరకు ప్లాన్ హాలిడే ఎందుకు ఇవ్వకూడదు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నో ఫర్దర్ ఫౌండేషన్స్ అని చెప్పాను. 20 సంవత్సరముల నాడు పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు రూ. 80 కోట్లు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు శంకుస్థాపన చేశారు. రూ. 200 కోట్ల వరకు ఖర్చు అయినది ఇప్పటివరకు. ధరలు పెరుగుతున్న కొద్ది మరొక రూ. 80 కోట్ల వరకు కావలసి వుంటుంది.

శ్రీ యమ్. ఓంకార్ :—తుపాను లేనిదే వరము లేదని, అందోళన లేనిదే ఫండ్స్ రావు అన్నట్లు ప్రాజెక్టుల విషయములో ఇక్కడ అనేకసార్లు చర్చలు జరుగు తున్నవి. కేంద్రము నుంచి సహాయము పొందడానికై మొత్తము ఈ హౌస్ యొక్క సహాయముతో, ప్రజల సహాయముతో బలమైన అందోళనకు పూనుకొంటారా ? అందోళన లేనిదే ఏమీ కాదన్నట్లు వుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ అందోళనలవల్లనే ఈ ప్రాజెక్టులు పాడై పోయినవి. ఇంకా ఎందుకు అందోళన చేసారు ?

REPORT OF THE KRISHNA WATER DISPUTE TRIBUNAL

917—

* 3368 Q.—*Sri M. Nagi Reddy* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the State Government are aware that Krishna Water Disputes Tribunal has submitted its award to the Union Government ;

(b) if so, whether the State Government is in receipt of the said report ; and

(c) whether a copy of the award be placed on the Table of the House ?

Sri V. Krishnamurthy Naidu :—(a), (b), (c).:—The Tribunal has forwarded its award containing its decisions to the Central/State Governments. Under law it is open to State/Central Government to seek explanations or guidance from the Tribunal in respect of any matter contained in the Report.. The decisions of the award will not become final unless explanations sought for, from it, are received and the Central Government publishes the decision in the Official Gazette. Therefore it would not be proper to place the report on the Table of the House at this stage.

శ్రీ వంకాసత్యనారాయణ:- మన రాష్ట్రప్రభుత్వము కేంద్రాన్ని, ట్రిబ్యూనల్‌ని క్లారిఫికేషన్లు అడిగినది. అవి ఎమిటి? వాటిని టేబుల్ పైన పెడతారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు:- క్లారిఫికేషన్లు అడిగినట్లు అసెంబ్లీలోను కౌన్సిల్ లోను చెప్పడం జరిగింది. క్లారిఫికేషన్లుకు సంబంధించిన స్టేటుమెంటును ఇప్పుడు ఇక్కడ పెట్టడానికి వీలులేదు. ఫెనల్ టైమ్ అయిన తరువాత పెడతాము

Sri A. Sriramulu :—This is a very important document. Proceedings of the Tribunal or its award cannot constitute confidential document. It must be open to public. It must be a public document. Now, the Government should not hesitate to place this copy of the document on the Table of the House . Opportunity should be given to all the Members to express their opinion and make suggestions and to seek clarifications.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు:- అక్టులోని ప్రొవిజను మనవిచేస్తాను.

“Central Government shall publish the decision of the Tribunal in the Office Gazette and the decision shall be final and binding on the parties to the dispute and shall be given effect by them.”

Sri A. Sriramulu :—Does the Minister want to give that decision to us after the final decision of the Tribunal ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు:- ఫైనల్ డిసిషన్ అయిన తరువాత సెంట్రల్ గవర్నమెంటు రిపోర్టు గెజిట్ లో పబ్లిష్ అయిన తరువాత we can give it.

CONSTRUCTION OF HOUSES BY THE HOUSING BOARD IN HYDERABAD

918—

* 3988-Q.—*Sarvasri V. Narasimha Rao (Kothuru) and B. Harayappadu (Etcherla)* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of houses constructed by the Housing Board in Pottisreeramulu Nagar, Madannapet Colony, Saidabad and Santhosh Nagar at Hyderabad together with the cost of each house ;

(b) when the construction work of the said houses was completed ;

(c) the colony-wise number of houses therein still remaining vacant ;

(d) the reason why they are kept vacant ; and

(e) whether it is a fact that the vacant houses are in a dilapidated condition ?

The Minister for Labour (Sri L. Lakshmana Das:—(a), (b), (c) (d) and (e) :—A statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE VIDE ANSWER TO CLAUSES (A) (B) (C) (D) & (E) OF LAQ. NO. 3988 (STARRED)

Sl. No.	Locality	Type exgr	No. of Houses	Cost of each house	Year of completion	No. of houses remaining vacant	Reasons for keeping the houses vacant	Condition of the houses	Remarks
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
MIDDLE INCOME GROUP HOUSING SCHEME									
1.	Madannapet	MF-1/ 3RT (D/S)	38 flats	24,000	1967	28	No-applications received.	The flats are not in a delapidated condition.	These flats are proposed to be purchased by the Govt. for providing accommodation to their employees.
	Do.	MF-1/B/ 2RT (DS)	2 flats	21,000	1967	2	Do.	Do.	Do.
	Do.	'A' Type (D/S)	12 flats	25,220	1968	6	Do.	Do.	Do.
2.	Santoshnagar	'A'	35 Houses	38,500	1969 (Civil works)	19	Allotted but possession could not be given for want of water supply.	Do.	The water supply arrangements have since been completed and possession is being given to the allottees regularly now in completion of formalities by them. It is expected that the possession of all the houses will be given by the end of August '74.
	Santoshnagar	'B'	144 Houses	23,500	1969 (Civil works)	102	Do.	Do.	Do.
	Do.	'B' Spl.	1 House	22,000	1969 (Civil works)	1	Do.	Do.	Do.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
3.	Saidabad	3 RT	89 Houses	16,000 to 17,000	1964	..	..	..	..
	Do.	M-9	8 Houses	19,000	1964	..	..	..	..
	Do.	M-10	6 Houses	21,300	1963	..	..	..	..
	Do.	'B'	2 Houses	21,775	1969	..	..	..	..
	Do.	M2, M3, M4	6 Houses	28,000 to 30,000	1963	..	..	..	..
	Do.	'A'	38 Houses	22,000	1973	..	..	..	..
†	Potti Sree Ramulu Nagar	'A' (T/S)	120 flats	25,995	1969	..	Due to refusal by allottees	The flats are not in a dilapidated condition.	These flats will be included in the next notification.
	Do.	'A' Spl.	1 House	33,000	1969	..	..	..	..
	Do.	'B' Spl.	3 Houses	23,000	1969	..	..	..	..
	Do.	Flats	4 flats	24,000	1971	..	..	..	..
	Do.	'A'	25 Houses	34,000	1973	..	..	..	..
LOW INCOME GROUP HOUSING SCHEME									
1.	Madannapet	LF1/2RT (DS)	36 flats	18,000	1967	12	Due to court stay	The flats are not in a dilapidated condition.	..
	Do.	..	..	..	..	3	For want adequate response,	The flats are not in a dilapidated condition.	These flats are proposed to be purchased by the Government for providing accommodation to their employees.

Do.	..	..	..	3	Handover to Controller of Accommodation.	Do.	Do.
Do.	LF-2/SRT 40 flats (D/S)	12,600	1967	9	Do.	Do.	Do.
..	..	..	..	3	For want of adequate response.	Do.	Do.
Do.	LF-3 SRT 8 flats (D/S)	9,500	1967	7	Handover to Controller of Accommodation.	Do.	Do.
Do.	Spl 'B' 2 flats (D/S)	15,675	1963	..	..	..	..
Do.	LF2-SRT 4 flats (D/S)	14,305	1963	..	..	..	..
Do.	SRTs 17 Houses	7,400	1963	..	..	..	..
2. Santoshnagar	'C' 222 H. uses	13,000	1968 (Civil Works)	171	Allocated but possession not given for want of water supply arrangements.	The Houses are not in dilapidated condition.	The water supply arrangements have since been completed & possession is being given to the allottees regularly now, on completion of formalities by them. It is expected that the possession of all the houses will be given by the end of August 1974.

3. Saidabad

2 SRTs & 150 Houses	9,600	1963	..	..	..	..	..
1 SRT	11,000						
2 SRTs	2,400						

శ్రీ పి. గోవర్ధనరావు :—అధ్యక్షా, సంతోష గర్భంలో 1969 నీటి యబ్బండిపల్లె పానీయనీయవ్యయలెదని అన్నారు నీటి సప్లయ లేకపోయి అక్కర్లేని ఏటా అట్టారు ఈ ఇళ్లు 1969 లో పూర్తి అయినవి. అక్కర్లేని దావులు ప్రవ్వకొంటున్నాయి. మిగతావారు ప్రవేశించలేదు. దానిపల్ల ప్రభుత్వం ఎలా సన్నాహం వచ్చినది. నీరు ఎప్పుడు ప్రొవైడ్ చేస్తారు ప్రొవైడ్ చేయని దానికి దీనిని సంబంధించిన వారిపైన దర్యా తీసుకొంటారా ?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాస్ :—ఆలస్యము అపడిమువల్ల గుర్తుపై ఒక హౌసింగ్ బోర్డుకు సప్లము వుండదు మొదట అనుకొన్నంతి దేగముగా నీటి సప్లయ చేయలేకపోయారు ఈ హౌసింగ్ అథాట్ చేయడం జరిగింది. అప్పుడు గుర్తుచి ఇప్పుడు అన్ని ఏర్పాట్లు జరిగినవి కొద్ది రోజుల్లో ఈ ఇళ్లు పూర్తి తీసుకొంటున్నారు మనీని డిపాజిట్ చేస్తున్నారు నీటి సప్లయ కారణము వల్లే ఆలస్యమయినది

శ్రీ పి. గోవర్ధనరావు :—వీటిని 1969 లో కట్టారు. ఏ సంవత్సరము అయినది. ఏ సంవత్సరముల నుంచి వాటిగా పుంపిరా సప్లము రాలేకపోయాయి. ఇంటిపై సప్లము రాలేదా ?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాస్ :—ఈ సంవత్సరము అయినా అలాంటివి జరిగింది వారు ఆక్టోబర్ చేసిన ఏర్పాటుంచి మరొక 4 సంవత్సరములు అందుముగా ఇన్స్టాల్మెంట్లు యివ్వడం జరుగుతుంది ఈ ఆలస్యమువల్ల హౌసింగ్ బోర్డుకు సప్లము లేదు. అలాటిసే కౌంటెము సప్లము వస్తుంది.

శ్రీ వి. నరసింహారావు :—మాదన్నపేటలోని హౌసింగ్ ఇంజనీరింగ్ లో లేని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు కాని నేను వెళ్ళి చూశాను. కొన్నింటికి తుప్పల లేవు ద్వారాలు లేవు ఆక్రమించని ఇళ్ళను ప్రభుత్వము తీసుకొని ఒకటి ఇంజనీరింగ్, లో ఇంజనీరింగ్ గ్రూపువారికి ఎందుకు కేటాయించకూడదు ?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాస్ :—మాదన్నపేటలో వున్న బిల్డింగ్స్ అన్నీ ప్రభుత్వము కొన్నది. అందుచేత ఖాళీ అనే సమస్యలే లేదు.

శ్రీమతి జి. కమలాదేవి (పామర్రు) :—పొట్టి శ్రీరాములు కాలనీలో 2-36 కాల డైలాపిడేటెడ్ కండిషనులో వుంది అని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా ?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాస్ :—అటువంటి కండిషన్స్ లేవు. కొన్ని సామానుల పోయినవట. ఓనరు వచ్చిన వెంటనే సామాను యిస్తారు

శ్రీమతి జి. కమలాదేవి :—డైలాపిడేటెడ్ కండిషనులో వుంది. నేను ఇదివరకు ఆక్కడ వుండేదాన్ని ఒక గది క్రిందకు దిగిపోయింది పైన నీరు లీక్ అవుతున్నది మీద ఎదుతుండేమో అనే భయము కూడ వుంది.

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాస్ :—అవేమీ డైలాపిడేటెడ్ కండిషనులో లేవు అని రిపోర్టులో వుంది. చెక్ చేసి చూస్తాము.

శ్రీ సి. పి. తె. రావు :—మాదన్న పేట 28, మాదన్న పేట 2, 6 సెంటిమెంట్ 19, 102, 1 ఇట్లా ఖాళీగా వున్నట్లు యిచ్చారు. ఈ మొత్తము ధనిజులకుగా వుంది. కట్టిన ఇల్లు ప్రజలకు యిచ్చే పరిస్థితి లేదు అంటే అవి ఎడెమ్ హౌస్ అవునా కాదా ?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాస్ :—వారు సప్లయ అనుకొన్నంత వేగముగా కేరఫోమిటముల ఇవన్నీ దాళి కాని అలాంటి అయిపోయినవి. వాటను కొద్ది రోజులలో సప్లయ చేయబడుతుంది. మాదన్న పేటలోని ఇళ్ళను ప్రభుత్వము కొన్నది. ఎక్కి బోద చాల వాటని సప్లయ పెట్టించి. చాల మంది కొద్ది రోజులలో పొందుతారు.

శ్రీ జి. సోమేశ్వర :—పార్లమెంటు సభ్యులకు గృహ నిర్మాణ పథకము క్రింద 2 సెంటిమెంట్లలో ఇల్లు కట్టడాని, ఏర్పాటు చేయడం, థిల్లిలో పూర్తి అవుతున్నది. కానన పట్నంకు అటువంటి ప్రతిపాదన ఏమైనా వున్నదా ? 70 మంది కానన పట్నం ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక మెమోరాండమును కూడ ఇచ్చి వున్నాను. అందువల్ల అటువంటి సౌకర్యమును కానన సభ్యులకు కూడ కల్పిస్తారా ?

9-30 a. m.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—చాలామంది సభ్యులు, సభ్యురాండ్రు మొన్ననే ఒక పింట్ సెంటిమెంట్ మంత్రిగారికి ఇచ్చి ఒక కాపీ నాకు కూడా ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రి గారు లాన్డ్ ఏర్రేన్ ఎవ్ లెబుల్ గా పుంతుండా అని ప్రాకారు. రిపోర్టు వచ్చిన వెంటనే చూస్తారు.

శ్రీ పంకా సత్యనారాయణ :—ఇండ్లు కట్టటంపై వాటర్ ఫెసిలిటీ వున్నదో లేదో ప్లాన్ లో పుంతుంది. 5 సెంటిమెంట్లుగా రాగటానికి సీరులేదు. వరంకురి సే తెక్రెన్ నుండి సీరుకారే పరిస్థితి వుంది. వస్తువులు ఎత్తుకుపోయాయిని మూత్రమే మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. త్వరగా ఆ ఇండ్లను బాగుచేయిస్తారా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—గౌరవ సభ్యురాలు చెప్పిన ఇంటిని బాగుచేయిస్తాను.

శ్రీ యమ్. ఓంకార్ :—1963 లో కన్స్ట్రక్షన్ అయిన ఇండ్లు ఖాళీగా వున్నాయి. నైజాం కాలంలోనూ, బ్రిటిష్ వారి కాలంలోనూ కట్టిన ఇండ్లు చెక్కుచెదరడంలేదు. ఈ ప్రభుత్వాలు కట్టే ఇండ్లు 10 సంవత్సరాల్లో కూలిపోతున్నాయి. కంట్రాక్టర్లు డబ్బుతిని సరిగా కట్టటంలేదేమో ఏర్పాటు చేయిస్తారా? ఇతరులకు అమ్మటానికి, కిరాయికి ఇవ్వటానికి రూల్స్ ను సవరించి వాటిని ఉపయోగంలోకి తీసుకురావటానికి సత్వర శర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—అటువంటి డిఫెక్టు వుంటే పరిశీలన చేయిస్తాము. 1972 లో హౌసింగ్ బోర్డు 30 వర్కంట్ ఇండ్లు బొబ్బిలైట్ గా అమ్మటానికి తీర్మానించింది. కాబట్టే దీలే అయింది. 30 వర్కంట్ ఇండ్లు అమ్మటానికి, మిగిలిన వాటిని లాటరీపై ఇవ్వటానికి ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—హౌసింగ్ బోర్డు కట్టిన ఇండ్లు ప్రతిచోటా డిఫెక్టివ్ గా వుంటున్నాయని యూనివర్సల్ గా చెబుతున్నారు. మంత్రిగారు స్వయంగా

వెళ్లి చూసి ఎక్కడెక్కడ డిపెక్టివ్గా ఉన్నాయో పరిశీలించి వాటికి రిమ్యులైన వారిని శిక్షిస్తారా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ : హౌసింగ్ బోర్డు కట్టే ఇండ్లు ఎవరికీ ఉచితంగా ఉన్నాయని ఎవరూ చెప్పలేదు. ఇక్కడున్నది ఒక టీమ్ను ముద్రాసుకు పంపించి లెక్కడ ఎలా కడుతున్నదీ పరిశీలించబడేలా ఉంది. ఇక్కడ కట్టే ఇండ్లు కూడా బాగా ఉన్నాయని వారు చెప్పారు. సభ్యురాలు చెప్పిన ఇంటిని పరిశీలించే చేయిస్తాను.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :—మంత్రిగారు పరిశీలన చేయిస్తాను అని అంటున్నారు. పరిశీలన చేయిస్తాను అనే మాటమీద చూకు ఎంతమాత్రం నమ్మకంలేదు. స్వయంగా మంత్రిగారే వెళ్లి పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ : ఒకరిని ఒకరిని నిమిత్తబోధిస్తే రాష్ట్రంలో పరిశీలన ఎలా జరుగుతుంది? సభ్యురాలు చెప్పిన ఇంటిని రేపే వెళ్లి చూస్తాను అన్నీ మంత్రిగారే చూడాలంటే సాధ్యంకాదు. మిగిలిన ఇండ్ల విషయంలో పరిశీలన చేయిస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ ఇంటికీ వెళ్లినప్పుడు సివిల్ ఫుంచే ఈ కాలనీస్ అన్నీ చూసిందీ.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు : మంత్రిగారిని ఇబ్బంది పెడుతున్నా మనిపిస్తున్నది. ఎన్నోలో సమాధానాలు చెప్పడం పెరకే ఆయన అధికారిని పెరిగేస్తే ఉంది. ఈ ఫోర్టిఫైలియో వీరిది కాదు. ఆ విషయం చెప్పితే సరిపోతుంది.

Mr Speaker :—That seems to be a genuine difficulty.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—మంత్రిగారు తమ దృష్టికి రాబేదన్నారు. విశాఖ పట్టణం ఇండస్ట్రీస్ కాంపీస్, ఎలా పగిలిపోతున్నాయో వారి స్వయంగా చూపడం జరిగిందో లేదో నిజం చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అవి హౌసింగ్ బోర్డు కట్టిన ఇంట్లకావు కదా,

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—కావండీ.

ABSCONDING OF THE MANAGER OF SUPER BAZAR BRANCH AT RAMACHANDRAPURAM

919—

* 4561 Q.—Sri Nallapareddy Srinivasulreddy :—Will hon. the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is fact that the manager of the Super Bazaar Branch at Ramachandrapuram has drawn Rs. 30,000 and absconded in 1973 ;

(b) whether he was caught till to-day ; and

(c) the action taken by the Government in this regard ?

The Minister for Co-operation (Sri B. Subbarao) :—(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir

(c) A complaint was filed with the Police Commissioner, the District Collector and the Magistrate Court at Gureddy. The case is now pending. The District Collector has also filed an arbitration before the District Collector's Court at the City Circle, Hyderabad for recovery of the land and the same is pending disposal.

శ్రీ నల్లారెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి : ఈ సూపర్ టెక్స్టైల్ మేనేజర్లు 30 వేల తీసుకొని ఎటర్ని ఆఫీసులో, ఇంకా దొంగలేదని మంత్రిగారు అన్నారు. ఆయన గగన విహారి గారిని అధీనం నాడుతూ, ఆకాశ మార్కెట్ అండ్ నిరంజన్ మార్కెట్ విహారిస్తున్నాడా? పాతాల్ లో ఉన్నాడా? ఆయనకు అప్పున్నాయా రిజర్వ్ చేయటానికి? లేకపోతే ఏ విధంగా రిజర్వ్ చేస్తారు? ఏ విధంగా ఆయన్ను పట్టుకుంటారు?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు : పోలీసువారి చెప్పడం ఆధారంగా సూపర్ బజారులో ఒక ఉద్యోగిని ఐడెన్టీఫై చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఈ మధ్య ఒక బ్యాంకు ఆయన కలెక్టర్ లో వుండి ఏదో వ్యాపారం చేస్తున్నాడని, అది పోలీసువారికి చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ నల్లారెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి : సూపర్ లో ఉన్నాడని ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పారు. అది ఎవరుచో చెప్పారు? అది చూసి ఆయన దొంగయికో, ఇంకో చోటకో పోతాడు. ఏదేమైనా పోకుండా చూస్తారా? ఈ రు 30 వేలు కాకుండా ఈయనపై ఇంకా ఏమైనా ఎంకేషన్స్ ఉన్నాయా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :— ఇంకా ఎమీ ఎంకేషన్స్ లేవు. ఈ బ్రాంచి లోనే ఇది జరిగింది, సివిల్ సైడ్ అండ్ సైడ్ దావా వేయడం జరిగింది, రెండు ట్రాయ్ ల్స్ జరిగాయి,

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మనిషి లేకపోతే ఎవరిపై కేసు పెట్టారు?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :— దావా వేశారు, డిక్రీ కావడానికి ఆయనకు సమన్స్ పంపడం జరిగింది. కాని మనిషి మాత్రం దొరకలేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— రామచంద్రాపురం బ్రాంచికి ఒకటిన్నర లక్షలు నష్టం వచ్చింది. డెప్యూటీ జనరల్ మేనేజర్ అందర్ గ్రౌండ్ లో దాస్తున్నాడు, అది కూడా పరిశీలిస్తారా? మేనేజర్ సూపర్ బజార్ లో రు 50 లక్షల పెట్టుబడి పెడితే రు. 30 లక్షలు లాభం వచ్చింది. ఇతరత్రా వచ్చిన కంప్లయింట్స్ ను మంత్రిగారు విచారణ చేయిస్తారా?

9-40 a.m.

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :— 30 లక్షలు గాదు, 1972-73 లో లక్ష 12 వేల రూపాయలు లాభము వచ్చింది. 1973-74 లో రు 17 వేలు లాభం వచ్చింది అందువల్ల నష్టము కాదు. పట్టుకొని అన్ని చర్యలు తీసుకోవాలని పోలీసువారికి గట్టిగా చెప్పడం జరిగింది. పోలీసువారు చూస్తున్నారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— నేను నష్టం వచ్చిందని పిగర్ చెబుతున్నాను. గభము వచ్చిందని మంత్రిగారు చెప్పారు. మంత్రిగారు కరణ్ణగా చెప్పారో నేను కరణ్ణగా చెప్పానో తేలలేదు సూపర్ బజారులో రు. 30 లక్షలు లాస్ వచ్చిందని స్పెసిఫిక్ ఎన్ గిషన్.

మిస్టర్ స్పీకర్ — రక ఛాంబరులో చూపించండి. You substantiate that statement. Then we will go into the matter.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— అదిటు రిపోర్టు చూచి చెప్పండి ఎప్పుడు అదిటు చేశారు ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :— ఆ బ్రాంచి టర్నోవరు రెండున్నర లక్షల రూపాయలు. షేన్ సూపర్ బజార్ టర్నోవరు రు. 5 కోట్లు 72-73 లో లక్ష 12 వేల రూపాయలు లాసం వచ్చింది, 1973-74 లో రు. 17 వేల వచ్చింది.

శ్రీ ఎం.రా. సత్యనారాయణ :— అదిటు రిపోర్టులో స్పష్టంగా వుంది. ఎప్పుడు అదిటు వచ్చింది ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :— అదిటు లెక్కల బట్టి చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె. గంగదాసు (కొల్లాపూర్) :— డబ్బు అవహరించిన లేది ఎప్పుడు ? ఎంత కాలానికీ కస్టమర్స్ కి సూపర్ బజారులు ? మైదరాబాదు సూ.డి బజార్ లో కొన్ని లక్షల రూపాయలు దిగిపోయినట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి.

మిస్టరు స్పీకరు :— ఆ సూపరు బజారు సంగతి చెప్పండి

శ్రీ కె. గంగదాసు :— దీని పిల్ల అది, తల్లి పిల్ల సంగతి అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :— లేదు, ఇరవ కంప్లెట్లు ఎక్కడలేవు ఇది రామ చంద్రాపురము బ్రాంచికి సంబంధించినది సివిల్ క్రిమినల్ సైడ్స్ కేసులు పెట్టడం జరిగింది. పోలీసువారికి ఎప్పటికప్పుడు రిమైండ్స్ ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. ఈ ప్రశ్న వచ్చిన తరువాత ఎంక్వయిరీ చేస్తే కొంతాలో వున్నానని రూపర్ వచ్చింది ఇక్కడ ఐ. జి. ఆర్ పోలీసు అక్కడి ఐ. జి. లెఫ్ పోలీసుకు వ్రాయమని చెప్పడం జరిగింది. 21-5-1973 నాడు పోలీసుకు రిపోర్టు చేయబడింది.

శ్రీ ఎన్ వెంకటరత్నం :— క్రిమినల్ కేసు పెట్టామన్నాడు యిన్వెస్టిగేషన్ తరువాత ఇన్వెస్టిగేషన్ లో ఎం.ఎస్.ఎస్.ప్రోప్రియేషన్ చేసినట్లు తేలింది ? మనిషి పరాలోలో వుంటే క్రిమినలు కేసు ఏమిటి ? ఆ గొప్ప అంకి పేరు ఏమిటో చెబుతారా ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :— 14 వేల రూపాయలు బాంకు-రరావు, వెస్ట్ గోదావరి జిల్లా, సమ్మన్న జూరి చేశారు, పోలీసువారు వారంటు యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ బి. యెల్లారెడ్డి (కొడూర్తి) :— స్టాకు వెరిఫికేషనులో ఎంత లాస్ అని తేలింది ? షేన్ సూపర్ బజార్ లో రామచంద్రాపురం బ్రాంచిలో ఎంత లాస్ అని తేలింది ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :— సెవరేట్ క్వశ్చన్.

SEPARATE RAILWAY SERVICE COMMISSION AT HYDERABAD

920—

* 3632 Q.—Sri Nallapareddy Srinivasulreddy :—Will the hon. Minister for public works be pleased to state :

(a) whether the State Government are aware of any proposal to sanction a separate Railway Service Commission at Hyderabad to recruit staff for the South Central Railway ; and

(b) if so, when will the proposal materialise ?

Sri Ch. Venkata Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) During this year (1974-75).

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—పాల్ సెంట్రల్ రైల్వేకు హైదరాబాదులో సిలక్ష్న్ చేయకుండా ఉత్తర భారత దేశములో చేస్తున్నారు, సర్వీసు కమీషన్ కేంద్రం యిక్కడ లేనందువల్ల, అందువల్ల, కేరళ, మదరాసువారు ఉత్తర భారత దేశానికి సంబంధించిన రాష్ట్రాల వ్యక్తులు సెలక్టు అవుతున్నారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు తీరని అన్యాయము జరుగుతున్నది. అందువల్ల పాల్ సెంట్రల్ రైల్వే సర్వీసు కమీషన్ ఆఫీసు హైదరాబాదులో పెట్టడం అవసరము దాని మీద యిప్పటివరకు ఏ ఏ చర్యలు తీసుకున్నారు ? కేంద్ర ప్రభుత్వము మీద ఎటువంటి ఒత్తిడి తీసుకువచ్చారు.

Mr. Speaker.—He said that it would materialise during this year 1974-75.

శ్రీ సి హెచ్ వెంకట్రావు :—రైల్వే టునిష్టరుగారు పార్లమెంటులో ఎనౌన్స్ మెంటు చేశారు. దానికి చైర్మన్ ను ఎపాయింటు చేయాలి State Government is pursuing the matter. We are writing D O. letters.

శ్రీ జి. సోమశేఖర్ :—హైదరాబాదులో పెటూతామని చెప్పారు మంత్రిగారు, సంతోషం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు చెందినవారిని ఎవరినైనా చైర్మన్ గా వేస్తే బాగుంటుంది, వేరే రాష్ట్రమువారిని వేస్తే అన్యాయం జరుగుతుంది, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వారిని చైర్మన్ గా ఎపాయింటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

(శ్రీ సి హెచ్. వెంకట్రావు :—రైల్వే బోర్డు ఎపాయింటు చేస్తుంది

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

APPOINTMENT OF AN ENQUIRY COMMITTEE BY THE REPALLE

PANCHAYAT SAMITHI ON FERTILIZERS DISTRIBUTION

920—

S.N.Q. No. 4797-(W)—Sri V. Sri Krishna (Mangalagiri), Sri Vanka Satyanarayana, Sri M. Nagi Reddy :—Will the Hon'ble Chief Minister be pleased to state :

(a) whether an enquiry committee on fertiliser distribution consequent on complaints was appointed by the President, Panchayat Samithi, Repalle, Guntur District based on the authorisation given to him by the General Body in its resolution dated 25-3-1974.

(b) whether the said enquiry committee submitted its report subsequently ;

(c) whether any irregularities and malpractices are detected in the enquiry ;

(d) if so, the nature of the irregularities ;

(e) the names of the officers involved in these irregularities and malpractices ; and ;

(f) the action taken against the persons responsible ?

Sri J. Vengal Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) Yes Sir. It has been submitted to the President of the Panchayat Samithi.

(c) Yes Sir.

(d) { The non-official committee is reported to have come to the conclusion that irregularities have been committed in the distribution of fertilisers to some people who did not own lands, etc. The report is yet to be considered by the General Body of the Panchayat Samithi as per the resolution dated 25-3-1974.

However, as a departmental enquiry is also being conducted separately, in regard to the irregularity in the distribution of fertilisers which is not yet complete, it is difficult at the moment to indicate the names of the officers who are responsible for the irregularity.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఇర్రెగ్యులారిటీ కమిటీ అయిన మాట నిజమని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఎంత అమోనియాను దుర్వినియోగము చేశారు ? అయిర్రెగ్యులారిటీ ఏమిటి ? ఆ కమిటీ ఏమి చర్యలు తీసుకున్నది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—చెప్పానుగదా, సమితి నాన్ అఫిషియల్ కమిటీ ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు సమితి ముందు పెడుతున్నారు. సివిల్ సర్వీసు చూపు ప్రకారముగా ఆ కమిటీకి సవర్సు లేవు, అందుకని కలెక్టరు డిప్యూటీ కలెక్టరును ఎంక్వయిరీ చేయమని చెప్పాడు, ఆ రిపోర్టు వస్తుంది.

శ్రీ వెంకట సర్వనారాయణ : — కలెక్టరుగారు డిప్యూటీ కలెక్టరును వేళారన్నారు. ఆ రిపోర్టు వచ్చిందన్నారు.....

శ్రీ జె. వెంగళరావు : — రిపోర్టు వచ్చిందని నేను ఎక్కడ అన్నాను, రిపోర్టు రాలేదు, ఎంక్వయరీ వేళారు, ఆ ఎంక్వయరీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత యాక్సన్ తీసుకుంటామని చెప్పాను.

WITHDRAWAL OF EXEMPTION OF STAMP DUTY FOR Co-OPFRATIVE SOCIETIES

920B —

S. N. Q. No. 4798-Z.—Sri Vasari M. Nagi Reddy Mohd Raja bali, (Kammam) V. Srikrishna, and M. Omkar:—Will the hon. Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that as per G. O. Ms. No. 616 Revenue (U) dated 26 6 1974 exemption from stamp duty for Co-operative Societies has been withdrawn;

(b) If so, the reasons therefor ;

(c) whether a copy of the G.O. be placed on the Table of the House ;

(d) whether the Government are aware of the fact that due to this withdrawal of exemption, the Co-operative Societies are under going many difficulties and many representations have been made to the Government ; and

(e) if so, whether the Government proposed to withdraw the G O. cited above ?

The Minister for Education (Sri M. V. Krishna Rao) deputised for the Chief Minister:—(a) The general exemption from payment of stamp duty in favour of Co-operative Societies sanctioned has been withdrawn and exemption is now restricted to certain categories of cases as per G.O.Ms. No. 616 Revenue, dated 28-6-1974.

(b) The original exemption was granted four decades age when the Co-operative movement was in its initial stage. Government considered that there was no case to continue indefinitely the general exemption that the co-operatives have been enjoying all along leading to continued loss of Government revenues and that exemption from stamp duty should be restricted to small farmers and other economically weaker sections of society consistent with Government's general policy.

(c) Yes, Sir.

(d) Some representations written and oral have been made to Government in this regard.

(e) No, Sir, but the question of whether the orders already issued need to be modified in any respect to prevent hardship is under the consideration of the Government,

*Statement placed on the Table of the House vide Clause (C) of
S. No. Q. 4798*

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH ABSTRACT

STAMPS—EXEMPTION OF STAMP DUTY IN FAVOUR OF CO-OPERATIVE SOCIETIES—WITHDRAWAL OF GENERAL EXEMPTION AND SANCTION OF LIMITED EXEMPTION OF STAMP DUTY IN RESPECT OF CERTAIN CATEGORIES OF DOCUMENTS ISSUED.—

Revenue (U) Department

G.O.Ms. No. 616, dated 28th June, 1974

Read the following.—

1. Govt. Memo. No. 2043-U2/72-3, dated 5-5-1973.
2. Govt. Memo. No. 2043-U2/72-4, dated 17-5-1973.
3. From the Inspector-General of Registration and Stamps, S1/6495/73, dated 15-6-73.
4. From the Board of Revenue, Proceedings Rt. No. 1275/73, dated 10-7-73.
5. From the Inspector-General of Registration and Stamps, L1. No. S1/13316/A/74, dated 22nd June, 1974.

ORDER:

The Government have examined proposals for withdrawal of general exemption from payment of stamp duty in favour of Registered Co-operative Societies as per the Government Notification No. 350 Development dated 11th October, 1933, in consultation with the Inspector-General of Registration and Stamps and the Board of Revenue. The Board of Revenue and the Inspector-General of Registration and Stamps have recommended for withdrawal of the existing general exemption and restricting the same to certain categories of documents executed by or in favour of certain Co-operatives. The Government after careful consideration direct, that the orders contained in the Notification No. 350 dated 11-10-1933 as subsequently amended allowing general exemption from payment of stamp duty to Registered Co-operative Societies be cancelled. They also direct that infuture exemption from payment of stamp duty be restricted to certain categories of Co-operative Societies and others as detailed in the Notifications appended to this order. These orders shall be given effect to on and from 1-7-1974.

2. The appended notifications will be published in the extraordinary issue of Andhra Pradesh Gazette dated 29-6-1974.

(By order of and in the Name of the Governor of Andhra Pradesh)

N.K. SUROYA,
Deputy Secretary to Government.

APPENDIX

NOTIFICATION—I

In exercise of the powers conferred by clause (a) of sub-section (1) of section 9 of the Indian Stamp Act, 1899 (Central Act II of 1899) read with clause (b) of section 41 of Andhra Pradesh Co-operative Societies Act, 1964 (Act 7 of 1964) and in supersession of Government Notification No. 350 dated the 11th October, 1933 published on page 1654 of the Fort St. George Gazette, Part I, dated the 17th October 1933, as in force in the State of Andhra Pradesh and of all other powers hereunto enabling, the Governor of Andhra Pradesh hereby remits in full on and from the 1st July, 1974, the Stamp duty chargeable under the said Act, in respect of the following documents" executed by or in favour of the Registered Co-operative Credit Societies and Land Mortgage Banks namely :—

(i) instruments of mortgages executed by all small land holders who are members of the Co-operative Credit Society, in favour of such society or Land Mortgage Bank for raising agricultural credit subject to the production of a certificate from the society to the effect that the member is a small land holder.

*Explanation :—*The small land holder shall be a person whose total land holding shall not exceed three acres of wet or eight acres of dry land. Where the holding of any person includes both dry land and wet land, one acre of wet land shall be deemed to be equal to 2.67 acres of dry land for the purpose of computing the holding of such person.

(ii) instruments of mortgages by members of Co-operative Societies set up for weaker sections of the people belonging to non-agricultural class as approved by the Registrar of Co-operative Societies in that behalf subject to a loan amount not exceeding Rs. 2,500.

(iii) instruments of assignments or re-mortgages executed by such society or Bank in favour of Commercial Banks provided that the instruments of primary mortgages or mortgages executed by members in favour of such society or Bank is/are exempt from the payment of stamp duty under item (i) above.

APPENDIX.

NOTIFICATION-II.

In exercise of the powers conferred by clause (a) of sub-section (1) of section 9 of the Indian Stamp Act, 1899 (Central Act II of 1899) and of all other powers hereunto enabling, the Governor of Andhra Pradesh hereby remits in full on and from the 1st July, 1974, the stamp duty

chargeable under the said Act in respect of instruments of mortgages executed by small land holders in favour of any Scheduled Bank for raising agricultural credits on production of a certificate from the Tahsildar to the effect that the land holder is one whose total holding does not exceeding three acres of wet land or eight acres of dry land.

Explanation.—Where the holding of person includes both dry land and wet land, one acre of wet land shall be deemed to be equal to 2.67 acres of dry land for the purpose of computing the holding of such person.

శ్రీ యం ఓంకార్ :—అధ్యక్ష, మూలిగే నక్కపై తాటి పండు పడినట్లు 1933 లో ఇచ్చినటువంటి మినహాయింపును 74 లో విత్తేద్రా చేసుకున్నారు. ఒక సభ్యుడు సొసైటీకి తన ఆస్తిని తాకట్టు పెట్టి అప్పు తీసుకొని నాలుగున్నర కాళము చొప్పున ఇవ్వాలి, ఆ సొసైటీ బ్యాంకుకు తాకట్టు పెట్టాలి, అందరి సభ్యుల యొక్క ఆస్తిని తాకట్టు పెట్టాలి, అప్పుడు కూడా సొసైటీ ఏమి చేస్తుంది. ప్రతి సభ్యుడికి సంబంధించి నూటికి 4 చొప్పున బ్యాంకుకు యిస్తుంది. అంతే ఒక్కొక్క సభ్యుడు నూటికి ఎనిమిదిన్నర చొప్పున స్టాంపు డ్యూటీ చెల్లించుకోవాలి. రెండవవైపున పది ఎకరాల లోపు రైతులకు మినహాయింపు ఇచ్చామంటున్నారు, దానికి కూడా స్మార్ట్ ల్యాండు హోలింగ్ అని తహసీల్దారు నుండి సర్టిఫికేట్ తెచ్చుకోవాలి. మొదట కోఆపరేటివ్ సొసైటీ ఇస్తే సరిపోయేది, ఇప్పుడు తహసీల్దారు అన్నారు తహసీల్దారు అనేసరికి పట్నారి, గిద్దాపరు, కిర్లగు, పేష్కార్, నాయబ్ తహసీల్దారు, తహసీల్దారు వస్తారు, అందుకని యీ జి.ఓ ను ఉపసంహరిస్తారా ?

శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు :—అధ్యక్ష, పేదవారికి ఎక్కువ సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో చేయడం జరిగింది. 3 ఎకరాల వెబ్ 8 ఎకరాల డైరీ ల్యాండ్ లోపు వున్నవారికి ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. వీకర్ సెక్షన్స్ 2 వేల 500 లోన్ తీసుకున్నా, వారికి ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. పేదవారికి సహాయం చేయాలని చేయడం జరిగింది, బాగా ఉన్నవారికి కొద్దిగా చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వ రెవిన్యూ తగ్గిబోతున్నదని ఆ విధముగా చేయడం జరిగింది. 1971-72 లో ప్రభుత్వానికి కోటి రూపాయలు నష్టం వచ్చింది, 1972-73 లో రు. 84 లక్షలు వచ్చింది, ప్రతి సంవత్సరము సుమారు కోటి రూపాయలు రెవిన్యూ నష్టం అవుతున్నది. దానిని రీకన్సిడర్ చేయవలసి వచ్చింది. పేదవారికి బాధలేకుండా చేయడం జరిగింది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఈ మాగాణి మూడు ఎకరాలు అయిదు ఎకరాలు 9-50 a.m. చేస్తారా? మెట్ట ఎనిమిది ఎకరాలు నుంచి పది ఎకరాలు చేస్తారా? ఊరికే పేదలపైన సానుభూతి అంటున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వంకా సత్యనారాయణగారు ఇప్పుడు అన్నప్రకారంగా ప్రభుత్వం వారు ఒప్పుకున్నారు. నేను తరువాత చెబుదామనుకున్నాను. కాని వంకా సత్యనారాయణగారు ఏదో సానుభూతి అంటు మాట్లాడారు కాబట్టి ఇప్పుడే చెప్పాను.

Sri S. Jaipal Reddy :—This particular exemption was granted by the British Colonial Government. Now it is sought to be denied

by our free democratic Government. You may kindly appreciate the nature of the decision.

Mr. Speaker :—Times have changed. (laughter)

Sri S. Jaipal Reddy :—Agricultural credit operations will be adversely affected by this. The very purpose of the Cooperative Societies and the credit structure will be defeated. Will the Government, therefore, consider the total withdrawal of the decision to withdraw the exemption.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—తోచినట్లుగా విక్రేతా వేటి సమస్యలేదు. ఇప్పుడు ప్రతిభిక్షకులకు ఒక కోటి రూపాయల వరకు నష్టం పెట్టాంది. ఈ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలు దాగా పని చేస్తున్నవి ఉన్నాయి. ఇప్పుడు మాగాణి అయిదు ఎకరాలు మెట్ట పది ఎకరాలు ఎక్కువను ఇస్తారు.

శ్రీ కొండా లక్ష్మయ్య దామూజి (భువనగిరి) :—2500 రూ.ల వరకూ అప్పు తీసుకున్న వారు పీకర్ సెక్షన్ అంటున్నారు. అది అబద్ధమేగా ఉంది. పీకర్ సెక్షన్ అంటే ఏమిటను ఏమిటి? 2500 రూ.ల వరకూ ఎవరు తీసుకున్నప్పటికీ వారంతా పీకర్ సెక్షన్?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—కొద్దిగా అప్పు తీసుకున్న వారు సామాన్యంగా బీదవారయి ఉంటారు. ఎక్కువగా తీసుకున్నవారు పెద్దవారయి ఉంటారు. అందుకని 2500 రూ.లు అని పెట్టారు. కొద్దిమంది మొదలయినవారు ఉంటారు.

Sri S. Jaipal Reddy :—The Minister referred to the profits made by the Co-operative Societies. It is not the question of co-operative societies. It is a question of the individual applicants for credit. It is he who will be affected. Therefore the perspective has to be changed. Secondly the credit operations will be affected. It is not a question of loss for the Government. The very purpose of the credit will be defeated.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మంత్రులు చెప్పారన్నదామా ఆశయం బలహీనవరాల సంక్షేమముకొరకు పని చేయడమే. బలహీనులకు సౌకర్యాలు కలుగజేయాలి, పెద్ద వారినుంచి డబ్బు తీసుకోవాలి.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి :—కోఆపరేటివ్స్ నుంచి దెవలప్ మెంటు కార్యక్రమాలకు ఒక బావి త్రవ్వకోవాలనో ఒకపైపు లైను వేసుకోవాలనో లోన్ను తీసుకుంటారు. ప్రొడక్టును ఎక్కువ చేయడానికే లోను తీసుకుంటారు. మీరు ఇప్పుడు అయిదు మూడు ఎకరాలంటే ప్రొడక్టును దెబ్బతింటుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—యీ క్రెడిట్ ఫెసిలిటీ బీదవారికే ఎక్కువగా వర్తిస్తుంది. ఇప్పుడు కమర్షియల్ బ్యాంకులకూడా యీ ఫెసిలిటీ వర్తిస్తుంది. కాబట్టి ఎక్కువగా బీదలకే సహాయం కలుగుతుంది.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి :—తెలంగాణాలో 20 ఎకరాల సీలింగు ఉంది.....

Mr. Speaker :—Questions are over.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS
(UNSTARRED QUESTIONS)

PROTECTED WATER SUPPLY SCHEME FOR KANDUKURU.

1112—

1519 Q.—Sri M. Audinarayana Reddy :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government have sanctioned the Protected Water Supply Scheme for Kandukuru village in Prakasam district and if so, when ; and

(b) the reason for delay in the execution of the said scheme ?

A.—

(a) Yes, Sir. The scheme was sanctioned in 1971.

(b) Administrative clearance for commencing the execution of the scheme could not be given due to paucity of funds.

PROMOTIONS AND ENHANCEMENT OF PAY SCALES OF
ENGINEERING STAFF IN P.W.D.

1113—

1530 (H) Q.—Sr M. Nagi Reddy :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government have appointed a committee to look into and settle the matters pertaining to the promotions and enhancement of the pay scales of the Engineering staff working in Public Works Department ;

(b) if so, the members of the said committee; and

(c) in cases the committee is not appointed till now, whether the Government will take steps to appoint it immediately ?

(a) No. Sir.

(b) Does not arise.

(c) Appointment of a Committee is considered not necessary.

1114—

1533 (O) Q.—Sri V. Srikrishna :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that M/s. R. B. Seth Sriram Durga Prasad and Feteah Narsingadas and Company, fell in arrears of royalty on Manganese dumps assessed to a tune of Rs. 50,00,000 Rs. fifty lakhs in 1968.

(b) whether the assessment was challenged in a Court of Law and whether the Court has decreed the suit in favour of the Government,

(c) if so, whether the question of arrears has been finally settled, and

(d) whether the Department of Mines and Geology is considering the case of the same company for grant of renewal lease in Duvvam Devad and Avagidem villages ?

A—

(a) M/s. R. B. S. S. D. Prasad and L. N. Dass fell in arrears of royalty to a tune of Rs. 36,77,038.61 but not of Rs. 50,00,000 (fifty lakhs) in 1968.

(b) Yes, Sir.

(c) Yes, Sir.

(d) The Government have rejected the renewal application of the Company.

CASES PENDING IN MUNSIF MAGISTRATE'S COURT AT DEVARKONDA.

1115—

2017 Q.—Sri B. Rama Sarma :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of cases pending in the Munsif Magistrate's Court at Devarkonda Nalgonda district and for what period they are pending ;

(b) the reasons for the same ;

(c) the nature of action proposed to be taken for the quick disposal of those cases ; and

(d) whether the statement showing the number of Civil and Criminal Cases that are pending will be placed on the Table ?

A.—

(a) A Statement I, is laid on the Table of the House.

(b) A Statement II is laid on the Table of the House.

(c) The old pendency in the Munsif Magistrate's Court, Devarkonda does not warrant any special instructions to be given.

(d) A Statement I laid on the Table of the House.

*Statement - I Laid on the Table [Vide Clauses
(a) and (d) of L. A. Q. No. 2017 (Unstarred)].*

(a) Number of cases pending in the Munsif Magistrate's Court at Devarkonda in Nalgonda District as on 21-1-1974.

Civil Original Suits : 24 .. i.e. 6 of the year 1971
8 of the year 1972
7 of the year 1973 and
3 of the year 1974.

Original Petition : 1 of the year 1971.

Execution Petition : 1 of the year 1973.

Criminal : Calender cases: 14 all of the year 1973.

Preliminary Register case : 1 of the year 1973.

All the above cases have been pending over since their respective years of insittution as detailed above.

*Statement-II Laid on the Table (Vide Clause (b) L.A.Q. No. 2017
(Unstarred).*

PARTICULARS OF LATEST PENDENCY IN EACH CATEGORY BOTH TOTAL AS WELL AS OLD CASES : O.S., O.Ps. AND E.P.s. AND ALSO WITH BRIEF EXPLANATION AND REASONS FOR DELAY.

OFFICE OF THE MUNSIF MAGISTRATE, DEVARAKONDA

1. O.S. 88/1971 This is the suit or perpetual injunction taken on file on 22-6-1971. Written statement filed on 18-12-1971. 7 adjournments for plaintiff's evidence. 6 witnesses for plaintiff examined. On 20-9-1972 defendants examined 2 witnesses and for further defendant's evidence several adjournments given and the right of defendant's evidence was forfeited on 18-10-1973 and posted for arguments to 20-10-1973. After granting 10 adjournments the case was posted to 29-12-1973 for arguments finally, but on the said date a telegram received by the Honourable High Court taying trial of suit by order dated 28-12-1973 CRP 1357/73.

2. O.S. 142/1971 This is the suit for perpetual injunction filed on, 17-7-1971. Written statement filed on 7-12-1971. From 31-1-1972 to 30-9-1972, material records i.e., Plaintiff and Written Statement were held up in District Court as per C.M.A. No. 14/71. This suit was dismissed on 23-10-1972 for non-prosecution and restored on 10-9-1973. After giving 4 adjournments this suit now stands posted to 28-1-1974 for trial.
3. O.S. No. 170/71. This the suit for perpetual and mandatory injunction. After appearance of the dependants Written Statement filed by D-1 on 20-10-1971, and after filing of the Written Statement by the rest of the defendants issues framed on 18-9-1972, posted for trial to 12-10-1972 6 adjournments granted for plaintiff's evidence and the suit dismissed in default, and suit restored on 7-4-1972. On 23-4-1973 check slip was issued by the court fee Examiner On filing objection petition the check slip was closed and the suit was posted for trial on 12-9-1973 and 6 adjournments were granted for plaintiff's evidence and the case posted to 25-1-1974 for trial.
4. O.S. 171/1971. This is the suit for declaration filed on 4-8-1971. Six adjournments were granted for Written Statement on 23-10-1971 Written Statement was filed. 4 adjournments were granted for re-joinder and issues framed on 7-4-1972. 5 adjournments granted for plaintiff's evidence P. W. 1. was examined on 15-7-1972 as posted to 21-7-1972 for further evidence of plaintiff. Two adjournments due to transfer of Munsif Magistrate 10 adjournments for further evidence of plaintiff and closed the evidence on 27-9-1972. Five adjournments for defendant's evidence. Now suit is posted to 22-1-1974 for defendant's evidence.
5. O.S. 214/1971. This is a suit for perpetual injunction filed on 12-10-1971. The defendant appeared on a 25-10-1971. Written Statement filed on 26th June 1972. Issues framed on 18-1-1972. Documents filed on 25-1-1972. Plaintiff's evidence

dence was not ready for 5 hearings. I. A. filed for Additional Written Statement. I.A. filed by the defendant to set aside the exparte order on 6-7-1972. Written statement filed Munsif Magistrate was transferred meanwhile. 5 adjournments were granted for plaintiff's evidence. On 17-11-1972 I.A. filed, for amendment of plaint and allowed on 29-12-1972, and posted for trial to 21-7-1973. The suit was dismissed due to non-prosecution on 21st July 1973 and restored on 15-11-1973 and posted to 28-11-1973 for trial. 2 Adjournments were granted. Now the suit is posted to 6-2-1974 for trial.

6. O.S. 216/1971. This is a suit for perpetual injunction filed on 19-10-1972. Defendant appeared on 30-10-'71 Written Statement was not filed. Right forfeited on 8-12-1971. Issues framed on 15th December 1971 and posted for trial to 19-1-'71 5 adjournments were granted for trial. Suit was dismissed for non-prosecution on 1-8-'72. On 19-9-1972 suit was restored. Document i.e., Plaint and Written Statemet called for in C.M.A. No. 8/72 by the District Court. They were held up and received on 18-8-1973. Right for filling Written Statement forfeited and I.A. 90/73 was allowed and restored to file W.S. and the same was filed and the same was filed on 13-12-1973. Issues framed on on 31-12-1973. Now suits is posted to 24th January 1974, trial.
7. O.S. 25/1972 This suit is filed on 20-1-1972. On 8-2-'72 defendants appeared. Entire records were sent to the District Court in C.M.A. No. 7/72. The suit is posted to 23-1-1974 for awaiting the said records.
8. O.S. 39/1972. This is the suit for perpetual injunction filed on 12-12-1972. On 12-6-1972 Written Statement filed. Rejoinder filed on 14-7-1972. Issues framed on 24-7-1972. I.A. 67/1973 filed for recosting the issues and the same was allowed

on 8-3-1973. Additional issues framed. 6 adjournments were given for trial. On 23-8-'73 the suit was dismissed for default. On 15th September 1973 the suit was restored. Now the suit is posted to 11-2-1973 for trial.

9. O.S. 335/1972. The suit is for partition and separate possession filed on 21-2-1972. Defendants appeared on 29-6-1972. Written Statement filed on 27th July 1972. Issues framed on 8-9-1972. I.A. filed for amending the plaint on 28-8-1973 and the same was allowed. Amended plaint filed on 19-4-1973. Now the suit is posted to 16-2-1974 for trial.
10. O.S. 337/1972 This is the suit for declaration of title and issue of perpetual injunction filed on 31-3-1972. Defendant appeared on 13-6-1972. After filing Written Statement issues were framed on 19-9-1972. The suit was posted to 15-11-1972 for trial. On 23-12-1972 I.A. was filed to receive the documents the same filed received the documents the same was allowed on 25th January 1973 and posted for trial. Now the suit is posted to 7-2-1974 for trial finally.
11. O.S. 339/1972 This is the suit for declaration of title and issue of perpetual injunction filed on 12-6-1972. Defendants filed the Written statement on 20-9-1972 after his appearance. Issues framed on 25-9-1972 and posted to 21-10-'72 for trial. On 25-1-1973 documents received through a petition and posted to 6-3-1973 for trial. Now the suit stands posted to 7-2-1974 for trial, after several adjournments.
12. O.S. 342/1972. This is the suit for declaration and injunction filed on 16-6-1972. Written Statement filed on 6-7-1972. Rejoinder filed on 19-7-1972. Issues framed on 21-9-1972. In C.M.A. 6/72 entire record have been sent to the District Court, Nalgonda since then suit is being posted awaiting the records (Plaint and Written Statement) therefrom. Now the suit is posted to 24-1-1974 for the same.

13. O.S. 346/1972. This is the suit for partition and separate possession filed on 28-6-1972 . Written Statement filed on 23-10-1972. Issues framed on 2-8-1973 and now the suit stands posted to 7-2-1974 after adjournments.
14. O.S. 367/1972. This is the suit for declaration and injunction filed on 12-7-1972. W.S. filed on 18-9-1972. Issues framed on 22-9-1972 and posted for trial on 21-10-1972. Now the suit stands posted to 16-2-1974 after several adjournments on the request of parties.
15. O.S. 5/1973. This is the suit for perpetual injunction filed on 20-3-1973. Defendants appeared on 10-4-73. W.S. filed on 9-7-1973. Rejoinder filed on 30-7-1973. Issued framed on 8-8-1973 and posted to 1-9-1973 for documents and trial. I.A. for commission filed, after filling the report of commission. I. A. closed and report filed by commissioner made part of records. Now the suit stands posted to 16-2-1974 for trial.
16. O.S. 8/1973. This is the suit for perpetual injunction filed on 2-4-1973. Issues framed on 28-7-1973 after the filing of the W.S. and posted to 24-8-1973 for trial. Now the suit stands posted to 8th February, 1974 after some adjournments.
17. O.S. 22/1973. This is the suit for declaration and perpetual injunction filed on 23-5-1973 in Vacation Court and transferred to this court on 11-6-1973. Defendants appeared on 29-6-1973. Written Statement filed on 20-8-1973. Issues framed on 25-8-1973. The suit now stands posted to 8-2-1974.
18. O.S. 47/1973. This is the suit for declaration and injunction filed on 2-8-1973. Written Statement filed on 3-11-1973 after appearing the defendants. Rejoinder filed on 21-1-1974. Now the suit stands posted to 25-1-1974 for issues.
19. O.S. 66/1973. This is the suit for declaration and injunction filed on 28-11-1973. Defendants appeared on 28-12-1973. Defendants set ex parte on 21st January 1974, being called absent, and posted to 28-1-1974 for plaintiff's evidence.

20. O.S. 67/1973. This is the suit for declaration and injunction filed on 28-11-1973. Posted to 24-1-1974 for appearance for Defendants.
21. O.S. 77/1973. This is the suit for declaration and injunction filed on 29-12-1972 and posted to 22-1-1974 for the appearance of Defendant.
22. O.S. 1/1974. This is the suit for declaration and injunction filed on 18-1-1974 and posted to 24-1-1974 for the appearance of defendant.
23. O.S. 2/1974. This is the suit for declaration and injunction filed on 18-1-1974 and posted to 25-1-1974 for the appearance of the defendant.
24. O.S. 3/1974. This is the suit for declaration and injunction filed on 18-1-1974 and posted to 24-1-1974 for the appearance of the defendant.
25. O.S. 3/1971. This is the O.P. filed by the Petition Under section 22 of the Gram Panchayat Act on 24th November 1971 Respondent No.1 appeared and R. 2 set exparte on 13-12-1971. Counter filed on 17-1-1972 and posted to 25-1-1972 for evidence. Petition was dismissed in default on 17-4-1972. O.P. restored on 24-7-1972 and posted for evidence on 7-8-1972. Now the O.P. stands posted to 25-1-1974 after several adjournments for trial.
26. E.P. 4/1973. This is the E.P. taken on filed on 23-8-1973. J.D.R. appeared on 19-11-1973. J. Dr. deposited Rs. 400 on 21-12-1973 and the E.P. stands posted to 1-2-1974 on the request of the J. Dr. for further payment.

Old Cases Pending :

6 suits for the year 1971.

8 suits for the year 1972.

1 suit for the year 1971.

Total : 1 Old Suits.

PARTICULARS OF LATEST PENDENCY AND OLD CLEARED CASES
AND P. R. Cs. CASES.

Munsif Magistrate's Court, Devarakonda.

<i>Case Number</i>		<i>Date of Institution</i>	<i>Explanation</i>
(1)	(2)	(3)	(4)
1. C.C. 49/1973	..	27-6-1973..	Accused appeared on 19-1-1973. Copies were furnished on 20-7-1973. Charges were framed on 8-8-1973. Now case is posted to 25-1-1974 for trial finally.
2. C.C. 50/1973	..	28-6-1973..	Accused appeared on 27-7-1973. accused were examined U/s 242 Cr. P.C. on the same day. Now case is posted to 23-1-1974 for trial finally.
3. C.C. 67/1973	..	17-9-1973..	Accused appeared on 8-11-1973 and they were examined on the same day. Prosecution evidence was closed. case posted to 24-1-1974 for Consideration.
4. C.C. 69/1973	..	24-6-1973..	Accused appeared on 24-9-1973. The records in this case is called for by the District and Sessions Court Nalgonda vide Criminal M.P. No 145/1973 on 1-10-1973 for reference in Cri. Revision ;petition No. 16 of 1973. The case is pending for awaiting the records sent.
5. C.C. 71/1973	..	18-10-1973..	Acused appeared on 13-11-1973. Copies of documents were furnished. Now case is posted to 23-1-1974 for examiaation of the accused
6. C.C. 72/1973	..	18-10-1973..	Accused appeared on 13-11-1973. Charges were framed on 3-12-1973. Now case is posted to 25-1-1974 for further evidence.
7. C.C. 73/1973	..	18-10-1973..	Accused appeared on 30-10-1973. Copies were furnished and charges were framed on 15-11-1973. Case posted to 28-1-1974 for trial.

(1)	(2)	(3)	(4)
8.	C.C.75/73	..18-10-1973	Accused appeared on 26th October, 1973. Copies were furnished and charges were framed on 21st October 1973. Now case is posted to 4th February 1974 for trial finally.
9.	C C 76/73	.. 6-11-1973.	Accused appeared on 6th November 1973 and copies were furnished on the same day. Charges were framed on 21st November, 1973 .Case is now posted to 6th February 1974 for trial finally.
10	C.C.77/73	. 6-11-1973 .	Accused appeared on 9th November 1973 and the copies furnished and charges were framed on 17th November, 1973 Now case is posted to 24th January 1974 for trial finally
11.	C.C 79/73	. 17-11-1973.	Accused appeared on 17th November 1973. Copies were furnished on the same date. Charges were framed on 27th November 1973. Now - case is posted to 22nd January 1974 for trial.
12.	C C 80/1973.	21-11-1973	Accused appeared on 21st November 1973 and copies were furnished. Charges were framed on 6th December 1973. Case is posted to 2nd February, 1974 for trial.
13.	C C.87/73	.. 22-12-1973.	Accused appeared on 3rd January 1974 and copies were furnished on the same date and the were examined under section 242 Criminal proced Code on 7th January, 1974 . Now the case is posted to 22nd January, 1974 for trial.

Case in which accused not appeared.

(1)	(2)	(3)	(4)
14.	C.C 86/73	.. 22-12-1973..	Accused not yet appeared. Case posted to 22nd January, 1974.
15.	PRC.2/73	.. 12- 4-1973..	This is a case which is a split up from P.R.C.1/73 as the accused, 11, 12, 13 and 14 were absconding since the filling of the charge-sheet. Accused have not yet appeared in this court. Proclamation under section 87 Criminal Procedure Code were issued. Warrant under section 88 Criminal Procedure Code of attachment pending with the Collector, Nalgonda. Case posted to 24th January 1974 awaiting the Execution of the Attachment warrant. Reminders were issued to the Collector, Nalgonda, through District and Sessions Court, Nalgonda.

EXCAVATION OF SUPPLY CHANNEL FROM MAMIDIKALVA TO FEED KURUGONDA AND OTHER TANKS.

1116—

4315 Q.—Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to excavate supply channel by the Public Works Department from Mamidikalkva to feed Kurugonda, Rajupalem, Pandluru, Ojili, Rachapalem and other tanks in Nellore district ;

(b) if so, the estimated cost of the scheme ; and

(c) when will it be executed ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) and (c) The scheme was investigated and an estimate for Rs. 14.96 lakhs was prepared at S.S. Rs. of 1968-69 fetching a revenue return of 0.35 per cent. As the revenue return was too low, the proposal was dropped.

EXCAVATION OF SUPPLY CHANNEL FROM THE SURPLUS WEIR, CHILLAKUR
TANK TO FEED MUTHYALAPADU TANK.

1117—

4316 Q.—Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Public Works Department for the excavation of supply channel from the surplus weir of Chilakur tank to feed Muthyalapadu tank in Nellore district ;

(b) the amount of money required for the said scheme ; and

(c) when will the scheme be taken up for execution ?

A—

(a) Yes, Sir.

(b) The cost of the scheme cannot be estimated now, as it is not yet taken up for investigation.

(c) Does not arise.

EXCAVATION OF A SUPPLY CHANNEL FROM THE SURPLUS WEIR OF KALLUR
TANK TO FEED KODIVAKA TANK.

1118—

4318 Q.—Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Public Works Department for the excavation of a supply channel from the surplus weir of Kallur tank to feed kodivalka tank in Nellore district ;

(b) the amount required for this purpose ; and

(c) when will the work be taken up for execution ?

A—

(a) No, Sir. Kodivaka tank is already receiving surplus waters of Kallur tank.

(b) and (c) Do not arise.

BAUXITE REFINERY FACTORY IN VISAKHAPATNAM DISTRICT.

1119—

1441 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether the Government have decided to construct a Bauxite Refinery Factory in Visakhapatnam district ;

- (b) if so, the location of the factory ;
- (c) the amount of expenditure involved ;
- (d) whether the construction of factory will be taken up and completed ; and
- (e) the annual output of the said factory ?

A—

- (a) No, Sir.
- (b), (c), (d) and (e) Do not arise.

COMPENSATION TO THE RYOTS WHO LOST THEIR LANDS ON ACCOUNT OF
CONSTRUCTION OF HINDUSTAN ZINC FACTORY, VISAKHAPATNAM.

1120—

4067 Q.—*Sri P. Sanyasi Rao* :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

- (a) the number of ryots who lost their lands on account of the construction of Hindustan Zinc Factory, Visakhapatnam ;
- (b) the rate of compensation paid to them per acre ; and
- (c) the number of ryots among those who lost their lands provided employment ?

A—

- (a) 106.
- (b) Rs. 16,940.
- (c) Two by the factory and 10 by the contractor.

CONNECTING THE GOVERNMENT GENERAL HOSPITAL, GUNTUR
WITH THE MEDICAL COLLEGE.

1121—

1839 Q.—*Dr. Fathimunnisa Begum* :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

- (a) whether it is a fact that Medical and Health Department has been requesting for the release of particular extent of land covered by the Police grounds for the purpose of connecting Government General Hospital, Guntur with the Medical College there ;
- (b) if so, when was such request made :
- (c) whether any action has been taken in the matter ; and
- (d) if not, the reasons for the delay ?

A—

(a) Yes, Madam.

(b) During 1964.

(c) and (d) The Police Department is not willing to transfer the land unless a suitable land in a convenient locality preferable nearer to District Police Office, Guntur is made available and raise all the buildings necessary for the force.

Due to paucity of funds, the scheme could not be included in the first year of the Fifth Five Year Plan of the Medical and Health Department. Steps will be taken to include the scheme during the remaining years of the Fifth Five-Year Plan.

RURAL AYURVEDIC DISPENSARY IN PERAVALI P. S.

1122—

3451 Q.—*Sri Vanka Satyanarayana* : - Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have called for proposals to open a Rural Ayurvedic dispensary in Panchayat Samithi, Peravali;

(b) whether it is also a fact that the Panchayat Samithi, Peravali has recommended for its location at Velivenu, which has a Public Health Centre at Kanuru and another Dispensary at Kaldhari, which are nearly one mile from Velivenu ignoring the claims of other villages, where there is no Government dispensary within an area of nearly 5 to 6 miles;

(c) whether it is also a fact that East Vipparru Panchayat offered to give free building for this purpose and also for Doctor's quarters; and

(d) if so, what action Government proposed to take ?

A—

(a) Proposals for opening of dispensaries (Ayurveda, Homoeopathy and Unani) have been called for from all Zilla Parishads and Panchayat Samithis by the Director, Indian Medicine.

(b) Yes, Sir.

(c) Yes, Sir.

(d) Under consideration.

POSTS OF TAILORS IN KING GEORGE HOSPITAL, VIZAG AND THEIR
PAY SCALES.

1123—

4053 Q.—*Shri A. Sreeramulu* :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the number of posts of tailors in the King George Hospital, Visakhapatnam and the pay scales attached to these posts ; and

(b) whether it is a fact that the tailors working in the T. B. Hospital have been allowed a different pay scale, and if so the reasons for this disparity ?

A—

(a) There are four posts of tailors in King George Hospital, Visakhapatnam and the scale of pay is Rs. 62—100.

(b) Yes, Sir. The tailors working in the T.B. Hospital, Visakhapatnam are allowed the scale of pay of Rs. 80—160. The four posts of tailors in King George Hospital, Visakhapatnam were sanctioned in Composite Madras State in the scale of pay of Rs. 25—35 prior to 1958. Consequent on the revision of the scales of pay in 1958, 1961 and 1969, the scale of pay of Rs. 25—35 was brought to Rs. 30—45, Rs. 50—70 and Rs. 62—100 respectively.

But the posts of tailors in T.B. Hospital Visakhapatnam, were sanctioned in 1965 in the scale of Rs. 70—100. This scale was revised to Rs. 80—160 in 1969. The scales of pay were revised with reference to the existing scales and not with reference to the category of a post. The Government have since appointed Pay Revision Commissioner to look into such anomalies.

NUMBER OF INJECTION NEEDLES REQUIRED IN KING GEORGE HOSPITAL,
VIZAG.

1124—

4254Q.—*Sri P. Sanyasi Rao* :—Will the hon. Minister for Health, and Medical be pleased to state:

(a) the number of Injection Needles required in the King George Hospital, Visakhapatnam per year ;

(b) whether it is a fact that old needles are being used after being grinded for want of proper supply of injections needles; and

(c) if so, the steps taken by the Government to Supply adequate number of needles to the said hospital ?

A—

(a) 14,400 injection needles are required per year in the King George Hospital, Vizag.

(b) No, Sir There are 12, 000 needles in stock. They are grinded for more efficiency but not for want of stock.

(c) Does not arise.

INCREASE OF FILM SUBSIDY FROM RS. 50,000 TO ONE LAKH OF RUPEES.

1125—

4744 Q —*Sri Nallapareddi Srinivasul reddy* :—Will the hon. Minister for Information and Public Relations be pleased to state:

(a) whether the Government of Andhra Pradesh has ordered that the amount of subsidy to be paid to films (Cinemas) to be produced in the State be increased from the present rate of Rs. 50,000 to one lakh of rupees ; and

(b) when will this order come into effect ?

A—

(a) Yes, Sir.

(b) The orders have come into effect from 29th May, 1974 and they apply to films in respect of which the censor certificate is given after the issue of these orders.

AMOUNT DUE TO THE GUNTUR DISTRICT CENTRAL CO-OPERATIVE BANK, TENALI.

1126—

1533 (R) Q.—*Sri V. Srikrishna*:—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) the amount due from individuals and primary branches to the Guntur District Central Co-operative Bank, Tenali;

(b) the names of individuals and societies that are in arrears of over and above Rupees twenty thousands; and

(c) the action taken against the defaulters?

(b) the action taken against the defaulters.

—

(a) (b) (c) The information is placed on the Table of the House.

ANNEXURE

Answer to the L. A. Q. No. 1533(R) (un-starred) placed on the Table of the House.

(a) The following amounts are due from individuals and Primary Cooperative Societies to the Guntur District Co-operative Central Bank Ltd., Tenali as on 30-6-1973.

			Rs.
(a) from individuals	..	..	3,49,892.00
(b) from primary societies	..	..	2,28,34,264.00
Total	..	..	2,31,84,156.00

(b) There are no overdues exceeding Rs. 20,000 from individuals. The names of the societies that are in arrears of over Rs. 20,000 as on 30-6-1973 are as follows :

1. Tenali H.O.

1. Tenali	..	..	P.S.C.S.
2. Chemudupadu	..	..	M.P.C.S.
3. Annavaram	..	..	M.P.C.S.

2. Ongole Branch.

1. Pernamitta	..	..	M.P.C.S.
2. Sarvareddipalem	..	..	M.P.C.S.
3. Kanduluru	..	..	M.P.C.S.
4. Vengamukkapalem	..	..	M.P.C.S.
5. Konijedu	..	..	M.P.C.S.
6. M. Nidamaluru	..	..	M.P.C.S.
7. Mukthinuthalapadu	..	..	M.P.C.S.
8. Maddiralapadu	..	..	M.P.C.S.
9. Chadalawada	..	..	M.P.C.S.
10. Pothavaram	..	..	M.P.C.S.
11. Edugundlapadu	..	..	M.P.C.S.
12. Kothapatnam	..	..	M.P.C.S.

13.	Akula Alluru	..	..	..	M.P.C.S.
14.	Valluru	..	..	..	M.P.C.S.
15.	Pelluru ..	..	..	..	M.P.C.S.
16.	Yerazeila	..	..	..	M.P.C.S.
17.	Mallavarappadu	..	..	..	M.P.C.S.
18.	Alakurapadu	..	..	..	M.P.C.S.
19.	Karumanchi	..	..	..	M.P.C.S.
20.	Pulikonda ..	..	..	..	M.P.C.S.
21.	Mynampadu	..	..	..	M.P.C.S.
22.	Chelappalem	..	..	..	M.P.C.S.
23.	Nelaturu	..	..	..	M.P.C.S.
24.	Muvvavaripalem	..	..	..	M.P.C.S.
25.	Chandrapadu	..	..	..	M.P.C.S.
26.	R. L. Puram	..	..	..	M.P.C.S.
27.	Konaganivaripalem	..	..	..	M.P.C.S.
28.	Prasagulapadu	..	..	..	M.P.C.S.
29.	Doddavarappadu	..	..	..	M.P.C.S.
30.	Doddavaram	..	..	..	M.P.C.S.
31.	Vellamapalli	..	..	..	M.P.C.S.
32.	Basavannapalem	..	..	..	M.P.C.S.
33.	Ommevaram	..	..	..	M.P.C.S.
34.	Kandlagunta	..	..	..	M.P.C.S.
35.	M. Muppalla	..	..	..	M.P.C.S.
36.	Ammanabrolu	..	..	..	M.P.C.S.
37.	Duddukuru	..	..	..	M.P.C.S.
38.	B. Nidamanuru	..	..	..	M.P.C.S.
39.	Koniki ..	..	..	..	M.P.C.S.

3. *Addanki Branch.*

1.	D. Addanki	..	..	..	M.P.C.S.
2.	Bommanapadu	..	..	..	M.P.C.S.
3.	Ramakuru	..	..	..	M.P.C.S.
4.	Komminenivaripalem	..	..	..	M.P.C.S.
5.	Chinakothapalli	..	..	..	M.P.C.S.
6.	Daivalaravuru	..	..	..	M.P.C.S.
7.	Manikeswara	..	..	..	M.P.C.S.

8. Medarametla	..	..	.. M.P.C.S.
9. Ravinuthala	..	..	.. M.P.C.S.
10. Somavarappadu	..	..	.. M.P.C.S.
11. Thimmannapalem	..	..	.. M.P.C.S.
12. Korisapaudu	..	..	.. L.S.C.S.
13. Kotapaudu	..	..	.. M.P.C.S.
14. Budavada	..	..	.. M.P.C.S.
15. Janakavaram	..	..	.. M.P.C.S.
16. Chandaluru	..	..	.. M.P.C.S.
17. Kundurru	..	..	.. M.P.C.S.
18. Kommalapadu	..	..	.. M.P.C.S.
19. Pathepuram	..	..	.. M.P.C.S.
20. Ananthavaram	..	..	.. M.P.C.S.
21. Yaddanapaudu	..	..	.. M.P.C.S.
22. Chimmiribanda	..	..	.. M.P.C.S.
23. Vinjanampadu	..	..	.. M.P.C.S.
24. Uppumaguru	..	..	.. M.P.C.S.

4. *Chirala Branch.*

1. Malligunta	..	..	.. M.P.C.S.
2. Inkollu	..	..	.. M.P.C.S.
3. Nuthalapadu	..	..	.. M.P.C.S.
4. Ramanayapalem	..	..	.. M.P.C.S.

5. *Mangalagiri Branch.*

1. Kaza	..	..	.. M.P.C.S.
2. Thulluru	..	..	.. M.P. C.S.
3. Krishnayapalem	..	..	.. M.P.C.S.
4. Mandadam	..	..	.. M.P.C.S.
5. Abarajupalem	..	..	.. M.P.C.S.
6. Malkapuram	..	..	.. L.S.C.S.

6. *Guntur Branch.*

1. Anumarlapudi	M.P.C.S.	..	.. M.P.C.S.
2. Tadikonda Rural Bank		..	.. M.P.C.S.

3. Damarapalli	..	..	.. M.P.C.S.
4. Godavarru	..	..	.. M.P.C.S.
5. Koritapadu	..	..	.. M.P.C.S.
6. Stambalagaruvu	..	..	.. M.P.C.S.
7. Karlapudi	..	..	.. L.S.C.S.
8. Narukullapadu	..	..	.. L.S.C.S.
9. Bejatpuram	..	..	.. M.P.C.S.
10. Jannalagadda	..	..	.. M.P.C.S.
11. Chodavaram	..	..	.. M.P.C.S.
12. Pedapalakaluru	..	..	.. M.P.C.S.
13. Turakapalem	..	..	.. M.P.C.S.
14. Anathavaram	..	..	.. M.P.C.S.
15. Amaravathi	..	..	.. M.P.C.S.
16. Chavapadu	..	..	.. M.P.C.S.
17. Pedamadduru	..	..	.. M.P.C.S.
18. Endroy ..	..	..	.. M.P.C.S.
19. Unguturu ..	..	..	.. L.S.C.S.
20. Katrapadu	..	..	.. M.P.C.S.
21. Mallayapalem	..	..	.. M.P.C.S.
22. Vangipuram	..	..	.. M.P.C.S.
23. Gottipaudu	..	..	.. M.P.C.S.
24. Medical & Health Department Employees Cooperative Society.			
25. Guntur Section Subordinates Cooperative Society.			

7. *Narasaraopet R.O.*

1. Ekkurru ..	..	..	.. M.P.C.S.
2. Gurazavelu	..	..	.. M.P.C.S.
3. Machavaram	..	..	.. M.P.C.S.
4. Yellamanda	..	..	.. M.P.C.S.
5. Kanuparru	..	..	.. M.P.C.S.
6. Chagallu	..	..	.. M.P.C.S.
7. Muthanapalli	..	..	.. M.P.C.S.
8. Pamidipaud	..	..	.. M.P.C.S.
9. Challagundla.	..	..	.. M.P.C.S.
10. Santhagudipadu	..	..	.. M.P.C.S.
11. Sathuluru	..	..	.. L.S.C.S.

12. Vadlamudivaripalem	..	..	M.P.C.S.
8. *Bapatla Branch.*
1. Garlapadu	..	..	M.P.C.S.
9. *Vinukonda Branch.*
1. Chinthalacheruvu	..	..	M.P.C.S.
2. P. Cheruvujammulapalem	..	..	M.P.C.S.
3. Pitchikalapalem	..	..	M.P.C.S.
4. Muppalla	..	..	M.P.C.S.
5. Enugupalem	..	..	M.P.C.S.
6. Karumanchi	..	..	M.P.C.S.
10. *Ponnuru Branch.*
1. Kasukarru	..	..	M.P.C.S.
2. Mamillapalli	..	..	M.P.C.S.
3. Patchalatapdiparru	..	..	M.P.C.S.
4. Kattempudi	..	..	M.P.C.S.
11. *Chilakaluripet Branch.*
1. Boppudi	..	..	M.P.C.S.
2. Boyapalem	..	..	M.P.C.S.
3. Komaravallipadu	..	..	M.P.C.S.
4. Solasa	..	..	L.S.C.S.]
5. Murikipudi	..	..	M.D.C.S.]
6. Tatapudi	..	..	M.P.C.S.
7. Gopalamavaripalem	..	..	M.P.C.S.
8. Purushothapatnam	..	..	M.P.C.S.
9. Rajapet	..	..	M.P.C.S.
10. Edlapadu	..	..	L.S.C.S.
11. Komimenniveripalem	..	..	M.P.C.S.
12. *Repalle Branch.*
1. Isukapalli	..	..	M.P.C.S.
2. Mantripalem	..	..	M.P.C.S.

3. Borravaripalem	..	..	.. M.P.C.S.
4. Dindikothapalem	..	..	.. M.P.C.S.
5. Pragnam	..	..	.. M.P.C.S.
6. Gangadipalem	..	..	.. M.P.C.S.
7. M. J. Palem	..	..	.. M.P.C.S.
8. Thummala..	..	..	.. M.P.C.S.
9. Pedapalli Gollapalem	..	..	.. M.P.C.S.
10. Singupalem	..	..	.. L.S.C.S.
11. Kuchinapaudi	..	..	.. L.S.C.S.
12. Vellaturu	..	..	.. L.S.C.S.

13. *Sattenapalli Branch.*

1. K. Vram	..	..	.. M. P. C.S.
2. Chagantivaripalem	..	..	.. M.P.C.S.
3. Muppallala..	..	..	.. M.P.C.S.
4. Thondpali	..	..	.. M.P.C.S.
5. Garlapadu	..	..	.. M.P.C.S.
6. N. Gollapaudu	..	..	.. M.P.C.S.
7. Narnepadu	..	..	.. M.P.C.S.
8. U. Talluru	..	..	.. M.P.C.S.
9. Panidam	..	..	.. M.P.C.S.
10. Medikonduru	..	..	.. M.P.C.S.
11. Paladugu	..	..	.. M.P.C.S.
12. Siripuram	..	..	.. M.P.C.S.
13. Chityala	..	..	.. M.P.C.S.
14. Kothanemailpuri	..	..	.. M.P.C.S.
15. Pedapalem..	..	..	.. M.P.C.S.
16. Velpuru	..	..	.. L.S.C.S.
17. Krosuru	..	..	.. L.S.C.S.
18. Mugundoru	..	..	.. M.P.C.S.
19. Atchampet	..	..	.. M.P.C.S.
20. Konuru	..	..	.. M.P.C.S.
21. Attaluru	..	..	.. L.S.C.S.
22. Pedakurapadu	..	..	.. M.P.C.S.
23. Lingakuram	..	..	.. M.P.C.S.
24. Nudurupadu	..	..	.. M.P.C.S.

14. *Gurazala Branch.*

1. Gurazala ..	..	M.P.C.S.
2. D. Telukutla ..	..	M.P.C.S.
3. Veldurthi ..	..	M.P.C.S.
4. Ambapuram ..	..	M.P.C.S.
5. Ramapuram ..	..	M.P.C.S.
6. Velampalli ..	..	M.P.C.S.
7. Piduguralla ..	..	M.P.C.S.
8. Brahmapalli ..	..	M.P.C.S.

M.P.C.S.—Multipurpose Cooperative Society.

L.S.C.S.—Large Sized Cooperative Society.

VILLAGES THAT WILL BE SUBMERGED UNDER
SRISAILAM HYDRO ELECTRIC PROJECT.

1127—

3204 Q.—Sri K. Ranga Das :—Will the hon. Minister for Power be pleased to state:

(a) whether a statement showing the names of villages that will be submerged under Srisaïlam Hydro Electric Project will be furnished; and

(b) whether the Government will consider to issue an order showing the survey numbers and the extent of lands that will be submerged in those villages and also stating that there is no prohibition to get loans from the Government and Banks on the rest of the lands, if not the reasons therefor ?

A—

(a) Yes, Sir. Statement placed on the Table of the House.

(b) According to Land Acquisition Act, the lands will be acquired by the Government after notifications are published in *Andhra Pradesh Gazette*, indicating Survey Numbers, nature of land and extent of land etc. As such the question of issuing a separate order by the Government does not arise.

There is no prohibition to get loans either from Government or from Banks on security of such non-submergible lands.

PAPERS PLACED ON THE TABLE ANSWER TO L. A. Q. No. 3204
(UNSTARRED)STATEMENT SHOWING THE NAMES OF AFFECTED IN
KURNOOL AND MAHABOBNAGAR DISTRICTS UNDER
SRISAILAM PROJECT

Kurnool District

Nandikotkur Taluk :

1. Veerabhadradurgam.
2. Vellala
3. Siddeswaram, Kapileswaram, Madugula, Maruganthi hamlet.
4. Sangameswaram.
5. Beeravole-Vanamulapadu hamlet.
6. Veerapuram.
7. Nagatur.
8. Prathakota Sankaranipalli hamlet
9. Bijinivemula.
10. Sathanikota.
11. Palamarri.
12. Thatipadu.
13. Erramatam Siddiraju Lingapuram hamlet.
14. Musalimadugu.
15. Moorvakonda.
16. Mutchumarri
17. Bannur.
18. Gummadapuram.
19. Alur.
20. Bollavaram.
21. Lakshmapuram
22. Maddigatla.
23. Malyala.
24. Pagidiyala.
25. Rudravaram.

~~Amalapuram Taluk :~~

- .. 26. Garapuram Chambolu hamlet
Pothlapadu.
27. Thummalur.
28. ~~Kukkarantha~~ Nagamampalli hamlet

29. Bhattuvanipalli.
30. Jutur.
31. Gokavaram.
32. Edurupad - Badduvanipalli hamlet.
33. Chelimella.
34. Ramulapadu.
35. Sivapuram.
36. Paudur.
37. Devamada.
38. Gondiparla.

Kurnool Taluk :

MAHABOONAGAR DISTRICT :

Alampur Taluk :

- .. 1. Kudavali
2. Pragatur
3. Uppalapadu.
4. Chagatur.
5. Maramungal.
6. Kytur.
7. Utukur.
8. Jalalapahad.
9. Sanipalli.
10. Chandur.
11. Alampur—Gudem hamlet.
12. Bhairavanipalli.
13. Yaparladevipad.
14. Singavaram.
15. Godimella.
16. Pallapahad.
17. Kurupakula
18. Shalipuram.
19. Mangampeta.
20. Rayalampadu.
21. Bhimavaram.
22. Sasanal.

23. Buchiveerapuram.
24. R. Garlapadu
25. Thimmapuram.
26. Sultanpur.
27. Singavaram.

Kollapur Taluk :

- .. 28. Manchalakatta.
29. Jatprolu.
30. Vemkal.
31. Malleswaram.
32. Kallur.
33. Amaragiri.
34. Asidpur' .M
35. Bollavaram.
36. Lingasanipalli.
37. Vellatur.
38. Challapahad—Venkatampalli hamlet
39. Gaddabasavapuram.
40. Chinnamaru.
41. Bekkam.
42. Koppanur.
43. Somasili.
44. Peddamarru.
45. Salipuram.
46. Migapuram.
47. Gopalapuram.
48. Malachintapalli.
49. Pentalapalli.
50. Veltur.

Wanaparthy Taluk

- .. 51. Yaparla.
52. Gumadam.
53. Thippayapalli.
54. E aladinne.
55. Buddiddipadu.

- .. 56. **Penchikalapamad.**
57. **Ayyavaripalli.**
58. **Rangapur.**
59. **Munagamandinne.**
60. **Janampalli.**
61. **Sugur.**
62. **Rameswarapur.**

ENTRUSTING THE B.A.P.R.OS. WITH THE WORK RELATING TO
ALLOTMENT OF HOUSE-SITES.

1128—

833-Q.—Sarvasri M. Omkar and D. Venkatesam:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Block Assistant Public Relation Officers have been entrusted with the work relating to allotment of house-sites;

(b) if so, whether the Extension Officers of Education have been completely relieved from the work of Social Welfare, particularly allotment of house-sites; and

(c) if not, the reasons therefor ?

A.—

(a) Yes Sir.

(b) No, Sir. The other items of work relating to Social Welfare other than allotment of house-sites, is now being attended to by the Extension Officer (Education).

(c) The question of limiting the duties of the Extension Officer, Education only to the matters relating to Education is under consideration of Government.

**Extension Officers (Education) discharging additional
work of Social Welfare.**

1129—

835 Q.—Sri M. Omkar :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Extension Officers of Education have been entrusted with additional work like Social Welfare and land acquisition etc., and

(b) if so, is it a fact that the Extension Officers of Education, due to their additional responsibilities other than Education, are failing to discharge their original duties ?

A.—

(a) Yes, Sir. The Extension Officers (Education) are entrusted with the additional work relating to Social Welfare except land acquisition for house-sites to the land-less Harijans.

(b) Yes, Sir. They are unable to give full attention to the matters relating to Education. However, the question of limiting their duties only to the matters relating to Education is under consideration of Government.

TEMPORARY TEACHERS IN GOVERNMENT HIGH SCHOOLS.

1130—

2671 Q.—*Sri D. Krishna Reddy*: -Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the number of temporary teachers working in Government High Schools in the State as on today ;

(b) the number of teachers who have put in more than 7 years, 3 years and 2 years respectively out of column (a) above ;

(c) whether these teacher are being continued in service during summer vacation ;

(d) whether the Government will take steps to regularise their services immediately ; and

(e) if not, the reasons therefor ?

A.—

(a) 980.

(b) 255 .. More than 7 years.

294 .. More than 3 years.

197 .. More than 2 years.

(c) Yes.

(d) and (e) ,Suitable steps have been taken to regularise the services of the above teachers, except in the case of School Assistants.

The services of the persons in the combined cadre of School Assistants and Deputy Inspectors of Schools could not be regularised as these posts come under the purview of the Andhra Pradesh Public Service Commission and as there was ban hitherto on direct recruitment. However, estimates of vacancies have been called for from the Director of Public Instruction in order to consider the question of regularising the services of temporary teachers working in the Combined Cadre.

POSTPONEMENT OF INTERMEDIATE EXAMINATIONS.

1131—

4697 Q.—*Sri C. V. K. Rao* —Will the Hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether Government ordered postponement of Intermediate Examinations scheduled to be held on May, 13th ; and

(b) if so, the reasons therefor ?

A—.

(a) and (b) In view of the Railway Employees' Strike, the Board of Intermediate Education decided to postpone the Intermediate Examinations scheduled to commence from 13th May, 1974.

CONDOLENCE MOTION

re : DEMISE OF SRI POTHULA GUNNAYYA EX. M.L.A.

MR. Speaker:—I have to inform the House with deep sorrow the demise of Mr. Pothula Gunnaiah, a former Member of the House at Visakhapatnam due to heart failure. He died in King George Hospital. So, I request the Leader of the House to move the Condolence Motion.

Sri J. Vengala Rao :—Sir I beg to move that this House places on its record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Pothula Gunnaiah a former Member of Legislative Assembly and conveys its deep sense, of sympathy to the Members of the bereaved family."

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ జె వెంగళరావు : — అధ్యక్ష, గున్నయ్యగారు 30 వ తేదీ రాత్రి విశాఖ పట్టణం ఆసుపత్రిలో గుండెపోటువలన మరణించారని తెలుపటానికి విచారిస్తున్నాను. గున్నయ్యగారిని గురించి కొత్త సభ్యులకు తెలియరపోవచ్చునేమోకాని పాత సభ్యుల కందరికీ గున్నయ్యగారు తెలుసు. గున్నయ్యగారు సుమారు 20 సంవత్సరములు శాసన సభ్యునిగా వుండి అందరి ఆభిమానము సంపాదించారు. వారు బీద కుటుంబము నుంచి వచ్చారు. 20 సంవత్సరములు శాసన సభ్యులుగా ఉన్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లా పాతిపట్టణంనుంచి పార్వతీపురం నుంచి వచ్చారు. అనే సంఘాలలో సభ్యులుగా ఉన్నారు గున్నయ్యగారు చాలా హాస్యముగా మాట్లాడేవారు బీదల సమస్యలను పరిష్కరించడానికి కృషిచేసేవారు వారు మద్రాసు శాసన సభలోను, కర్నూలు శాసనసభలోను సభ్యులుగా ఉన్నారు 1956 నుంచి 1972 వరకూ ఇక్కడ శాసన సభ్యులుగా ఉన్నారు. తరువాత వారు పోటీ చేయలేదు తరువాత యిక్కడకు వచ్చినప్పుడు చాలామారులు కలిశారు. అప్పటినుంచి వారు అనారోగ్యముగా ఉన్నారు వారు మరణించునాటికి వారి వయస్సు 63 సంవత్సరాలు వారు బీద కుటుంబంనుంచి వచ్చారు ప్రజల సమస్యలను అర్థంచేసుకుని పరిష్కరించడానికి కృషి చేసేవారు. వారి ఆత్మకు శాంతి కలుగజేయాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియజేస్తూ యీ తీర్మానమును ప్రవేశపెడుతున్నాను

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ : — అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ సంతాప తీర్మానమును హృదయపూర్వకంగా జలపరుస్తున్నాను. గున్నయ్యగారు నేను కలిసి ఆయిదు సంవత్సరములు శాసనసభ్యులముగా ఉన్నాము ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా గున్నయ్యగారు పేద కుటుంబంనుంచి వచ్చారు. పేదల సమస్యల పయిన మంత్రులు కఠినంగా సమాధానములు చెప్పినప్పుడు చాల యుక్తిగా హాస్యంతో మంత్రివరమును కనీవిన్ను చేసేవారు. వారు ఉపన్యాసాలు చేస్తున్నప్పుడు యీ హాపుస్ లో ఉన్నవారందరకూ చాల అనందంగా ఉండేది గున్నయ్యగారు వెనుకబడిన తరగతులవారికి హరిజనులకు చాల సేవచేశారు. వారి అకాలమరణం చాలా విచారం కలిగించింది. దేశానికి సేవచేయవలసిన యీ సమయములో వారు మరణించడం చాల విచారకరం. యీసందర్భములో వారి కుటుంబానికి నా విచారము తెలియజేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానముతో మా కమ్యూనిస్టుపార్టీ తరపున నాతరపున వీక్షిస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి : — అధ్యక్ష : పోతుల గున్నయ్యగారు 20 సంవత్సరములు శాసనసభ్యులుగా ఉన్నారు. మద్రాసు శాసనసభలోను కర్నూలు శాసనసభలోను, హైదరాబాదు శాసనసభలోనూ కూడా సభ్యులుగా ఉన్నారు. హాస్యముకు గున్నయ్యగారు మారుపేరు. బీదలకు ఎంతో సేవచేశారు. వారి మరణము మన రాష్ట్రానికి తీరనినష్టం. ముఖ్యముగా అసెంబ్లీ హాల్లలో ఇప్పుడు వుంటున్న సభ్యులకు వారు రేనిలోటు కనిపిస్తూంది. వారు వున్నప్పుడు హాల్లలో రెండు కాంటి నులు బాగానడిచేవి గున్నయ్యగారు హాల్లలోవున్న క్యాంటీన్లపరిస్థితిగురించి ఎప్పుడీ కప్పుడు హాపుస్ కమిటీ దృష్టికి స్పీకర్ గారి దృష్టికి తీసుకుని వచ్చేవారు. వారు

లేనందువలన కాంటిను ఒకటి మూతపడింది. రెండవది కూడా సరిగా పనిచేయడము లేదు ఇప్పుడు హాస్టలులో వున్న శాసన సభ్యులకు గున్నయ్యగారు లేని లోటు కనిపిస్తున్నది. గున్నయ్యగారి మరణంపట్ల మా సోషలిస్టు డెమక్రటిక్ ఫ్రంటు తరపున గున్నయ్యగారి కుటుంబానికి నా సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు: అధ్యక్ష: శ్రీ పోతుల గున్నయ్యగారు 1962 నుంచి 1967 దాకా శాసన సభ్యులుగా వున్నప్పుడు నేను కూడా శాసన సభ్యునిగా వున్నాను. వారు ప్రతిరోజు ఏదో ఒక సందర్భములో సభను నవ్విస్తూ వుండేవారు చాలా నిరాశంబర జీవి. చక్కగా మాట్లాడేవారు. అప్పుడు వారికి ఒక కోరిక వుండేది. అధ్యక్ష, నన్ను అధ్యక్ష స్థానములో ఒక్కరోజైనా కూర్చోబెట్టండి అనేవారు. అప్పుడు స్పీకరుగారు అవకాశమిచ్చి ఒకరోజు కూర్చోబెట్టారు. ఆయన ఉత్తముడు ప్రజాసేవలో పేరెన్నికగన్నవాడు ఇప్పుడు ఆయన అకాలమరణానికి గురిఅయినారు. అది మన రాష్ట్ర దురదృష్టం ఇప్పుడు ఈ సభలో అట్లాగ నన్యాసిరావుగారు మాత్రమే కనిపిస్తున్నారు. వారి అకాలమరణానికి నా పక్షేన, మా గ్రూపుపక్షేన వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియజేస్తూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

Sri Ch. Parasurama Naidu (Parvathipuram):—Sir, I know Sri Gunnayya, as a boy. He belonged to Parvathipuram. The news of his death has come as a shock to me. Fifteen days before when I came here I had met him, and he recollected so many things, which included his meeting with the Chief Minister and other friends and said that he was thinking of further legislative activities.

We had made an association, a Barak Association ; and he was made a President. From the lower rungs he had risen to higher positions, by the dint of his sheer sincerity, perseverance, industry and zeal.

I know he was always a Congress man. He was never willing to take an independent step. That was his devotion to Congress Organisation. Although he accepted me as a Guru, but when I deviated, he did not. He never followed me in this, nor did he support in my deviated activities. That was his attachment and devotion to his Organisation.

He became an M. L. A. not from this own Taluk, but from a far off Taluq. Everybody was thinking that he would not win, but he did win. He first came from Kothuru Constituency. To this Constituency also he was a stranger. It was a Double Constituency. The Congress Candidate in that Constituency who was a caste-Hindu failed, while this Harijan candidate (Sri Gunnayya) succeeded. That was his popularity and approach and the pleasing manner with which he approached the people. In Tadapatri also contrary to the expectation of others he succeeded.

He was un-lettered; he could not actually sign. But whenever a matter of importance came, he went to somebody, and without arrogance or shyness, tried to understand the whole thing and then came to the House, and performed in this own unique peculiar and

నాకు ఉత్తరం రాశారు. దురదృష్టవశాత్తు యీ రోకంలో అట్టేకాలం బ్రతికితే బాగుండేమో వారు 63 సంవత్సరాలు బ్రతికారు వారి మరణానికి నాసంతాపం ప్రకటిస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంతో ఏకీభవిస్తూ వారిపిల్లలకు, భార్యకు నాసంతాపాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—ఆధ్యక్ష, 1952 నుండి పోతుల గున్నయ్యగారు నేను మద్రాసు శాసనసభను డి ఎవ్వాము. 1953 లో కర్నూలులో చాలా క్లిష్ట పరిస్థితులలో కూడా—కేపిటల్ ఎక్కడి పెట్టాలి అన్న సమస్య వచ్చినప్పుడు—పోతుల గున్నయ్యగారి ఎంటో పట్టుదగా వ్యవహరించినారు అప్పుడు—చాలామంది నేను వోటు ఇవ్వరిపోతే వోడిస్తామని టున్నారు, అని నాతో చెప్పినప్పుడు ఫరివాలేదు మా పాత పట్నం నియోజక వర్గం నుండి నీవు రావచ్చును అని చెప్పాను. ఈ 15 సంవత్సరాలు—మూడుసార్లు పాలించటం నుండి శాసనసభ్యుడుగా ఎన్నికై వచ్చారు. వారు సామాన్య ప్రజల సమస్యలు మన శాసనసభలో ప్రభుత్వ ముందుకు తీసుకువచ్చేవారు వారు గ్రామ సీమలకు వెళ్ళి హరిజనవాడలకు వెళ్ళి వారి పిల్లలతో కలిసి కూర్చుని వారి సమస్యలన్నీ తెలుసుకోని వచ్చేవారు వారిందరూ గున్నయ్యగారిని మరచిపోలేకుండా ఉండేవారు. నాలుగైదు ఏండ్లనుండి వారి ఆరోగ్యం చెడిపోయింది. మూడు మాసాల క్రిందట ఒరిస్సా ఎలక్షన్స్ కు ప్రచారం చేయడానికి—నా ఆరోగ్యం బాగులేకపోయినా—నేను కూడ పాస్తాను—అని గున్నయ్యగారు నాతో అంటే—నేను అన్నాను. బాగా ఎండలున్నాయి, నీ ఆరోగ్యం జాగ్రత్తగా చూసుకో, ఆరోగ్యం బాగైతే తర్వాత పబ్లిక్ ఫీల్డ్ లోకి వచ్చువగానీ, రెస్ట్ తీసుకో—అని చెప్పాను అప్పటికి వారు ఉండలేక—పేద ప్రజలక్షేమం కొరకు మీరంతా ఇందిరాగాంధీ నాయత్వాన్ని సపోర్ట్ చేయమని కరపత్రం వేసి ఆ ప్రజలకు ఆపీల్ చేయటం జరిగింది ఆయన చనిపోయిన వార్త ఎంతో బాధ కలిగించింది. వారు ఎప్పుడు కనిపించినా ఆస్థాయితో మాట్లాడటమే కాకుండా, ఆ జిల్లాలో ఉన్న మిత్రుల యోగక్షేమాలు గురించే ఉత్తరాలు వ్రాస్తూ ఉండేవారు. వారు యీ బాధ పడుతున్నారు వీరు యీ బాధ పడుతున్నారు—అని వ్రాస్తూ ఉండేవారు. అటువంటి మిత్రులు పోయినందుకు చాలా బాధగా ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానంతో ఏకీభవిస్తూ, వారి ఆర్మకు శాంతి లగంగాలి కోరుతూ, వారి కుటుంబానికి నా సభూర్ణ మైన సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఇవాళ ఉదయం మిత్రులు గున్నయ్యగారి మరణవార్త విని దిగ్రాంతి చెందాను ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను ఇప్పుడు మరణరూపనాయుడు గారు చెప్పినట్లు ఆయనది పార్వతీపురం తాలూకా అయినప్పటికీ ఆయన మొదట కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా బాబ్బిలి, చీపురుపల్లి డబుల్ మెంబర్ కాన్స్టిట్యూయన్సీ నుండి పోటీ చేసినారు. అప్పుడు నేను చిన్నవాడిని అయినా మా డగ్గరకు వచ్చి నేను ఏమీ లేనివాడిని నన్ను అభ్యర్థిగా కాంగ్రెసు నిలబెట్టింది, మీరంతా సహాయం చేయాలి అంటే మేమందరిం లిసి ఆయనకు కాంక్షిర్తలుగా వనిచేశాము. 1952 ఎన్నికల పరిస్థితి ఏమకు తెలుసు. అటువంటి క్లిష్టపరిస్థితులలో గెలుపొందారు. 1955 లో మళ్ళీ డబుల్ మెంబర్ కాన్స్టిట్యూయన్సీ—పాత పట్నం నుండి గెలిచారు.

వారు నాలుగుసార్లు వరుసగా కొత్తూరు నియోజకవర్గం నుండి, పాతపట్నం నియోజక వర్గం నుండి, గెలిచారు. వోడిపోతారేమోనని అనుకొన్నచోట కూడ, 400, 250 మెజారిటీతో గెలుపొందారు. వారి నేర్పు—మంచితనము—అందరినీ—నాయన, బాబూ—అనేవారు. ఈ మధ్య వారు నాకు కనబడి—ఇంతకాలం చేశాను, నాకు పని లేకుండా ఉంది, నాకు పని కల్పించకుండా ఉండటము న్యాయమా ?—అన్నారు. నాకు బాధ వేసింది. ఆయన కాంగ్రెస్ సిద్ధాంతాలపై, కాంగ్రెస్ పై పూర్తిగా విశ్వాసం ఉన్న మనిషి. పేదలకు సేవ చేసిన మనిషి. వారు యీ సభలో లేకపోవడమే—చాలా లోటుగా కనిపిస్తుంది వారు ఇక్కడ ఎప్పుడు మాట్లాడినా—నాయన, బాబూ అంటూ హ్యూమర్ లేకుండా మాట్లాడేవారు కాదు. వారు లేకపోవటం మన రాష్ట్రానికి ప్రత్యేకంగా మా జిల్లాకు తీరని రోటు అని చెప్పక తప్పదు. ఆ లోటు భర్తీ చేయటం కష్టము. వా ఆత్మకు శాంతి కలగాలని కోరుతూ వారి కుటుంబానికి నా సానుభూతి తెలియజేస్తూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ కె. రాజమల్లు (ఆరోగ్యశాఖమంత్రి):— అదృష్ట, గున్నయ్యగారు చాలా పెద్దమనిషి. చాలా మంచివారు. వారు నేను యీ అసెంబ్లీలో చాలాకాలం కలిసి ఉన్నాము ; 15 సంవత్సరాలకుంటే ఎక్కువగా, వారు రెండు నెలల క్రితం నాకు ఉత్తరం వ్రాశారు—తమకు ఆరోగ్యం బాగాలేదని, హాస్పటల్లో తనకు ఎటువంటి సౌకర్యం కలుగజేయటంలేదని తనకు సహాయం చేయమని వ్రాశారు నేను వెంటనే డి. ఎం. ఎస్. ను పిలిచి వారికి అన్ని విధాలా—ఎం. ఎల్. ఏ గా ఉన్నప్పుడు ఎటువంటి మెడికల్ ఎయిడ్ ఇవ్వబడుతుందో, అటువంటి సహాయం అన్ని విధాలా ఇవ్వమని ట్రంక్ కాల్ చేసి అధికారులకు చెప్పటం—వారికి అడ్మిషన్ ఇవ్వటం జరిగింది. ట్రీట్ మెంట్ కూడ బాగా జరిగింది. ఆరోగ్యం బాగా న తర్వాత వారు నాకు ఉత్తరం వ్రాశారు. నా ఆరోగ్యం పూర్తిగా బాగుపడింది. నేను పూర్తిగా కోలుకున్నాను, ఇంటికి చేరాను, ఇంటి నుండి ఉత్తరం వ్రాస్తున్నాను అని ఉత్తరం వ్రాయటం జరిగింది. మళ్ళీ 4 రోజుల క్రితం నాకు ఉత్తరం వ్రాశారు. మళ్ళీ కాస్త అస్వస్థతతో హాస్పటల్లో చేరాను. బాగానే ఉంది, యీ హాస్పటల్ను కొంత ఇంప్రూవ్ మెంట్ చేయాలి కొత్త కొత్త మిషిన్స్ వచ్చేటట్లు చేయాలి, యీ హాస్పటల్ అభివృద్ధి చేయాలి—అని ఉత్తరం వ్రాశారు. నిన్ననే వారికి సమాధానం వ్రాశాను విశాఖపట్నం హాస్పటల్ పెద్ద ఎత్తున, భారీ ఎత్తున అభివృద్ధి చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొన్నది, త్వరలో చేయబోతున్నాము—అని వారికి ఉత్తరం వ్రాయటం జరిగింది. దురదృష్టం ఆ ఉత్తరం చూసే అదృష్టం వారికి లేకుండా పోయింది. వారు మంచి ఉత్తములు. వారు అసెంబ్లీలో లేచి నిలబడితే అందరి దృష్టి వారిమీద ఉండేది వారు మాట్లాడి అందరిని నవ్వించేవారు. వారు రిటైరం. లు బ్రతికినారు. వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని కోరుతూ వారి కుటుంబానికి నా సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— అదృష్ట, తమరు గున్నయ్యగారి మరణ వార్త ఇక్కడ ఎనాన్స్ చేయగానే ఒక్కసారి హృదయానికి ఎంతో బాధ కలిగింది పోతుల గున్నయ్యగారియొక్క ప్రతిబింబము మనం ఎప్పటికీ మరచిపోలేము. ఎప్పుడూ నవ్వు మొగముతో కనబడి—నాయనా బాబూ—అని ఎంతో మన్ననతో, మర్యాదగా మాట్లాడుతూ ఉండేవారు. వారు ఎవరినీ వలెత్తు మాట ఎప్పుడూ అనలేదు. అసెంబ్లీలో

వారు అధ్యక్షులు, అని ఎద్రస్ చేయగానే—అందరూ ఆయనపేరు చూపేవారు. వారు మధ్యమధ్య ప్రభుత్వంపై చురుకు విసురుతూ మాట్లాడుతూ అందరిని నవ్వించేవారు. వారు మాట్లాడుతుంటే హా షాటుగా ఉండేది. అటువంటి వ్యక్తి యీనాడు మనకు కనుపించకుండాపోవటం మనకు దుఃఖదాయకమైన విషయము. వారు మేము అనేక కమిటీలలో పనిచేసినందువల్ల—ఆ వ్యక్తియొక్క—ప్రతినిధిము మరచిపోలేనంత బాధ కలుగుతున్నది. వారి కుటుంబానికి ప్రగాఢ సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ, సరమార్కులు వారి ఆర్థిక శాంతి ప్రశాంతత కలుగజేయాలని ప్రార్థిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ౩. సోమేశ్వరరావు (నిదుమోల):—అధ్యక్ష, కి. శ్రీ. గున్నయ్యగారు 10-20 a. m.

మంచి సాంఘిక కార్యకర్త. హరిజన నాయకులు. వారు వారి కాలంగా ప్రజా ఉద్యమంలో పని చేసి ఉన్నారు. ఆంధ్రదేశంలో ఆయనను ఎరిగినటువంటి వ్యక్తులు ఎవరూ ఉండరుంటాను. గత ౧౦ సంవత్సరాలుగా వారు నేను కలిసి శాసన సభ్యులుగా ఉన్న సందర్భంలో వారు ఈ హౌస్ ఎప్పుడు సమావేశం అవుతున్నప్పటికీ ముందుగానే హరిజన రిజిస్ట్రార్ సందరిని కూర్చోబెట్టి మనం ప్రభుత్వ వక్షంలో ఉన్నప్పటికీ మన అభిప్రాయాన్ని ముందుగా ఆ యా శాఖల మంత్రులతో డిస్కస్ చేసే సందర్భాలు ఉన్నాయని ఆ విధంగా ఎంకరేజ్ చేసే మిత్రులు. వారు చాల ఉదార స్వభావులు. ఏ ప్రాంతం నుంచి ఎవరు వచ్చినా, ఏ ప్రాంతం అనే బేధం లేకుండా విషయం ఉన్నప్పుడు అందరిని కూర్చోబెట్టి యిలాంటి అన్యాయం జరిగింది. మనం వెళ్లి మాట్లాడదాము. రండి అని అందరిని కలుపుకొని తీసుకువెళ్లేవారు. అటువంటి వారు చనిపోయారు అన్న వార్త విన్న తరువాత నిస్పృహ, నిరాశ కలిగింది. వారు నడచినటువంటి నడతను, వారి ఆశయాలను అలవరచుకొని వారు చేసే కార్యక్రమాలను కొనసాగించాలి. వారు స్నేహ శీలి ఏ ప్రాంతం నుంచి ఎవరు అయినా పనుల కోసం వచ్చి వెళ్లి పోయామేటప్పుడు వారు కొవలసిన ఆర్థిక సహాయం చేస్తూ ఉండేవారు. అంత మంచి స్వభావం కలవాడు. వారు చనిపోయి నందుకు, ముఖ్యంగా పీ. ఐ. సెక్సన్, మైనారిటీ వర్గాలు యిటువంటి వారందరికీ వారి యొక్క సలహా సంప్రదింపులు లేనందువల్ల చాల కష్టం. వారి కుటుంబానికి నా సానుభూతి తెలియజేస్తూ, వారి అర్హత శాంతి ప్రసాదించమని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ తెలిపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్ శత్రుఘ్నభారాజు (శృంగవరపుకోట) :—అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంతో ఏకీభవిస్తూ ఒక విషయం చెప్పి శ్రేయస్సు తీసుకుంటాను. గున్నయ్యగారిలో నాకు 22 సంవత్సరాల నుంచి పరిచయం యున్నది. 1952 లో మద్రాసు శాసనసభకు ఎన్నిక అయినప్పటి నుంచి వారితో నాకు పరిచయంయ్యింది. మద్రాసు శాసన సభలో ఉన్నప్పుడు మేము యిద్దరము, కర్నూలు వచ్చేవరకు, ఒకే హాస్టల్‌లో, ఒకే గదిలో ఉంటూ ఉండే వారము. అటువంటి స్నేహము, వారు ఎప్పుడూ సామాన్య ప్రజల తాలూకు అభిప్రాయాలను వారికి ఉన్న కష్ట సుఖాల గురించి ఏదో విధంగా మంత్రులతో, పెద్దవారితో పరిచయం చేసుకొని మన తైములలో ఏదో చేయాలనే కుతూహలంతో ఉత్సాహంతో ఉంటూ సేవ చేసినవారు. వారు చాల పేద కుటుంబం నుంచి వచ్చినప్పటికీ పెద్దల తాలూకు అభిమానాన్ని చూరగొని ముఖ్యంగా ఆ ప్రాంత ప్రజాసీకానికి సేవ చేశారు. ఉదాహరణకు మద్రాసులో ఉండగా ముఖ్యమంత్రి రాజగోపాలచారిని చూడడానికి మీరు కూడ రావాలి. మనయిద్దరము కలిసి వెళతామని నన్ను కోరారు. నేను అప్పుడు సోషలిస్టుపార్టీ. వారు కాంగ్రెసు పార్టీ అయినప్పటికీ మన కష్టసుఖాలు చెప్పుకుందాము విశాఖవట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లా పరిస్థితులు అని ఒక రోడు చీఫ్ మినిస్టర్ రాజగోపాలచారి గారి యింటికి వెళ్లి సమస్యారాలు చేసి, తమరు గవర్నరు జనరల్‌గా చేసి యిక్కడికి వచ్చి మా అందరి తాలూకు కష్టాలను తెలుసుకోడానికి చీఫ్ మినిస్టర్‌గా ఎన్నికై వచ్చారు. అందుచేత తమను అభినందించడానికి మేము ఇద్దరము వచ్చామని చీఫ్ మినిస్టర్‌గారితో చెప్పతూ మా రెండు జిల్లాలు చాల వెనుకబడిన ప్రాంతం. ఈ రెండు ప్రాంతాల సంగతి తెలుసు. ముఖ్యంగా హరిజనులు పేదవారు ఇటువంటి విషయాలలో తమరి రిజీమిలో జరుగుతుందనే ఆశతో తామిద్దరము వచ్చామని అన్నారు. పెద్దల దగ్గరకూడ ఎటువంటి అభిమానాన్ని సంపాదించుకొని అనేక రకాల సృష్టి చేశారు. రోజూ లేచిన తరువాత ఒక గంట కార్యక్రమం ఉండేది 20, 25 ఉత్తరాలు ఆ నియోజకవర్గంలో ఉన్న సర్పిహితులకు ఆయనకు సంబంధించిన వారికి వ్రాస్తూ ఉండేవారు. రోజూ ఇదే కార్యక్రమమూ అంతే నేను సామాన్య పేదవాడిని, శాసనసభకు ఎన్నుకొన్నారు వారి తాలూకు కష్టసుఖాలు తెలియపరచడం నా విధి అని అటువంటి శ్రద్ధ తీసుకొని ఆ విధంగా కృషిచేసిన వాయకులు. వారి కుటుంబానికి నా సానుభూతి తెలియపరుస్తూ వారి ఆర్థిక శాంతి కలుగుగాక అని ప్రార్థిస్తూ శ్రేయస్సు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—అధ్యక్ష, శ్రీ గున్నయ్యగారి మరణవార్త అందరిని చాల విచారంలో ముంచింది. ముఖ్యంగా హరిజనులను విచారంలో ముంచింది.

ఆయనతో 1955 నుంచి పరిచయం యున్నది చాలసామాన్యమైన హరిజన కుటుంబంలో పుట్టినప్పటికీ, సీనియర్ కాంగ్రెస్ కార్యకర్తగా పనిచేసిన వ్యక్తి. 1958 నుంచి శాసన సభ్యుడిగా ఉంటూ శ్రీకాకుళం జిల్లా ప్రజలకే కాకుండా మొత్తం రాష్ట్రంలో ఉండే హరిజనులకు సేవ చేసారు. హరిజనుల సమస్యలే కాకుండా పేదవారికి సంబంధించిన ప్రతి సమస్య కూడ అసెంబ్లీలో రిసు దృష్టికి తెచ్చిన మంచి పార్లమెంటేరియన్. గున్నయ్యగారు హరిజనులు పేదవారికి సేవ చేశారు. ముఖ్యంగా ఆయన మరణం నిమ్మలూరుకు తీరిని నష్టం అని భావిస్తున్నాను. దుంఖంతో ఉన్న ఆయన కుటుంబానికి నా సానుభూతి తెలియజేస్తూ ఆయన ఆర్థిక శాంతి కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ చీఫ్ ఓనిస్టర్ గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బంపరుస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సరస్వయ్య (పాలకొండ):—అధ్యక్ష, కీ శ్రీ. గున్నయ్యగారి మరణ వార్త విని ప్రత్యేకంగా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో హరిజనులకు గొప్ప పిడుగుపాటు అవుతుంది. 1942 నుంచి పరిచయం యున్నది. గున్నయ్యగారు పాప్యతీపురం తాలూకా చిన్నబండపల్లి గ్రామంలో జన్మించారు. 5 వ తరగతి చదువుకొని వారు ఎంతో చాకచక్యంతో, కౌశల్యంతో చుక్కగా అన్నివిధాల ప్రముఖ శాసన సభ్యుడు అనిపించుకొన్నారు. 1949 వరకు వారు విలేజ్ పోలీసుగా ఉండగా విలేజ్ పోలీసులయొక్క గ్రీవెస్ పెస్, అప్పుడున్నటువంటి వైస్ రాయ్, సెక్రటరీ విశాఖపట్టణం రావడంతో రిప్రజెంటే చేయడం జరిగింది ఆ విధంగా పేద ప్రజల గ్రీవెస్ పెస్ వారు తెలియజేస్తూ ఉండేవారు. వారు నాకు కుడిభుజంగా ఉండేవారు. ప్రముఖ హరిజన నాయకులు అనాధులకే కాదు. హరిజనులకు గిరిజనులకు అపూర్వ సేవచేశారు. దేవాలయ ప్రవేశంలో, రాఫీహోటల్ ప్రవేశంలో అనేక కార్యక్రమాలు నిర్వహించినప్పుడు నాకు కుడిభుజంగా ఉండి హరిజనులకు దీర్ఘ సేవచేసిన నాయకులు 1952 లో శాసనసభ్యుడిగా ఉండి ఆ నాటి నుంచి 1970 వరకు వారు ఎప్పుడూ ఓటమి లేకుండా విజయం పొందారు. ప్రజలలో వారికి ఉన్న విశ్వాసం, ప్రజలకు వారిపై ఉన్న అభిమానం ఎంతో అది నిరూపిస్తుంది. ఆయన అసెంబ్లీలో ఇక్కడ సీనియర్ గా ఉండే పరిస్థితిలో తన సహజ హాస్య ధోరణితో అసెంబ్లీని కూడ నవ్వించి అందరి యొక్క మన్ననలు పొందిన వ్యక్తి. మా శ్రీకాకుళం జిల్లాకు ముఖ్యంగా హరిజనులకు ఈయన మరణం గొప్ప లోటుగా కనిపిస్తున్నది. మరి కొద్దికాలం ఉంటారు అనుకొన్నాము. కాని ఆకస్మాత్తుగా కాలం వారిని తీసుకుపోవడం విచారకరమైన విషయం. దుఃఖ సమయంలో ఉన్న వారి కుటుంబానికి తమ ద్వారా నా సానుభూతి తెలియజేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సానుభూతి తీర్మానాన్ని బంపరుస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట):—అధ్యక్ష, కీ శ్రీ. శ్రీ గున్నయ్య 10-30 a.m. గారు సెద్దలు, అనుభవనీయులు వారు 1952 లో మద్రాసు-ఉమ్మడి రాష్ట్రానికి శాసన సభ్యులుగా రావడము అంతకుపూర్వము లగాయతు-ఆయన, నేను ఆయన సంవత్సరాలు కలిసి పనిచేశాము, నేను శాసన సభకు రాకముందు, అప్పుడు విశాఖ, శ్రీకాకుళం ఉమ్మడిజిల్లాగా వుండేది. అప్పుడు, ఆ టైములో ఆయన కాంగ్రెసులో వుండి, నేను పోషలిస్టు పార్టీలో వుండి ప్రతిగ్రామము తిరిగేవారము. ఎంతో అవినాభావంతో, ఒకే ప్లాట్ ఫారమ్ పైన మాట్లాడుతూ, హరిజన సమస్యలపై ఎంతో

సహకారముతో ఆయన నేనూ చేదోడువాడోడుగా వుండి పనిచేశాము గ్రామ ప్రాంతాలలో, వారు శాసన సభ్యులుగా కాంగ్రెసుపార్టీనుంచి ఎవ్వారు; నేను సోషలిస్టుపార్టీ నుండి శాసన సభకు వచ్చాను. ముఖ్యమైన విషయము ఆయన గ్రామపరిషత్, నేను కూడ గ్రామపరిషత్లో పనిచేశాను. ఈ పరిషత్ పోస్టు నుంచి మేముద్దరం ఏక గ్రీవంగా.. వారు నాయకులైన శాసన సభ్యులయినవారు; నేను అయిదుసార్లు, ఒకసారి ఎక్స్ ప్రెస్ వచ్చాను పోతే వారు శాసన సభలో ఎప్పుడూ చూచా, ఎంత సీరియస్ మాట అయినప్పటికీ ఒకసారి శాసనసభనందా నవ్వించేవారు ఆ విధంగా శాసనసభలో తాను వున్నంతవరకు, యిక్కడి కార్యాలయాలలోను తరువాత వాడుచేసిన జాతీయ సేవ కూడా చాల సక్రమంగా, నవీన పద్ధతిలో, శాంతియుతంగా ఎంతో చుక్కా చేశారు. రాష్ట్ర హరిజన సేవా సంఘానికి ఆయన కొన్నాళ్ళు ప్రెసిడెంటుగా వున్నాడు అన్ని జిల్లాలలో హరిజనులను, అట్టడుగునవున్నవారిని మేలకొల్పి ముందుకు తీసుకువచ్చారు. వారు చాల మంచి హృదయము గలిగినవారు. ఏ కార్యక్రమం అయినప్పటికీ ఆఫీసర్లు యొక్క అభిమానంతో పనులు చేయించుకునేవారు. వారి మరణంతో రాష్ట్ర మొత్తం మీద హరిజనులేగాక, సామాన్య ఓడిన ప్రజలు సామాన్య సన్నకారు రైతులు చాల దుఃఖంలో వున్నారు. ఆయన నాయకుడు హరిజనుడు అయినప్పటికీ ఉత్తమ బుద్ధితో న్యాయసమ్మతంగా, అందరి అభిమానాన్ని చూరగొని, చిత్తం బాటూ అటూ ఆ 20 సంవత్సరాలూ వారికాలం సద్వినియోగము చేసుకుని ఎంతో ప్రజాసేవ చేశారు అటువంటివారు మనలను విడిచిపోయినందుకు పరమేశ్వరుడు వారి ఆత్మకు శాంతి ప్రసాదించాలని, వారి కుటుంబాన్ని సర్వవిధాలా కాపాడాలని, వారి కుటుంబములో గున్నయ్యలాంటి ఉత్తమ పురుషుడు రాజకీయంగా వచ్చి ఇంకా ప్రజాసేవ చేస్తాడని ఆశిస్తూ, ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన యీ సంతాప తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. తులసిదాస్ (సోంపేట):—అధ్యక్ష! పోతుల గున్నయ్యగారు చాలా శాంతమైన వ్యక్తి. ఎంత శాంతమైనవాడో అంత కోపం కూడా వుండేది. ఏదయినా ఒక విషయము ఒక ఉద్యోగి వద్దకు పోయి చెప్పినప్పుడు వారు కాస్త— ఏమాత్రము నిరసనభావం శాసనసభ్యుల పట్ల చూపించినా, చాలా గట్టిగా వారు పట్టు పట్టేవారు, చిన్న పదవి నుంచి, ఒక గ్రామోద్యోగి పదవి నుంచి శాసనసభవరకూ వారు వచ్చారు. తన అర్హతలనెరిగి కోరికలు కోరే ఒక మంచి వ్యక్తి. అంత మంచి గుణాలు గలిగిన వ్యక్తి పోవడం మన రాష్ట్రానికి లోపం. ఒక ముక్కలో చెప్పాలంటే— హరిజనులకు, దుర్బలవర్గాలవారికి ఆయన ఆదర్శప్రాయుడు. ఆయన్ని చూసి, యీ వర్గాలన్నీ కూడా తమయొక్క విధానాలను, తమయొక్క అచరణను రూపొందించుకుంటే చాలా బాగుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. అంతటి సీనియర్ కాంగ్రెస్ నాయకుడు పోయినందుకు, ముఖ్యంగా మా జిల్లాకేగాక రాష్ట్రానికంతటికీ నష్టమని మనవిజేస్తున్నాను దుర్బలవర్గాలవారికి నష్టమని మనవిజేస్తున్నాను. వారి మరణానికి నా సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ, వారి ఆత్మకు శాంతి కలగలని కోరుతూ, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యస్. సత్తిరాజు (తాళ్ళరేవు):—అధ్యక్ష, నేను గున్నయ్యగారిని బాగా ఎరుగుదును. గున్నయ్యగారు చాలా శాంతస్వభావి; చాలా మంచివారు; హరిజన నాయకులు

వారు క్రింద స్థాయి నుంచి ఇక్కడి వరకు వచ్చి, 20 సంవత్సరాలు శాసనసభ్యులుగా వుండి, జాతికి రాష్ట్రంలో వున్న ప్రజలకు ఎనలేని సేవ చేసిన ప్రముఖుడు. ఆయన మరణ వార్త విని నేను దిగ్భ్రాంతి చెందాను. ఈయన రాష్ట్ర హరిజన కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు గాను, రాష్ట్ర చిప్రెస్టు క్లాస్స్ లీగ్ కు ప్రెసిడెంటుగాను ఎన్నో సంఘాలలో ప్రెసి డెంటుగా వుండి హరిజన జాతికి ఎనలేని సేవ చేసిన మహావ్యక్తి. ఆయన మరణం రాష్ట్రానికి, హరిజన జాతికి అట్టడుగు పున్న హరిజనులకు, బడుగుజాతికి తీరని లోటు. ఈ సమయంలో యీ హరిజన జాతి, యీ రాష్ట్ర ప్రజలు ఆయనకు శ్రద్ధాంజలి పుటి స్తున్నారు. ఆయన ఆత్మకు శాంతికలగాలని, ఆయన సతీమణిగారికి సానుభూతిని తెలుపుతూ, సభానాయకుడు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ నేను వెలపుతీసు కుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:—మిత్రుడు శ్రీ పోతుల గున్నయ్యగారు నాకు కూడా 1952వ సంవత్సరం నుంచి - మద్రాసు శాసన సభలో వున్న రోజుల నుంచి చిరవరిచితులు. ఇప్పుడే ముఖ్యమంత్రిగారు, ఇతర గౌరవసభ్యులు వారిని గురించి చాలా విషయాలు చెప్పారు. అదిన్నీ కూడా వాస్తవమే. అటువంటి మిత్రుని కోల్పోయినందుకు నిజంగా చాలా పిచారం కలుగుతున్నది. ఆయన మంచి దేశభక్తుడు ; నిరంతర ప్రజా సేవకుడు, ప్రత్యేకంగా, పేదవారి సమస్యలపట్ల ఆయన ఎంతో శ్రద్ధ తీసుకుని శాసన సభలో వాదించే వారు—యీ రోజు వారి మరణం గురించి ఆలోచిస్తున్నప్పుడు జ్ఞాపకం వస్తున్నది. అటువంటి వ్యక్తి వెళ్లిపోవడం, నిజంగా దేశానికి, మన రాష్ట్రానికి చాలా నష్టం. ఎంతో విచారం కలుగుతున్నది. వారి ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని వారి కుటుంబానికి మన సానుభూతిని తెలియజేస్తూ, యిప్పుడు యీ తీర్మానాన్ని ఒక నిమిషం నిలబడి పాస్ చేద్దాం.

Mr. Speaker:—The question is :

“This House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Pothula Gunnaiah, a former Member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family.”

The motion was adopted *nem con* all the mebers standing in silence for two minutes.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—అధ్యక్ష, ఒక ఎడ్జర్ మెంట్ మోషన్ కు నోటీసు యిచ్చాను.

Mr. Speaker:—Yes, I will deal with it. It was received by the Speaker at 8.10 a.m.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఎనిమిదిగంటలకి నేను లోపలికి వచ్చాను. ఎవరూలేరు నేను యివ్వడానికి. ఆ 10 నిమిషాలు మీరు వెయివ్ చెయ్యాలి.

Mr. Speaker:—But the rules are such. It should be given one hour before the commencement. Even if you had given at 8.00 a. m. it does not conform to the rules. I am so sorry.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి :—ఇది చాలా ముఖ్యమైనది, తమరు వెయివ్ చేసి అయినారే...

Mr. Speaker:—It is true. You have raised many points which needs examination. And therefore, I will take up tomorrow.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి :—రేపు సెలవు, ఫ్రీడేస్ వరుసగా సెలవు.

Mr. Speaker:—That is the next working day. Nothing is lost because of that. It is not only one matter, there are so many other things also.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—16 వ తేదిన కేసు చేయండి, దానికిముందు నా అడ్జర్మెంట్ మోషన్ ఉంది.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి :—స్టేట్ వ్యవహారాలలో సెంటర్ జోక్యం పెట్టుకోవడం సరికాదు.

10-40 a. m. శ్రీ వంకా నత్యనారాయణ :—అధ్యక్ష, ఒక గంట ముందుగా యివ్వాలనే సమస్యను—తమరు వేయివ్ చేయవచ్చు, తమకు ఆ అధికారం ఎప్పుడూ ఉన్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎప్పుడైనా ఇటువంటి ఎడ్జర్మెంటు మోషన్ను యిచ్చే గౌరవసభ్యుల దృష్టికి యిది తేవడం మంచిదని నేను యిది చెప్పాను. Because, it is not a small matter. It is a big matter and we have to carefully examine it. I can waive it if necessary. But, it needs careful examination and so, I shall take it up on the next working day. I may disallow it in my chambers. That is also there.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల రెడ్డి :—తమరు ఛాంబరులోనే డిజెలా చేస్తే కనీసం దీని అవసరం వుందా లేదా అనేది చెప్పడానికి కూడా మాకు అవకాశం ఉండదు. తమరు దానిని గమనించి—మాకు ఎక్స్ప్లెయిన్ చేయడానికి అవకాశమిస్తే మంచిదని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—నేను శ్రీనివాసులరెడ్డి గారికంటే ముందు యిచ్చాను. తమ ఛాంబరులో కూడా తమతో నేను చెప్పాను...

Mr. Speaker:—That is altogether different.

Sri C.V.K. Rao:—That is the adjournment motion and it is a matter of public importance.

Mr. Speaker:—I am sending it to the Chief Minister and I will give time on that.

Sri A. Sreeramulu :—Sir, I have given notice of breach of privilege about the Report in Indian Express.

Mr. Speaker:—That also, I will take up. I am sending it to the concerned people.

Let me draw the attention of the Members. Whenever you give adjournment motion noticed, that should be given one hour before the commencement of the House. The Rule is like this 63. Method of giving notice:- Notice of an adjournment motion shall be given one hour before the commencement of the sitting on the day on which the motion is proposed to be made to each of the following :

(i) the Speaker : (ii) the Minister concerned and (iii) the Secretary'

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—అధ్యక్ష, మీరు చెప్పినదానిని బట్టి స్పీకరుగారి యింటికి వచ్చి యివ్వవలసివుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎప్పుడైనా యివ్వవచ్చు, ఎక్కడైనా యివ్వవచ్చు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నేను కూడా 8 గంటలకే వచ్చాను. ఉదయం 8.00 గంటలనుంచీ యిక్కడే ఉన్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—మంత్రిగారి యింటికి, స్పీకరుగారి యింటికి యీ ఆఫీసుకూ—మూడుచోట్లకూ వెళ్లి ఒక గంట ముందు యివ్వాలంటే కష్టమవుతుంది...

Mr. Speaker :-You can leave three copies one hour before, with the Secretary

Sri A. Sreeramulu :—One hour time should be reviewed.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఇక్కడ సెక్రటరీగారిని నేను ఉదయం 7.30 గంటలకు ఎప్పుడూ చూడలేదు. వారిని యిక్కడ 8.30 లోపున కూడా ఎప్పుడూ చూడలేదు ఏ అసిస్టెంటు సెక్రటరీలైనా వస్తారేమోగానీ సెక్రటరీగారు 8.30 గంటల లోపున ఎప్పుడూ...

Mr. Speaker :—That is the Rule position. We can review the rules. We are going to review all the Rules. I am calling for Rules Committee meeting. Then, we shall see to it.

MATTERS UNDER RULE 341.

re: POTTI SREERAMULU HOMEOPATHY COLLEGE.

శ్రీ కె. రంగదాసు :—అధ్యక్ష హైదరాబాదులోని పొట్టి శ్రీరాములు హోమియోపతి కాలేజీని మార్చి కర్నూలులో పెడతారనే ఒక వార్త విని విద్యార్థులు చాలా ఆందోళన చెందారు. దానిని మార్చరు అని గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. ఆ విషయమే యిప్పుడు యీ సభలో ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్ మెంటు చేస్తే బాగుంటుందని వారిని కోరుతున్నాను.

Sri K. Rajamallu :—There are two Homeopathy Colleges in Hyderabad City—Amarajeevi Potti Sreeramulu College and the other Jai-surya College and there is one other College at Gudivada. It is a fact

Calling attention to matters of Urgent
Public Importance:
re: Drought conditions prevailing
in the State.

that there is no Homeopathy College or Ayurvedic College in the Rayalaseema Region. The Government has been examining the possibility of shifting one of the two Homeopathy Colleges to Rayalaseema area, on the demand frequently made by the public. This was also taken up for consideration in order to remove the existing imbalances so far as Homeopathy Colleges are concerned in the State and at the same time lessening of the financial burden on the Government in maintaining these two Colleges in Hyderabad City.

Besides this, the Chairman, Rayalaseema Development Committee suggested that one of the two Homeopathy Colleges which is situated in Hyderabad city may be shifted to Kurnool. The Chairman pointed out that there is no Homeopathy or Ayurvedic College or Hospital any where in Rayalaseema area to cater to the requirements of the region. An amount of Rs. 15,000 from Sri Damolaram Sanjeevayya Smarak Nidhi has been offered for Homeopathy College. It is also assured that more funds could be collected through philanthropic agencies to run the hospital properly. The suggestion of the Chairman of the Rayalaseema Development Committee is being considered keeping in view the economy involved and also all the immediate and long term problems particularly pertaining to staff, students, funds and accommodation. I assure the House that no decision has yet been taken in this regard and it is postponed to next year.

శ్రీ కె. రంగదాసు :— ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిని తీసివేయము, యిక్కడే వుంచుతాము అని చెప్పారు. ఇప్పుడు వీరి ఎన్యూరెన్సు...

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— టోక్యో టోన్ చేశాము, రీసేయడం ఉండదని చెప్పారు కదా. ఇప్పుడేమీ చేయడం లేదని నేను చెప్పాను, ఆ మాటే వారూ చెప్పారు తేడా ఏమీలేదు.

శ్రీ కె. రంగదాసు :— ఈ కాలేజీకి డిజినిల్ ఫండ్లు కూడా ఉన్నాయి...

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఏమీ వున్నా— గౌరవ సభ్యులను ఎవరినీ అడగకుండా ఏమీ చేయము మేము.

re: HALF-A-MILLION JOB SCHEME (POSTPONED)

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :— హాఫ్ ఎ మిలియన్ జాబ్స్ కు సంబంధించి 311 క్రింద యిచ్చినదానికి నేను 6వ తేదీన స్టేటుమెంటు చేస్తాను.

Mr. Speaker :— It is postponed.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT
PUBLIC IMPORTANCE

re: Drought Conditions Prevailing in the State.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :— అధ్యక్ష, ఈ సంవత్సరం రాష్ట్ర మొత్తం మీద వర్షాలు లేకపోవడంవల్ల ప్రధానంగా మెట్ట పంటలన్నీ — నాల్గు వేయడానికి కూడా అపకాశం లేకపోవడం జరిగింది. కృష్ణా గోదావరి నదులున్న చోట కూడా వల్లపు

పంట భూములలో కూడా 30 పర్సెంటు భూమిలో నాట్లు వేయడం, మిగతా 70 పర్సెంటు భూమిలో నాట్లు వేయకుండా పోవడం జరిగింది. ఈ పరిస్థితులు యిదే విధంగా మరొక నెల కొనసాగితే మొట్ట పంటలు పూర్తిగా పోయినట్లే అవుతుంది. విశాఖపట్టణం జిల్లా పంటల గురించి యితర జిల్లాల మీదనే ప్రతినిత్యమూ ఆధారపడ వలసిన జిల్లా. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో పర్లాలు లేకపోవడంవల్ల జిల్లా మొత్తం మీద నాట్లు కాలేదు. అక్కడక్కడ నాట్లు వేసినా పూర్తిగా ఎండిపోవడం జరుగు తున్నది. మా జిల్లాకు గంటి పంట ముఖ్యమైనది. అది అగస్టు నెలాఖరు లోపున పంట వచ్చేది. కానీ యీ సంవత్సరం పర్లాలు లేకపోవడంవల్ల ఆ పంట కూడా యీ సంవత్సరం రాదు. ఈ సంవత్సరమే కాదు, గత మూడు సంవత్సరాల నుంచీ కూడా తిండిగింజల కోసం తీవ్రమైన పరిస్థితులు వున్నాయి. విశాఖపట్టణం ప్రాంతంలో పంటలు పోయినందువల్ల జనం రిజెలు లాక్కోడానికి, రట్ట కూరీ పనులు చేసుకోడానికి — రైతులు కూడా అక్కడక్కడ కదలడం జరుగుతున్నది. ఇంత తీవ్రమైన పరిస్థితులలో ధరల పరిస్థితి కూడా అతి తీవ్రంగా వున్నది. పంటలు పాడై నప్పుడు షాపుకారులు తమ యిష్టం వచ్చినట్లు ధరలు పెంచేస్తున్నారు. వారు ప్రజల ప్రాణాలతో నాట్యమాడుతుంటే ప్రభుత్వం వయొలీన్ వాయిండుకుంటూ చూస్తూ కూర్చున్నట్లున్నది ఇది చేస్తాం, అది చేస్తాం అన్న ప్రభుత్వం ధరలను అరికట్టలేనప్పుడు ఉన్న సరుకునైనా విశాఖపట్టణం జిల్లా ప్రజలకు రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఎక్కడ పంటలు పోయాయో, ఎక్కడ ధరలు పెరిగాయో, అక్కడ తిండి గింజలను అందించడానికి పూనుకున్నారా అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు, ఇతర మంత్రి వర్గము ఎప్పుడు పరిస్థితి తీవ్రరరం అవుతుందో అప్పుడు ఆయా ప్రాంతాలకు బియ్యం సరఫరా చేస్తామని అంటున్నారు. చెప్పేది ఒకటి, చేసేది ఒకటి. విశాఖపట్టణం జిల్లా శాసన సభ్యుల సమావేశం మూడవ తారీఖున జరిగినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు విశాఖపట్టణం జిల్లాకు పెంచుతున్నాను అన్నారు. ఏమి జరిగిందో కాని మరుసటి రోజునే గ్రామానికి 10 క్వీంటాలు బియ్యం ఇస్తుందేది తగించి ఐదు బస్తాలు చేసారు. ముఖ్యమంత్రిగారు తగించడానికి ఆ మాట అన్నారో, హెచ్చించ దానికి ఆ మాట అన్నారో కాని మాకు వచ్చే ఉత్తరాలనుబట్టి తగ్గించడమే జరిగిందనేది వాస్తవమైన విషయం. తీవ్రమైన పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు అందిస్తామని చెప్పారు కదా. నేను అర్థం చేసుకున్నది, ప్రజలు అర్థం చేసుకున్నది ఏమిటంటే — ప్రజలలో నగంఖాగం చచ్చిపోయిన తరువాత 7 లక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని ఇవ్వడలచు కున్నారు అనుకుంటాను. ఇంతటి తీవ్రమైన పరిస్థితులు వచ్చినప్పటికీ, మొట్ట పంటలు పోయినప్పటికీ, అక్కడికి బియ్యం విరివిగా సరఫరా చేయడానికి పూనుకున్నారా అంటే ఇంతవరకు పూనుకోలేదు. అమావాస్య, పూర్ణిమ మధ్య కాలంలో వర్షం పడుతుండేమో, ఈ సమస్య ఆ విధంగా పరిష్కారం అవుతుందనే ఆలోచనలో ప్రభుత్వం ఉన్నట్లు ఉంది. ఈ సంవత్సరానికి ఇకముందు వర్షాలు వడినప్పటికీ మొట్ట పంటలకు సంబంధించినంతవరకు పోయినట్లేనని చెబుతున్నాను. నాగార్జునసాగరు క్రింద పంట పండవచ్చును. కృష్ణా ఆయకట్టు క్రింద పంట పండవచ్చును. గోదావరి బరాజి క్రింద పంట పండవచ్చును. మొట్ట పంటలు,

మైనర్ ఇరిగేషన్ చెరువుల క్రింద పంటలు పూర్తిగా పోయినట్లే గుర్తించాలని కోరుతున్నాను మా జిల్లాకు సంబంధించి ఒక కాల్ ఎమెనస్ ఇచ్చాను. జిల్లా మొత్తంపై 400 గ్రామాలకు పైగా మంచినీళ్లు లేక పరిస్థితి తీవ్రంగా ఉంది. నా కాల్ ఎమెనస్ ఎలా చేసారో లేదో తెలియదు. నాకు సమాధానం లేకుండా ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు అన్న ప్రకారం, మూడు రిగ్గులు ఏంపారు వాటిలో రెండు రిగ్గులు ఎప్పుడూ రిపేరులోనే ఉంటాయి — పక్షవాతం ఓగిలిన ఒక రిగ్గు జిల్లాలో ఎన్ని గ్రామాలకు తిరుగగలదు? ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ వారి రిగ్గులు పని చేయడానికి కాదు ఉన్నది — ఆ పేరుతో ప్రభుత్వం ఒక తెల్ల ఏనుగును పెంచి పోషిస్తున్నది తప్ప ప్రజల అవసరాలు తీర్చడానికి కాదని చెబుతున్నాను. విశాఖపట్నం జిల్లాకు నెలకు పది వేల టన్నుల బియ్యం పంపేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను ముఖ్యమంత్రిగారు పంపను అని తల ఊపుతున్నారు. అంత ఆవేశంగా సమాధానం వస్తే ఎట్లా : 26 లక్షల జనం పరిస్థితి వాకు ఆలోచించడం లేదు సమాధానం చెప్పేటప్పుడు ఆవేశంగా చెప్పినా అది వేరు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు పది వేల టన్నులు పంపేవారు. దానిని 11 వేల టన్నులకు పెంచేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను విశాఖపట్నం జిల్లాలో విశాఖపట్నం తాలూకా ఇండస్ట్రీయల్ ఏరియా. వ్యవసాయ పంటలు పోయాయి. చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలలో కార్లు నిస్తం మీద బియ్యం సప్లయ చేయించాలని కరువు నిధులు గ్రాంటు చేసి కరువు పనులు కల్పించాలని ఆదనంగా ఒక రిగ్గునైనా పంపి ప్రతి గ్రామానికి మంచినీటి సప్లయ చేయడానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రజల బాధలు గురించి మహాకవి గేయం వ్రాసాడు — “అకలి మంటలు అగ్ని నిప్పురా, కూలి రైతుల ఘోష తగిలినా, కూలిపోవును రాజ్యాలు” అన్నది దృష్టిలో పెట్టుకుని వెంగళరావుగారు సరైన నిర్ణయం చేస్తారని ఆశిస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

(Mr Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీమతి బి. కళావతి (మారుగుల) :—అధ్యక్ష, విశాఖపట్నం జిల్లా మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా కరువు జిల్లాగా పరిగణింప బడుతోంది. మాకు డ్రౌట్ రిలీఫ్ వర్క్స్ ఆపివేసారు ఇంతకుముందే కోటి రూపాయలు కావాలని అడిగాము అందులో సగమైనా మాకు అందలేదు. అది కాకుండా ఇప్పుడు ప్రత్యేకించి కోటి రూపాయలు ఇస్తే కాని కరువు పనులు ప్రారంభించడం జరుగదు. వెంటనే కోటి రూపాయలు ఇచ్చి కరువు పనులు ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. మంచినీటి సమస్య—ఆరు మాసాల క్రితం 300 గ్రామాలు మంచినీటి కొరతతో బాధపడుతున్నాయి. ఈనాడు అవి 800 గ్రామాలకు పెరిగాయని చెప్పడానికి ఏ మాత్రం సందేహంలేదు మా జిల్లాకు మూడు పంచాయతీ రాజ్ రిగ్గులను పంపారు. వాటిలో ఒకటి పని చేస్తే మరొకటి పని చేయకుండా ఉంటున్నాయి. ఆ డిపార్టుమెంటుకు రివెన్యూ డిపార్టుమెంటుకు మధ్య సరైన కొరిలేషన్ లేకుండా ఉంది. ఏ గ్రామంలోనైనా ఆ ఇంజనీర్లు ఉండడానికి తగిన సదుపాయాలు లేవని భావించినప్పుడు విశాఖపట్టణానికి విజయవగరానికి రావాఅనే ఖంగారుకొద్ది రివెన్యూ డిపార్టుమెంటు వారికి తెలియజేయ

కుండా పట్టణానికి వచ్చేస్తున్నారు. వారు ఎక్కడ వర్క పూర్తి అనిది లేదని ఆర్. డి. వో.కు కాని కలెక్టరుకుకాని తెలియచేయకుండా రావడంబట్టి ఎంత వర్క అవుతుందో జిల్లా ఉద్యోగులకు తెలియకుండా ఉంది. రిపేర్స్ వంటి తిరిగి రాకుండా ఇచ్చిన పనిని పూర్తి చేసిన తరువాతనే రిగ్గులు తిరిగి పచ్చేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. మాకు ఉండే మూడు రిగ్గులు సరిపోవు. మరి రెండు రిగ్గులైనా సప్లయ చేయించాలని కోరుతున్నాను. పది సంవత్సరాల క్రితం 10 వేల టన్నుల బియ్యం సరఫరా చేసేవారు. ఇప్పటి జనాభాలో అప్పుడు సగం వుండేది. పంచు తున్నాం అంటున్నారుకాని 3200 టన్నుల నుంచి మార్జినుం 4500 టన్నులు మించడంలేదు. అది ఏమాత్రం సరిపోవడంలేదు. ఈ నెంనుంచి పదివేల టన్నుల నైనా సప్లయ చేయించాలని కోరుతున్నాను. బియ్యం సప్లయ విషయంలో ప్రతి వారికి పట్టణాలున్న పల్లెలు కనపడడంలేదు. పల్లెలలో ప్రజలుకూడా తెనాలివా. విశాఖపట్నం, అనకాపల్లి, విజయనగరం మాత్రమే దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా, పల్లెలలో కూడా సప్లయ అయ్యేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. ఒక్కొక్క గ్రామానికి ఒక బస్తా ఇస్తారు నెలకు, అంటే మూడు కిలోలుకూడా రావు. బియ్యం కొనుక్కోడానికికూడా దొరకని పరిస్థితులు అక్కడ వున్నాయి. గ్రామాలనుకూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని వారికికూడా సప్లయ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ రెండు విషయాలు తొందరగా ప్లీజ్ చేయకపోతే విశాఖపట్నం జిల్లా పల్లె ప్రజలు వలస పోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. వరాలు సరిగ్గా పడడంలేదని నాలుగైదు రోజులుగా డి. ఆర్. వో., కలెక్టరు పేపరు ప్లేటుమెంట్లు యిచ్చారు. మేముకూడా ముఖ్య మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాం. ఈ విషయాలు జాగ్రత్తగా ఆలోచించి రిలీఫ్ పర్కస్ పెంచడం, మంచినీటి సౌకర్యం కలుగజేయడం అవసరమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :—అధ్యక్ష, నల్లగొండ జిల్లాలో నాగార్జున సాగర్ ఆయకట్టు వదిలితే అంతా మెట్టప్రాంతమే. బావులద్వారా సేవ్యం చేసుకోవలసిన ప్రాంతం. వేరేవిధమైన జలాధారంలేని ప్రాంతం. నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు మేమూ వాటర్ రిలీజ్ కు నాగార్జున సాగరు వెడుతుంటే చౌటుప్పల్ నుంచి నార్కట్ పల్లి వరకు బ్రహ్మాండమైన వర్షం కురిసింది, నా నియోజకవర్గంలో వర్షం బాగా పడిందని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. ఎంతవరకు పడింది, ఎన్ని గ్రామాలలో పడిందని తరువాత ఇంక్వెస్టి చేసాను. చౌటుప్పల్ నార్కట్ పల్లి రోడ్డున ఐదు మైళ్ళుతప్ప లోని ప్రాంతానికి వర్షం పడనేలేదని తెలిసింది, నాగార్జునసాగరు ఆయకట్టులో తప్ప నల్లగొండ జిల్లాలో 80 శాతం మెట్ట పైరులు వేయనేలేదు. బావుల క్రింద నార్కట్ పల్లి పోతున్నాడు. నాట్లు వేయడానికి నీళ్లు లేకుండా పోయాయి. అట్లా బావుల క్రింద సేవ్యం కాలేదు. చెరువులలో అనలు నీరు రావడానికి అవకాశం లేదు. మెట్ట పైరులు పూర్తిగా చేయలేదు. మా జిల్లాలో 70 శాతం మెట్ట పైరులు వేస్తారు. వేసినవి కూడా పూర్తిగా పోయాయి. దానివల్ల మొత్తం జిల్లాలో కరువు విపరీతంగా తాండవిస్తున్నది. బియ్యం దొరకడం లేదని చెప్పడం లేదు కాని ఎట్లా దొరుకుతున్నాయి, కిలో 2.50 చొప్పున దొరుకుతున్నది. దానివల్ల రైతులకు కూలి జనానికి విపరీతమైన బాధ ఏర్పడినది. ఈ విషయం ప్రభుత్వం

వెంటనే పరిశీలించి వరం విషయం భగవంతుని చేతిలో ఉన్నది ఎందుక ప్రభుత్వం చేసేది లేదు కాని వెంటనే కరువు పనులు చేపట్టాలి. ఇరిగేషను వెల్పును డీవెన్ చేయించాలి. గత సంవత్సరం ఫ్లడ్స్ వల్ల తెగిపోయిన మైనరు యిరిగేషను కుంటలు జిల్లా పరిషత్తు రిపేరు చేయలేదు వాటిని బాగుచేయాలి. కరువు పనుల క్రింద వెంటనే చేపట్టాలి. మంచినీటి విషయంతో నల్లగొండ జిల్లాలో మంచికాలం లోనే మంచినీటి ఎద్దడిగా వుంటుంది బోర్ వెల్స్ వేసిన ప్రాంతాలలో గత సంవత్సరం నీరు వచ్చింది కాని ఈ సంవత్సరం తగ్గింది. ప్రజలకు యిబ్బంది తగ్గింది బోరువెల్పు లేని గ్రామాలలో ఈ సంవత్సరం బోరువెల్పు చేయాలి. మా ప్రాంతం కరువుకు గురియైనదని కరువు పనులు చేపట్టాలని కలెక్టరు యిదివరకే ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు చేసినారు. వెంటనే చేపట్టాలి. ఆహార ధాన్యాలను సుఫరా చేయాలని, కరువు పనులను చేపట్టాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి మీ ద్వారా మనవిచేస్తూ కలవు తీసు కుంటున్నాను.

(శ్రీ కె. కె. వి. సత్యనారాయణ రాజు (ఎలమంచిలి) :— ప్రస్తుతం మనం ఎదుర్కొంటున్న కరువు పరిస్థితి రాష్ట్రంలో నలుమూలల నుంచి కరువు ఉంది అనే టటువంటి భావన ప్రతి సభ్యునినుంచి ఈ అసెంబ్లీలో వస్తున్నది. ముఖ్యంగా విశాఖపట్టణం జిల్లాలో ఏ విధమైన మేజరు యిరిగేషను స్కీమ్ను కూడా లేవు పెర్మెనియల్ వాటరు సోర్సెస్ లేవు, చిన్న స్కీమ్ను కేకప్ చేసినప్పటికీ వర్షాభావం వల్ల నీరు లేదు మా జిల్లాలో 75% మెట్ట ప్రాంతం, గంటి పంట వేస్తారు. ఈ సంవత్సరం గంటి సాగు కాలేదు. వర్షా భావం వల్ల ఎండిపోయింది. తిండి గింజలకు యిబ్బంది పడి వలసపోవడం జరిగింది. ఉవాహరణకు ఎలమంచిలి తాలూకాలో వాకపాడు, ఉప్పలపల్లి, మారుటూరు, బోగాపురం గ్రామాలలో నాలుగోవంతు జనాభా గ్రామాలనుంచి తరలిపోయి వలసపోయినారు కూలి పనులకోసం పట్టణాలకు వెళ్లిపోతున్నారు. రేషను సప్లయ కూడా సరిగా లేదు. మునిసిపల్ ఏరియాస్ లో ఎక్కడైతే వర్కర్లు ఉద్యోగస్తులు చేసే ప్రెషర్లకు తట్టుకోలేక సప్లయ సరిగా లేకపోతే నినాదాలు చేస్తారని భయపడి సిటీస్ లో సప్లయ చేస్తున్నారు. పల్లె ప్రజలకు మాత్రం రేషను అందుబాటులో లేదు. పల్లె ప్రజలు తాలూకాకు వచ్చి హడావిడి చేసే పరిస్థితి లేదు. అందుకని నిరక్ష్యం చేసి గ్రామానికి రెండు బస్తాలు యిస్తున్నారు, అక్కడ లేబరును అక్కొంటులోకి తీసుకోవడం లేదు. వారికి నెలకు ఒక కిలో బియ్యం అయినా లభించడం లేదు. దయచేసి రేషను సప్లయ పల్లె ప్రజలకు లేబరు క్రాసుకు కూడా అందుబాటులో ఉండేటట్లు ఏర్పాట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. 200 బస్తాలు చాలవు. కరువు పరిస్థితి ఉందని కలెక్టరునుంచి రిపోర్టు వచ్చింది, ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవడానికి పర్సనల్ రిప్రజెంటేషన్లు యిచ్చాము. కనీసం 10 వేల బస్తాల బియ్యం విశాఖపట్టణం జిల్లాకు అలాబ్ చేయకపోతే ప్రజలు బ్రతికే పరిస్థితి లేదు. అందుచేత సానుభూతి దృష్టితో చూసి రేషను పెంచే అవకాశం కలుగజేయాలి. మంచినీటి పరిస్థితి ఉంది. రిగ్గు మూడు పంపారు. రెండు రిగ్గు ఎప్పుడూ పడుకునే ఉంటాయి. పనిచేయవు. ఒక రిగ్గు పనిచేస్తుంది. రిగ్గు మీద కంట్లోలు ఎవరికీ లేదు. రిగ్గు ఎక్కడ

Calling attention to Matters of
Urgent Public Importance:
re: Drought conditions prevailing
in the State.

1st August, 1974.

537

ఉన్నవో సబ్ కలెక్టరుకు తెలియదు, తహసీల్దారుకు తెలియకు. బి. డి. ఓ. కు తెలియదు. ఒక ఊర్లో వర్షం పడ్డదిచేసి పూర్తి చేసిన తరువాత ఎక్కడకు వెళుతున్నారో తెలియచేయడం లేదు. అలాంటి పరిస్థితులు లేకుండా కంట్రోలు పెట్టి పని చేయించాలి. ఎక్కడికి వెళుతున్నారో చెప్పేటట్లు ప్రోగ్రాము నలుగురికీ తెలిపేటట్లు ప్రకటించాలి ఆ విధంగా ఉత్తరువులు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అగ్రో-ఇండస్ట్రీస్ మెషినరీ వేస్తు అవుతున్నది మా జిల్లాలో 200 అడుగులు 180 అడుగుల లోతు వెళ్లినా నీరులేని పరిస్థితి ఉంది. హాండ్ సెట్టుతో సావాళాం లేకుండా ఉంది. అందుచేత అగ్రో ఇండస్ట్రీస్ హాండ్ సెట్టు సన్ సెషనల్ రేటుకి రైతులకు యిచ్చి అగ్రికల్చరల్ బోర్డు వేసుకోవడానికి అవకాశం కల్పించాలని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ డి. వెంకటేశం:-అధ్యక్ష, ప్రప్రథమంగా బద్దెలు డిమాండ్ను ప్రవేశపెడుతూ Chittoor district is in the grip of famine. The position is being marked అన్నారు. పౌజిషన్ మార్కుచేస్తూన్నామని డిమాండులోనే చెప్పారు. ప్రభుత్వం చేస్తున్న కాలయాపన ఎలాఉందంటే—While Romen was burning Nero was fiddling అనేవిధంగా ఉంది. పరిస్థితులు చిత్తూరు జిల్లాలో తారుమారుగా ఉన్నవి. వర్షాలు లేనందువల్ల జిల్లాలో తారుమారుగా ఉన్నవి. వర్షాలులేనందువల్ల జిల్లాలో అగ్రికల్చరల్ ఆపరేషన్లుచేయని పరిస్థితులున్నవి. ఎక్కడైనా వేసినపంటలకు గొంగళిపురుగు వ్యాధిసోకి పంటలను నాశనం చేస్తున్నది. బావులలో నీరులేదు. రిగ్గు పంపించాముఅన్నారు. వారు చెప్పినట్లు అవి ఎక్కడ ఉంటాయో ఎవరికి తెలియదు. ఖచ్చితంగా ఏగ్రామంలో నీరులేదో అక్కడకు రిగ్గు వచ్చేటట్లు యిన్స్ట్రక్షన్లు పంపించాలి. కరువుఇప్పుడుంది, గతసంవత్సరం ఖరీఫ్లో పంటపండినమాటవాస్తవం. ఆ కారణంచేత కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు పంచాయతీసమితి వసూళ్ళను నిర్బంధముగా చేసినందువల్ల రైతులు తమవద్ద ఉన్నగింజలను అమ్మేసు కున్నారు. ఈనాడు రెవిన్యూ వసూళ్ళగురించి “the Tahasildar harasses ryots for collection of land revenue.” అని తెలిగ్రాం వచ్చింది. రివిన్యూ పైదు వసూళ్ళుఇలాఉండగా కోఆపరేటివ్ కాబవారు రైతు యింటిలో ఉన్నా లేకపోయినా పకువులను ఎటాచ్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి వెంటనే వసూళ్ళను నిలుపుదల చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎఫ్. పి. షాప్స్ చిత్తూరు జిల్లాలో 423 షాప్స్ జనవరిలో ఉంటే జూన్లో 443 షాప్స్ పెట్టారు. జిల్లాఅంతటాకి 20 షాప్స్ పెంచారు. ఇతర జిల్లాలు చూడండి. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 2165 షాప్స్ ఉన్నాయి. అలాంటిపరిస్థితులలో యిక్కడ షాప్స్ పెట్టవలసిన అవసరంఉంది. పకువులపరిస్థితి ఎలాఉందంటే త్రాగడానికి నీరులేనందువల్ల 5-6 మైళ్ళు వెళ్లి త్రాగవలసిన పరిస్థితి ఉంది. పకు గ్రామానికి ఔమంఉంది. అదికూడా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

సోనింగ్ ప్రైసెస్. మేము బెర్ట్ ఏరియాన్లో వున్నాము. ఇక్కడ ఒక 11-10 a.m. రూపాయికి అమ్మేడి బెర్ట్ ఏరియాన్లో 2 రూ.లు వుంటుంది. 10 మైళ్ల ఏరియాలో ప్రక్క రాష్ట్రాలు వస్తే ఆ ఏరియాను బెర్ట్ ఏరియా అంటారు. అక్కడ చెక్

Calling attention to matters of Urgent
Public Importance:
re: Drought conditions prevailing
in the State.

ఏమీ లేదు. గవర్నమెంటు సబ్లయిన్ ఏమీ వుండవు. ఫ్రీ మార్కెటులో ఏ రేటుకు అమ్మినా కంప్లైట్ లేదు. అక్కడున్న ధరిలను కొంచెము తగ్గించడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను పరిస్థితి ఇంక హీనముగా వున్నట్లు కలెక్టర్లు తమ రిపోర్టులు పంపించారో లేదో తెలియదు. కలెక్టర్లు రిపోర్టులు వెంటనే తెప్పించి తగు చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వి. ఆర్ ఎస్ పద్మనాభరాజు :—అధ్యక్ష, మొత్తము రాష్ట్రములోనే వర్షాలు లేక కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడినాయనేది యదార్థము తెలంగాణా ప్రాంతములో గాని, రాయలసీమ ప్రాంతములో గాని, అటు విశాఖ, శ్రీకాకుళం ప్రాంతాలలో గాని వరాధావమువల కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడినాయనేది అందరికీ తెలుసు. దీనిని ఎదుర్కొనడానికి ప్రభుత్వము తగు చర్యలు తీసుకొనవలసిన అవసరము ఎంతైనా వుండి, విశాఖపట్టణము జిల్లాలో కరువు యివాల్చిదికాదు గత 10 సంవత్సరములుగా వరుసగా ఇదే పరిస్థితి వుంటున్నది. విశాఖ జిల్లా పెద్ద జలాధారాలు వున్న జిల్లా కాదు. అక్కడ సుమారు 8000 మైసర్ యిరిగేషను ట్యాంక్స్ వున్నాయి. వీటికి వర్షాధారము తప్ప యింకొక ఆధారము లేదు. వీటిక్రింద వున్న భూమి 2,50,000 ఎకరాలు. నదులక్రింద వున్న భూమి 1,50,000 ఎకరాలు. వర్షాలు లేకపోవుట వల్ల నదులలో నీరు లేదు. అక్కడ వేసిన నాల్గు ఎండిపోయే పరిస్థితి వుంటున్నది. 4, 5 లక్షల ఎకరాల మొట్ట భూమి వుంది. వేరుసెనగ వగైరా పంటలు దెబ్బ తిన్నాయి ఇప్పుడు వర్షాలు పడినా ఉపయోగము లేదు. కరువు నివారణ పథకాలను ప్రభుత్వము వెంటనే తయారుచేసి పేక్ అప్ చేయవలె అక్కడి ప్రజలు చాల ఇక్కట్లకు గురి అయ్యే ప్రమాదము వుంది మంచినీటికి రిగ్స్ పంపించాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి రివజెంటు చేస్తే పంచాయతీ రాజ్ రిగ్స్ కి మా జిల్లాకు పంపించారు. అవిపనిచేయడం లేదనే మాట సరికాదు ఈ రిగ్స్ ముఖ్యమంత్రి గారు పంపించకపోతే ఈ సంవత్సరం నీటి ఎద్దడితో అక్కడి ప్రజలు ఎంతో బాధ పడేవారు. ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ రిగ్స్ వున్నాయి. అవి మాత్రము సన్యాసిరావుగారు చెప్పినట్లు పక్షవాతము వచ్చినట్లే పడివున్నాయి. అక్కడ కార్యక్రమము పూర్తి అయ్యే వరకు వాటిని అక్కడే వుంచాలని ముఖ్య మంత్రిగారిని కోరాము. అక్కడే వుంచడానికి ఏర్పాటు చేస్తామని అన్నారు. కరువు నివారణ పథకాలను వేసుకొని వెంటనే చేపట్టవలసిన అవసరము వుంటుంది. మైనరు ఇరిగేషను ట్యాంక్స్ బాగుచేయాలన్నా, రోడ్స్ వేయాలన్నా ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంట్, కంట్రాక్టర్స్ వల్ల దుర్వినియోగమయ్యే పరిస్థితి తప్ప కొత్తగా వచ్చే ఫలితము వుండదు. రైతులకు ఉపయోగపడే బావులు త్రవ్వడము, లేక మంచినీటి సౌకర్యాన్ని కలుగజేయడం వంటి పథకాలను తీసుకొంటే శాశ్వతముగా రైతులకు ఉపయోగముగా వుంటుంది. ఇతర కార్యక్రమాలను తీసుకొనుటవల్ల ప్రభుత్వ డబ్బు దుర్వినియో గము అవుతుంది. కరువు పరిస్థితి అట్లాగే వుంటుంది. శాడివూడి రిజర్వాయరు క్రింద వున్న 14 వేల ఎకరాలకు సంబంధించి అక్కడి ప్రజలు ఆందోళన పడు తున్నారు. ఆ నీటిని విశాఖకు తీసుకుపోవాలనే ఆలోచన వున్నట్లు ప్రజలకు తెలిసి నా దగ్గరకు వచ్చి చెప్పారు. ఇటువంటి విషయాలలో ముఖ్యమంత్రిగారు శాగ్రత్తగా

అలోచిస్తారు. ఇక్కడి రైతులను యిబ్బంది పెట్టి విశాఖకు నీరు తీసుకు వెళ్లరని మనవిచేశాను. ఈ విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇది చాలా ప్రధానమైన సమస్య. ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశీలించవలసిన అవసరము వుంది. మా జిల్లాలో కొన్ని వేల స్కీములు వున్నాయి. ఒక స్కీమును టేక్ ఆప్ చేసి నవ్వు దానివల్ల వచ్చే రెవ్యూనరేషను దృష్టిలోకి తీసుకొంటే ఒక్క స్కీము రాదు. అందువల్ల స్కీములు అన్నీ ఇన్వెస్టిగేషను డిపార్టుమెంటులోనే వుండిపోతాయి. అందువల్ల ముఖ్యమంత్రిగారు అలోచించి కాళ్యతమయిన పరిష్కారానికి కృషి చేయ వలసిన అవసరము ఎంతైనా వుందని మరచిపోతున్నాను.

శ్రీ వి. ఎన్. సూర్యనారాయణరాజు (జమి):— అధ్యక్ష, ఉత్తరదేశములో అధిక వర్షాల వల్ల పంటలు దెబ్బతినడమే కాకుండా మనుష్యులు చనిపోయినట్లు పత్రికలలో చూస్తూనే వున్నాము. దక్షిణ ప్రాంతములో వర్షాలు బాగా పడుతున్న విషయము చూస్తూనే వున్నాము. కాని దురదృష్టవశాత్తు మన రాష్ట్రములో వర్షాలు లేని కారణము చేత ఇంరవరకు ఊడ్చులు కాకపోవడమే కాకుండా నారు మట్ల వేయడానికి కూడ అవకాశము కలుగలేదు. తొలకరి పంట వేయడానికి టైము మించిపోయినది. కనుక దెబ్బతిన్న పరిస్థితి వుందని అందరికీ తెలుసు. మా విశాఖ జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు గత 10 సంవత్సరములలో 2 సంవత్సరములలో మాత్రమే వర్షాలు సరిగాపడి పూర్తిగా ఉపరిపడినది. మిగతా 8 సంవత్సరములు పంటలేనట్లుగానేలేక్క. ముఖ్యమంత్రిగారు రైతుకుటుంబమునుంచి వచ్చారు. రైతులపరిస్థితి వారికిపూర్తిగా తెలుసు. ఒకసంవత్సరం పంట దెబ్బతించే ఆ నష్టమును తట్టుకొనడానికి రైతుకు 2 సంవత్సరములు పడుతుంది. ఇట్లా ప్రతి నాలుగుసంవత్సరములలో ఒక సంవత్సరం పడితే 3 సంవత్సరాలు పంటపోతే రైతు ఆర్థికపరిస్థితి ఏవిధంగా ఉంటుందో అలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఈ సంవత్సరం ఇంతవరకు నారుమట్లు వేయడానికికూడా అవకాశంలేకుండా పోయింది. ఇప్పుడైనా వర్షాలుపడితే విత్తనాలను అయిచా తయారుచేసుకొనడానికి అవకాశంఉంటుంది. పారిశ్రామిక ప్రాంతముగా విశాఖపట్టణము అభివృద్ధి చెందుతున్నది. లేబరుఎక్కువగా కాన్సెంట్రేట్ అవుతున్నది. లేబరుకు తిండిగింజలను అందించే బాధ్యత ప్రభుత్వంపై వుంది. నెలకు 7,500 టన్నులకి తక్కువకాకుండా బియ్యము, 1500 టన్నులకి తక్కువకాకుండా గోదుమసల్లయి చేస్తే యిబ్బందిలేకుండా వుంటుంది, మంచినీటికి సంబంధించి రిగ్స్ పంపించారు. పది చేస్తున్నవి. అగ్రోఇండస్ట్రీస్కి సంబంధించిన రిగ్స్ పనిచేయక పోయినా పంచాయతీరాజ్ రిగ్స్ సంతృప్తికరముగానే పనిచేస్తున్నాయి. గుంటూరు జిల్లాలో మంచినీటి ఎద్దడి వున్నప్పుడు ఒకపథకము ప్రకారము ఆ సమస్య పరిష్కార మయ్యేవరకు అమలుపరచడము జరిగింది. అదేవిధంగా విశాఖ జిల్లాలో కూడా ఇప్పుడున్న రిగ్స్కాకుండా ఇంకా అదనముగా రిగ్స్ పంపించి మొత్తము జిల్లాలోవున్న గ్రామాలన్నింటికీ మంచి నీరు అందించే వరకు ఆ రిగ్స్ని అక్కడేవుంచే ఏర్పాటు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

11.20 a. m.

ముఖ్యంగా మా జిల్లాలో తాటి ఆకులను పశుగ్రాసంగా వాడే పరిస్థితి వుందని నిన్న మొన్న అక్కడినుంచి వచ్చినవారు చెబుతున్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో లేబర్‌కు పని కల్పించక తప్పదు. మా ఏరియాలో 8 వేల మైనర్ ఇరిగేషన్ చెరువులు వున్నాయి పూర్వం జమీందారీ కాలంనుండి వునరుద్ధరింపబడక అలాగే వున్నాయి. ఆ చెరువుల విషయాన్ని రెస్టోరేషను డిపార్టుమెంటుకు పంపి రెస్టోరేషన్ ప్రొగ్రాం చేపడితే పనిలేని వారికి పని కల్పించినట్లు అవుతుంది. గత సంవత్సరాలలో కరువుకు యిచ్చిన డబ్బు ఆర్. అండ్. బి. డిపార్టుమెంటువారు తారు డబ్బాలు కొని లేబరుకు ఖర్చు అయినట్లుగా చూపించిన సంఘటనలు వున్నాయి. అలాగాక నేరుగా లేబర్‌కు దక్కేట్లుగా వారికి పనులు కల్పించాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. అప్పదుర (బోగాపురం):—అధ్యక్ష, గత 10 సంవత్సరాలనుండి విశాఖపట్టణం జిల్లా కరువుతో బాధపడుతున్న విషయం అందరూకూ తెలిసినదే ఈ సంవత్సరం వరాలు లేక పోవటంవల్ల కనీవిని ఎరుగని దుర్భర పరిస్థితులు విశాఖపట్టణం జిల్లాలో ప్రారంభం కాబోతున్నాయి. ఇంతవరకు గంటి, వోడి, వరినాట్లు వేయలేదు విశాఖజిల్లాలో మైనరు ఇరిగేషన్ చెరువులు ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం 8 వేలు వున్నాయని చెబుతున్నారు. 3 వ తేదిన జరిగిన సమావేశంలో కలెక్టరుగారు మాట్లాడుతూ సరిగా నిధులు యిస్తే ఈ చెరువులు దాగుపడదానికి, సరైన ఉపయోగంలోనికి రావటానికి 25, 30 సంవత్సరాలు పడుతుందని చెప్పారు. చిన్నచిన్న కాల్యలక్రింద రుజి 50 వేల ఎకరాలు వున్నాయి ఆ కాల్యలు నామమాత్రంగా వున్నాయి కాని వాటివల్ల ఉపయోగం లేకుండా వుంది. ఈ సంవత్సరం ఈ దారుణమైన పరిస్థితిలో ప్రజానీకం ఎలా జీవించాలో తెలియని పరిస్థితి వుంది. ఏ ఇరిగేషన్ కార్యక్రమం చేపట్టాలన్నా రెవిన్యూ లాభకరంగా వుండాలని ప్రభుత్వం అంటున్నది. విశాఖజిల్లాకు సంబంధించి రెవిన్యూ లాభకరమైనా కాదా అని చూడకుండా ప్రజలకు ఉపాధి కలుగజేయటమే లాభకరంగా భావించి ఆ పనులు చేయాలి స్పీల్ ఓవర్ వర్క్స్ కొంత జరిపి పనినిలుపుదల చేశారు. ఈ సంవత్సరం ఆ పనులకు డబ్బు కేటాయించి వాటిని పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఇక విద్యుచ్ఛక్తి విషయం గురించి చెప్పాలంటే శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 15-67 పాయింట్లు వుంటే విశాఖపట్టణం జిల్లాలో 12-10 పాయింట్లు వున్నాయి. ఈ జిల్లా అన్ని రంగాలలో వెనుకబడి వుందని గ్రహించాలి. పశువులకు గడ్డి స్వయంగా రైతులు సంపాదించుకోలేరు కనుక ప్రభుత్వం తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలనుండి తెప్పించి పశువులదాగ రైతులకు అందజేయాలి. రేషన్‌కు సంబంధించి 65-66 సంవత్సరంలో విశాఖపట్టణం జిల్లాకు 7800 టన్నుల బియ్యం యిస్తే ఈ సంవత్సరం కూడా అంతే యిస్తున్నారు. గోధుమలు 1500 టన్నులు యిస్తున్నారు. ఈ కోటానుపెంచి ప్రజలను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రజలకు కావలసిన పనులయ్యాలు కలుగజేయాలని, వారు వలస పోకుండా వారిని కాపాడాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వి. సరసింహారావు :—అధ్యక్ష, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఎక్కువ మెట్ట ప్రాంతం వుంది. పాతపట్నం, సోంపేట, మండపేట, ఇచ్చాపురం, సీతంపేట ఏజన్సీ ప్రాంతాలు చాలా వున్నాయి. అక్కడ గోగునార, వేరుసెనగ, చోడి మొదలైన మెట్ట పంటలు వేస్తారు. ఈ సవత్సరం వర్షాలు లేక అవి ఎండిపోయే ప్రమాదం కనిపిస్తున్నది. వేరుసెనగ పురుగుపట్టే స్థితిలో వుంది. వర్షాలు లేక పోవటంవల్ల ఆకు ముడుత తెగుళ్లు వచ్చి పంట నాశనం అయ్యే పరిస్థితి వుంది. ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసికొని సస్యరక్షణ కలుగజేయాలి. ప్రతి సంవత్సరం చీపురుపల్లి ప్రాంతంలో వర్షాలు వుండేవి. ఈ సంవత్సరం వర్షాలు లేక ఆ ప్రాంత ప్రజలు 3, 4 మైళ్లనుండి 4, 5 బిందెల మంచినీళ్లు తెచ్చుకొని అవసర పడుతున్నారు. చీపురుపల్లి తాలూకా, పాతపట్నం, ఇచ్చాపురం, సీతంపేట పోంపేట మొదలైన ఏజన్సీ ప్రాంతాలకు కొంత డబ్బు కేటాయించి మంచినీటి పౌకర్యం కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. శ్రీకాకుళం జిల్లాకు, విశాఖపట్టణం జిల్లాకు రిగ్స్ యిచ్చారు. కాని అవి పని చేస్తున్నాయో, లేదో ఎవరికీ తెలియదు. అవి ఎప్పుడు రిపేర్లోనే వుంటున్నాయి. కనుక మంచి రిగ్స్ పంపించాలని కోరుతున్నాను. గిరిజన ప్రాంతంలో యిచ్చిన ఋణాలను బలవంతంగా వసూలు చేస్తున్నారు. సీతంపేట, చంద్రగిరిలో అడవి ప్రాంతం వుంది. అక్కడ గిరిజనులు అడవి కొట్టి పోతు సాగుచేసుకొంటున్నారు. ఆ ప్రాంతం వారికి రేషన్ సప్లయ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీకాకుళం జిల్లాకు 3 వేల టన్నుల బియ్యం 11-30 a. m. సప్లయ చేస్తున్నారని మొన్న మీటింగులో కలెక్టరుగారు చెప్పారు. ఒకసారి 1500 టన్నులే సప్లయ చేశారు. అన్ని తాలూకాలు పున్న ప్రాంతానికి కనీసం 7, 8 వేల టన్నులు అయినా పంపించాలని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటనరసయ్య (తుంగతుర్తి) :—అధ్యక్ష, గోవర్ధన్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా మిర్యాలగూడలో సగం ప్రాంతానికి హజార్ నగర్ లో కొంత ప్రాంతానికి నాగార్జునసాగరు పునయోగపడుతున్నది. మిగతావి మెట్ట ప్రాంతాలు. ఆ ప్రాంతములో యిప్పటికీ కొన్ని గ్రామాలలో పైరులు వేయలేదు, వర్షాలు లేవు, విత్తనాలు వేసినా వర్షాలు లేక ఎండిపోతున్నవి. విత్తనాలు రైతుల కష్టము దండుగ అయిపోతున్నవి. మాది బావుల ప్రాంతం గాబట్టి యింజన్లు పెట్టి నీరు తీసుకుందామనుకుంటే డిజిల్ ఆయిల్ ధరలు ఆకాశాన్ని అంటుతున్నాయి. మా నల్లగొండ జిల్లాలో 10, 12 సంవత్సరాలలో ఒకటి రెండు సంవత్సరాలు కాలం అయింది, మిగతా సంవత్సరాలు కరువుతో బాధపడుతున్న విషయం తమకు తెలియనిదిగాదు. రైతులు క్యంగిపోతున్నారు. దానికి శాశ్వత పరిష్కారము కావాలంటే, నల్లగొండ బావుల ప్రాంతము గాబట్టి అన్ని గ్రామాలలో విద్యుద్దీకరణ జరుగాలని చెబుతున్నాను. కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ద్వారా భూమి తనఖా బ్యాంక్స్ ద్వారా సన్నకారు రైతులకు బావులు త్రవ్వకోడానికి అప్పులు యివ్వాలి. చాలా గ్రామాలలో మంచి నీరు లేక జనం బాధ పడుతున్నారు. రిగ్స్ పెట్టి మంచి నీటిని వ్యవసాయానికి ఓటిని సప్లయ చేయాలని కోరుతున్నాను. పోతే చొక డిపో అన్ని గ్రామాలలో పెడితేగాని తిండి

దొరికే పరిస్థితి లేదు. కరువు పనులు కల్పించకపోతే అక్కడి జనము ఆకలితో అలవడించుకోతారు. రోడ్డు వేయడం గాని కూటలు చెరువులు త్రవ్వడం గాని, యిలాంటి కరువు పనులు చేపట్టి ప్రజలను రక్షించాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. శంకరయ్య (కొండం):— అధ్యక్ష మాది ప్రకాశం జిల్లా అంటే కొత్తగా ఏర్పడిన ఒకటి జిల్లా. ఇది చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతము అని ప్రభుత్వము వారికి తెలుసు. ప్రతి సంవత్సరం కరువు కాటకాలకు గురిఅయ్యే ప్రాంతం. కొత్త జిల్లా ఏర్పడడంలో జిల్లా అంతా ఆభివృద్ధి అవుతుందిని ప్రజలు ఆనుకున్నారు. కాని దానికి తగినట్టుగా ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవడము లేదని నా అభిప్రాయం. ముఖ్యంగా కందుకూరు, పొదిలి, దర్శి కనిగిరి ప్రాంతాలలో నీటి వసతిలేదు. ప్రతి సంవత్సరం వర్షం మీద ఆధారపడి ప్రాంతాలు. అక్కడ శాశ్వతంగా కరువు నివారణ చేయాలంటే నాగార్జునసాగరు కుడి కాలువను తీసుకురావాలి. ఇప్పుడు వర్షాలు లేక త్రాగడానికి కూడా నీరు లేక ప్రజలు నానా బాధలు పడుతున్నారు. రైతాంగము ఎప్పుడు ఆకాశము వైపు చూస్తున్నారు. వ్యవసాయ చూలీలు వలస వెళ్ళే పరిస్థితి ఏర్పడింది. వెంటనే ప్రభుత్వము దీనిని కరువు జిల్లాగా ప్రకటించి కనీసం కోటి రూపాయలు అయినా కేటాయించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. చాలా గ్రామాలలో చౌక డిపోలు లేవు. ఎక్కువ చౌక డిపోలను పెట్టి యీ కరువు నుండి ప్రజలను రక్షించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్.డి.ఎన్.ఎన్. సూర్యనారాయణరాజు (భీమునిపట్టణం):— అధ్యక్ష, విశాఖపట్టణం జిల్లాను గత పది సంవత్సరాల నుండి కరువు పీడిస్తున్నది. భీముని పట్టణములో తొలకరిగాని వైరుగాని ఏ పంట గాని పండక, నీరు లేక ప్రజలు చాలా బాధలు పడుతున్నారు. క్రిందటి సంవత్సరము ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేయగా మూడు పంచాయతీ రాజ్ రిగ్నెను పంపించారు ఆగ్రో యిండస్ట్రీస్ రిగ్నె వచ్చాయి. కాని అవి పది శాతం కూడా పనిచేయడము లేదని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను ఎందుకంటే బాటం రాక్ వుంటేగాని నీరు రాదని, అవి పని చేయవని ఎక్స్ పర్ట్స్ చెప్పడం జరిగింది. లాస్ట్ యియర్ మైనర్ యిరిగేషన్ ట్యాంక్స్ కు ఎటువంటి గ్రాంటు యివ్వలేదు విశాఖపట్టణం మొత్తముమీద రి వేలు వున్నవి మైనరు యిరిగేషన్ ట్యాంక్స్ కు స్పెషల్ గ్రాంటు యిచ్చి బాగుచేయించాలని కోరుతున్నాను. రిజర్వాయరును చెరువులను 14 సంవత్సరాల నుండి బాగుచేయలేదు. అవి చాలా అధ్వాన్నమైన పరిస్థితులలో వున్నవి. అవి బాగుచేస్తే గ్రామాలకు నీరు లభ్యం అవుతుంది. పనిలేని లేబరుకు పని కల్పించినట్లు అవుతుంది. వాటిని వెంటనే షేక్ ఉప్ చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కరువు గ్రాంటు యిచ్చి రిపేరు చేయాలి, అన్ని గ్రామాలలో ఫేర్ ప్రైస్ షాప్స్ పెట్టి సబ్సిడీ షేసిస్ మీద ఆహార ధాన్యాలు సప్లయ్ చేయాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ :— అధ్యక్ష, విశాఖ జిల్లా గురించి చాలా మంది మిత్రులు మాట్లాడారు. ఈ జిల్లా రాష్ట్రములో బ్యాకువర్డు జిల్లా అని చెప్పక తప్పదు.

విశాఖపట్టణములో ఒకటి, అర యుండవల్లిను వుండవచ్చును గాని ఆహార ధాన్యాలు పండించడములో చాలా వెనుకబడి వుంది ఆ జిల్లాలో నదులు వున్నవి. కట్టడాలు తక్కువ, వర్షాపాతం మీద ఆధారపడి వుంది. 15 సంవత్సరాల నుండి ఆ జిల్లాలో తాటిపూడి రిజర్వాయరు గురించినాటుగు వేల ఎకరాలు సాగునీటికి వస్తుంది—అనేక దఫాలు మొమొరాండమ్స్ రిజర్వేషన్స్ యివ్వడం జరిగింది. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు విశాఖను దృష్టిలో వుంచుకోవాలని కోరుతున్నాను. చిన్న చిన్న గడలు నీటివాగులు మొదలగువాటిని యిరిగేషన్ వర్క్సుకొరకు డెవలప్ చేయాలని కోరుతున్నాను. అలా చేస్తే మంచినీటి కరువు తీరుతుంది, వ్యవసాయకంగా ఆ జిల్లా వాగుపడుతుంది. ఆహార ధాన్యాల గురించి చాలా మంది చెప్పారు. పల్లెల్లో పంటలు లేక తిండి లేక ప్రజలు చాలా బీద స్థితిలో వున్నారు. విశాఖపట్టణం వదిలి వెళ్ళే పరిస్థితిలో వున్నారు. మాకు తెలిగ్రాము వుల్లరాలు వస్తున్నవి. పల్లెల్లో రేషన్ సరఫరా లేదు. లక్షలమే ఆహార ధాన్యాలను రిలీఫ్ చేయకపోతే చాలా ప్రాంతాలలోని జనం వేరే ప్రాంతాలకు వెళ్ళిపోతారు. మా పాయకరావుపేట ఏరియాలో నూటికి 60 వంతులు వెళ్ళిపోయినారు. చిన్న చిన్న రైతులు వున్నారు, లేబరు వెళ్ళిపోయారు ఆ ఏరియాలో వున్న 120 గ్రామాల నుండి వలస పోతున్నారు. భీమవరం, విజయవాడకు వెళ్ళిపోతున్నారు ఆ జనం పోకుండా లేబరుకు పనులు కల్పించాలి. రెషన్ దొరికేట్లు చూచాలి. ఇరిగేషన్ పనులు చేపట్టి కరువు పనులు కల్పించాలి. రోడ్డు వగైరా తీసుకునే దానికంటే యిరిగేషన్ పనులు తీసుకుంటే రాబోయే సంవత్సరాలలో పంటలు పండడానికి వీలుంటుంది. ఏ కార్యక్రమం చేసినా యిరిగేషన్ కార్యక్రమం చేయండి. చిన్న చిన్న గడ్డలకు నదులకు చిన్న చిన్న అడ్డకట్టలు కట్టి ప్రాజెక్టు కాదు—అనవసరంగా సముద్రములోకి పోయే నీటిని అపి రైతులకు అందజేసే రాబోయే సంవత్సరాలలో పంటలు పండించడానికి వీలుంటుంది. నీసం త్రాగడానికి కూడా నీరు లేదు. వర్షం పడితేనే వ్యవసాయానికి గాని త్రాగడానికి గాని నీరు వస్తుంది ఇరిగేషన్ పనులను కొరకు కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ విషయము తప్పకుండా ఆలోచిస్తారని ఆశిస్తూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. రామశర్మ :—అధ్యక్ష, మా నలగొండ జిల్లాలో చిన్న చిన్న 11-40 a. m. ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. జూలైలో వర్షాలు వస్తాయని గండి ప్రాజెక్టుకు నీరు ఇచ్చారు. తరువాత వర్షాలు లేక నారులు అన్నీ ఎండిపోయినాయి. చెరువుల్లో నీరు ఉండని నారులు వేస్తే ఇప్పుడు నీరు లేక పూర్తిగా నారులు ఎండిపోయాయి. అదివారం కొంచెం వర్షం పడింది. ఇదివరకు వేసే ఆహారపు పంటలు సజ్జలు మొదలయిన పంటలు యీ సంవత్సరం వేయలేదు. ఏమయినప్పటికీ ఇప్పుడు వర్షం పడినప్పటికీ వ్యాపారపు పంటలకు లాభం కలుగుతుంది కాని ఆహారపు పంటలకు ఏ మాత్రము లాభం కలుగదు. గ్రామాలలో త్రాగడానికి మంచినీరు లేదు. మా ప్రాంతములో లంబాడి తండాలు ఉన్నాయి. వారు గుట్ట ప్రాంతంలో ఉంటారు. వారికి నీటికొరకు రిగ్గులు పంపించారు. వంద గ్రామాలకు రిగ్గుల ద్వారా నీరు వేశారు.

re : Drought conditions prevailing in the State.

ఇంకా వంద గ్రామాలకు చేయవలసి ఉంది. తాండాను ఉన్న ప్రాంతాలకు కూడా రిగులు లేవు. నీటికొరత ఎక్కువగా ఉంది. పశువులకు మేత లేదు. నాగార్జున సాగరు ప్రాంతంనుంచి వెయ్యి రూపాయలు పెట్టకొని గడ్డి తెచ్చుకునే పరిస్థితి ఏర్పడింది. కార్మికులకు పనులు లేవు. పనులు లేక నాగార్జునసాగరు ఇతర ప్రాంతాలకు కార్మికులు వలస పోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. యీ పరిస్థితిలో కరువు సహాయ పనులు ప్రారంభించాలి లేకపోతే అక్కడున్న ప్రజలు తీవ్రమయిన పరిస్థితులు ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. తరువాత అప్పులు కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకువారు తనఖా బ్యాంకువారు వసూలు చేస్తున్నారు. రెవిన్యూ తక్కువైన ఆవుచేయాలని ప్రభుత్వంవారు అన్నారు. కాని బ్యాంకులవారు అప్పుల నిమిత్తము రైతులను వత్తిడి చేస్తున్నారు. కాబట్టి యీ అప్పుల వసూలు ఆపుచేయించి కరువు సహాయ పనులు ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. తరువాత చెరువులు కుంటలు పడి పాడయిపోయినాయి. చింతపల్లి సమితిలో 80 దేవరకొండ సమితిలో 40 చెరువులు గండిపడ్డాయి. అవి బాగు చేయించడానికి జిల్లా పరిషత్తువారు ఘండ్లు లేవు అంటున్నారు. కరువు సహాయ పనులు చేయడానికి, తెగిన చెరువుల కుంటలు బాగు చేయడానికి మా జిల్లాలో కరువు పరిస్థితి ఎదుర్కోడానికి ఒక కోటి రూపాయలు ప్రభుత్వము సహాయం చేసి కరువు పనులు ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. చౌక డిపోల ద్వారా సప్లయి చేస్తున్న బియ్యం సరిపోవడంలేదు. ప్రభుత్వ రేటు రె. జి. రూ. 1-40 అయినప్పటికీ ఆ రేటుకు బియ్యం సరఫరా చేయడంలేదు. ప్రభుత్వం మంచినిటి సౌకర్యము, చెరువుల మరమ్మత్తులు కరువు సహాయ పనులు చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఎ. యన్. భుక్త (హరిశ్చంద్రపురం) :—అధ్యక్ష, యీ సంవత్సరంతో ఆరవ సంవత్సరం జరుగుతున్నది. మా శ్రీకాకుళం జిల్లాకు కరువు వచ్చి. 1969 లో కరువు వచ్చింది. 1969 నుంచి 1974 వరకూ ప్రతి సంవత్సరము కరువు ఉంది. డ్రాటు గ్రాంటు ఇస్తున్నారు. కాని మూడు నెలలు, నాలుగు నెలలు ఇట్లాగ పైము ఉంటుండవలసిన ఆ తరువాత పనులు అగిపోతున్నాయి. యీ సంవత్సరం పరిస్థితి చూస్తే నవంబరు 1973 లో వర్షం పడింది. ఇంతవరకూ తిరిగి వర్షాలు లేవు. విత్తనాలు కూడా వేయలేదు. మొట్ట పైరులు వేరుశనగ జనుము మొదలయిన పంటలు కూడా వేయలేదు. గత సంవత్సరం డ్రాట్ వలన ఇళ్ళు కూడా పేనుకోలేదు. పశువులకు గడ్డి లేదు, ఇళ్లపైకి పేనుకోడానికి చొప్ప లేదు. విత్తనాలు బస్తా 150 రూ.ల వరకూ ఉంది. అవి వేసినప్పటికీ మొలవలేదు. ఇలాంటి పరిస్థితి నా నియోజక వర్గములో ఉంది. నా సరసంపేట నియోజక వర్గములో గత సంవత్సరం కలక్టరు 20 మంచినిటి బావులుకు శాంక్సు ఇచ్చారు. వాటిలో ఇప్పుడు నీరు లేదు. కోస్తా ప్రాంతంలో రెండు మూడు మైళ్ళ వెళ్ళి మంచి నీరు తెచ్చుకునే పరిస్థితివుంది. ఇంతేకాకుండా మా సరసంపేట ప్రాంతంలో వంశధారకు నాలుగు ఓపెన్ హెడ్ చానల్స్ ఉన్నాయి. పోలకి చానల్ ఇసుక వేసి నీరు రావడంలేదు. ఇప్పుడు వర్షం పడినప్పటికీ మెరక ప్రాంతాలకు లాభం అయిందికాని వర్షపు ప్రాంతాలకు ఉపయోగంగా ఉండదు. అందుచేత వెంటనే ఓపెన్ హెడ్

Calling attention to matters of
Urgent Public Importance :
re: Drought conditions prevailing
in the State.

1st August, 1974.

545

కొన్ని బాగుచేయాలని కోరుతున్నాను. మంచినీటి సౌకర్యము, పశువులకు తిండి, తిండిగింజలు మొదలయినవాటికి సప్లయ చేయడానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకుని కలెక్టరు ద్వారా ఫండ్లు అలాట చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri C.V.K. Rao:—On a point of clarification Sir. Now, there are nearly 27 members who have given notice of on drought conditions. All have got to participate in the discussion. If the Chair had felt that this is a subject which should come for Discussion, he should have given opportunity for other Members also. We have given certain Notices under Rule 341 etc. and all of them were thrashed out. We do not know by some accident 27 members are specially given the opportunity to discuss about the prevailing conditions of drought in the State. Should we be debarred from it? What is more, previously there is a very-important item. A constitutional violation has been committed by the Government and I want to raise it. In this particular-matter, the Speaker has made a particular observation, i.e., one member for each Party in order to expedite matters. Has that been changed? Of course, it is left to your discretion. Important issues should be thrashed out where the Government is committing number of lapses. They are being side-tracked Sir. Therefore, one member for a party, you can give.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy:—I do not support Mr. C.V.K. Rao's argument because he keeps on-criticising the Government. In our own areas, we have a lot of famine, etc. I wish you would give us also an opportunity.

Sri C.V.K. Rao:—I am not objecting to it. Should-we not be given the opportunity? We felt that-this is a subject on drought conditions which is a very severe matter. So, discussion should be opened to the entire House Sir.

(Mr. Speaker in the Chair)

Here, this is about the drought conditions prevailing in the entire State and some members have put their seal to it. This is a subject matter concerning the entire House. There are members also who can contribute. Why should they be debarred just by-giving an opportunity for them alone. Whereas there are number of items touching different aspects of it. That has been disallowes. If it is open for discussion, you can allot a day for that because there are certain important matters which are to be raised. I want to draw your attention to certain lapses-an important lapse, constitutional impropriety-which the Government has committed. That needs much more time.

Calling attention to matters of
Urgent Public Importance:
re : Drought conditions prevailing
in the State.

Mr. Speaker:—Actually this was in my mind when we received this for special discussion for one full day. That I am certainly going to fix up and you were very much in my mind. I was thinking that you should take more time not only on East Godavari or West Godavari districts but the entire State, which cannot be done in a Calling Attention.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆయనకు ఎక్కువ కాన్స్టిట్యూషను లాపు మీద దృష్టి అంతా ఉంది కాని డ్రాట్—వాటిమీద దృష్టి లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—కాకినాడలో స్టార్వేషనువల్ల మనుషులు చచ్చిపోతూ ఉంటే బియ్యం దుకాణాలు పెడుతున్నాము అన్నారు. కలెక్టరును తీసుకొని వచ్చారు కాని అవి కూడా పెట్టలేదు. డ్రాట్ మీద నాకు దృష్టి లేదంటే — మీకు ఉంటే పరవాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అది మనం డిస్కస్ చేద్దాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఇంకా కొంతమంది మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి.

Mr. Speaker:—About drought conditions, scarcity of foodgrains, spiralling prices, we will have a full day for discussion and everybody will have an opportunity.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఈ రోజే డిస్కస్ చేస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ రోజున విజినెస్ ఉంది కదా.

Sri M. V. Krishna Rao :—After a legacy of continuous drought in earlier years, the Agricultural year 1973-74 was normal in the State except in parts of Srikakulam, Visakhapatnam and East Godavari districts. Relief measures were undertaken in Srikakulam, Visakhapatnam and East Godavari districts, due to adverse seasonal conditions in 1973-74.

In the month of May, 1974, the State received fairly good pre-monsoon showers, particularly, in the dry areas of Telangana and Rayalaseema. The rain fall received in May, 1974 was in excess of Normal by 55 percent in the Rayalaseema region and 75 per cent in the Telangana region while there was a deficit of 45 per cent in the Coastal Andhra region. The rain fall in Chittoor, Khammam and Warangal was, however, some what below normal. These rains helped the cultivators to take up preparatory tillage operations for kharif dry crops.

The onset of Sought West monsoon was, however, delayed and it actually set-in in the second week of June 1974 but continued to be weak throughout that-month. The distribution of rain-fall was erratic and uneven and there were intermittent dry spells in the month. The

Calling attention to matters of urgent public importance.
re : Drought conditions prevailing in the State.

1st August, 1974.

547

rainfall received during the month was in excess of the-normal in the districts of Srikakulam, Krishna, Guntur, Prakasam, Chittoor, Nizamabad-Mahabubnagar, Medak and Khammam, while it was deficit in varying degree in the rest of the district. For the month as a whole, the rainfall was deficit by 2 per cent in Coastal Andhra and Rayalaseema regions and 14 per cent in the Telangana region while for the State as whole, there was a deficit by 9 per cent.

During the first fortnight of July, 1974 the South West monsoon continued to be weak in Andhra Pradesh. In the second week of July 1974, the Coastal Andhra Districts except Nellore and all the Districts in the Telangana region received some rain fall which, however, was totally inadequate.

AGRICULTURAL OPERATIONS

The sowings of kharif crops in the State normally commence in the first week of June and are completed by the end of July. In the northern Coastal districts of Srikakulam and Visakhapatnam, the sowings of Mesta, Groundnut and Gingelly are nearing completion while the-transplantation of Bajra and Ragi is in progress. In the Rayalaseema region, the sowing of kharif crop has taken place on a limited scale due to inadequate rainfall. In the Telangana region, the kharif sowing has been completed to the extent of about 80 per cent. The transplantation of paddy generally takes place during the months of July and August in the district of Srikakulam and Visakhapatnam of the Coastal Andhra Region and in all the districts in the Rayalaseema region, while in the remaining districts, these operations commence from June and extend upto middle of August. Transplantation of paddy is in progress only in the delta areas commanded by canals in the State. Transplantation of paddy could not be taken up in up-land areas of the coastal districts and in the Telangana and Rayalaseema regions, as minor irrigation sources have not received adequate supplies.

AVAILABILITY OF DRINKING WATER AND FODDER :

The position of drinking water is generally satisfactory in all the districts except in some parts of Visakhapatnam and Chittoor districts. Scarcity of fodder has been reported in some parts of Visakhapatnam district.

PROSPECTS :

It is too early to make any assessment of prospects of kharif crop since there is still time for transplantation of paddy and sowings of

Calling attention to matters of Urgent Public Importance ;
re : Drought conditions prevailing in the State.

kharif crops. As things stand now, the kharif crop prospects are not at all encouraging since the South west monsoon has been weak in the entire State and so far Minor Irrigation Sources have not received adequate supplies. Government are carefully watching the situation. Collectors have been asked to send special reports every week and it is proposed to undertake a review of the situation in the first week of August, 1974 to assess the need for relief measures, wherever necessary. 27 మంది సభ్యులు ఈ కాలింగు అటెన్షను నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. 15 మంది సభ్యులు అక్కడ ఉన్నటువంటి సరిస్థితులు వివరించారు. ముఖ్యంగా విశాఖపట్టణం నుంచి వచ్చిన సభ్యులు అక్కడ రిలీఫ్ వర్కు మొదలు పెట్టాలని కోరడం జరిగింది. ఇప్పటికి విశాఖపట్టణం జిల్లాలో రూ. 35 లక్షలు నాన్ ప్లాన్ క్రింద, రూ. 19 లక్షలు ప్లాన్ క్రింద కేటాయించడం జరిగింది. డ్రింకింగు వాటర్ వెల్పుకు దాని సప్లయనుకు, రిలీఫ్ వర్కుకు, డిస్ట్రిక్టు రెక్కావీలకు ఇవ్వడం జరిగింది. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో రూ. 17 1/2 లక్షలు నాన్ క్రింద, రూ. 6 1/2 లక్షలు ప్లాన్ క్రింద ఇవ్వడం జరిగింది. అట్లాగే తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో రూ. 2 లక్షలు, రూ. 6 లక్షలు మొత్తం రూ. 8 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో ఎక్కువ ప్రాంతం కరువుకు గురి అయినదని రిపోర్టులు రావడంవల్ల ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించడం జరిగింది. ఎఫెక్టు అయిన ప్రాంతాలనుబట్టి డబ్బు కేటాయింపు జరుగుతుంది, చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. విశాఖపట్టణం జిల్లాకు 3 రిగ్గులు, తూర్పు గోదావరి జిల్లాకు 2 రిగ్గులు, శ్రీకాకుళం జిల్లాకు ఒక రిగ్గు ఇవ్వడం జరిగింది, ఎక్కడైనా అవసరమైతే సహాయం చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది వర్షాలు కొంచెము పడితే ఆ ఆదుర్దా తగ్గుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—నల్గొండ జిల్లా గురించి...

Mr. Speaker :—As I said, we are going to have full discussion on this and I am going to permit everybody. In the meantime let the Government also get more information.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నల్గొండకు నిరుదు కరువు లేదు. ఇప్పుడు రాకుండా ఉండాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మనం ఇది డిస్కస్ చేయబోతున్నాము. I am going to permit every body. Every one will have the opportunity. Let the Government also get more information.

శ్రీ వి. ఎల్లారెడ్డి :—వారికి వచ్చినటువంటి ఇన్ ఫర్మేషను కరెక్టుగా లేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—డిస్కషన్ నాటికి ఇన్ ఫర్మేషను అంతా తెప్పించి ఖరీదాగా మార్చడం. మేము కూడా ఆదుర్దాగా ఉన్నాము, ఈ లోపుగా మంచి వర్షాలు కురిస్తే మాకు ప్రశాంతత కలుగుతుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అక్కడ పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారు.

Calling attention to matters of Urgent Public Importance : 1st August, 1974. 549
 re: Firing and harassment by Police of the people belonging to Banda Lingampalli.

శ్రీ జె. వెంగళరావు : ..లాండు రెవిన్యూ కలెక్షన్సు, లోన్సు అన్నీ మేము అపివేసాము. కోఆపరేటివ్ లోన్సు, బ్యాంకుల లోన్సు మా చేతులలో లేవు.

శ్రీ డి వెంకటేశం :—మా చేతులలో లేదంటే ఎలాగ? I want an assurance from the Government.

Mr. Speaker : He said that they are not going to postpone.

re : FIRING AND HARASSMENT BY POLICE OF THE PEOPLE BELONGING TO BANDA LINGAMPALLI VILLAGE

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—అధ్యక్ష, కరీంనగర్ జిల్లా సీరిసిల్లా తాలూకా బండలింగం పల్లికి సంబంధించిన విషయం ఇది, బండలింగంపల్లిలో ఒక చెరువుకు వస్తున్నట్లు వంటి కట్టుకాయ వారుకు సంబంధించిన కొలవ ఉంది. ఆ ఊరి సమీపంలో ఉన్నట్లువంటి మల్లా రెడ్డిపేటలో రాజా రాంరెడ్డి ప్రతాపరెడ్డి భూస్వాములకు సుమారు 150 ఎకరాల అస్తి ఉంది అందులో 50 ఎకరాలు అచ్చం మాగాణి ఉంది. వారికి బండలింగంపల్లి చెరువులోనికి పోయే కట్టుకాయనీటితో సుమారు 9 ఎకరాల భూమిని—అది ఎకఫసలా—అది. మూస్తాక్ ఖాస్తి అది—ఒక సంవత్సరం మాత్రమే—అది కూడ కరీబ్ పంట అమ్మి మాత్రమే చేయాలనేట్లువంటిది ఉంది. ఆ ప్రకారంగా జరుగుతున్నది. కాని, యీ సంవత్సరం వారు ఏమీ చేశారంటే—ఆ నిర్ణయానికి భిన్నంగా యీ ఎడగారివరి కోసం—ఆ చెరువులోనికి పోయే నీరును అపి ఆ కొలవకు గండ్లుపెట్టి వారు నీరు ఇవ్వాలి పొరించుకొంటున్నారు. రైతులు దానికి అక్షేపణ తెలిపారు. ఎందుకంటే ఆ చెరువుకు నీటికి ఇది ఒకటే ఆధారము. ఆ ఊర్లో ఉన్న రైతాంగం అందరికీ ఆ చెరువు వెనుక భూమి ఉంది. కాబట్టి ఆ విషయం ఆ గ్రామం మొత్తానికి సంబంధించిన సమస్య కాబట్టి ఆ బండలింగంపల్లి రైతులు వచ్చి యీ రకంగా నీవు నీరు పెట్టుకోవటం మంచిదికాదు. నిర్ణయం ప్రకారం అవీకాస్త ప్రకారం చేసుకోవచ్చునుగాని యీ ఎడగారుకు పెట్టుకోవటానికి వీలులేదు' అని ఆపారు. కాని, దానిని ఆయన దిక్కించి దాని ప్రకారం పాగుచేసుకొంటున్నారు. అట్లా సాగు చేసుకొంటూంటే, సుమారు రెండు, మూడు తేదీలలో ఆ రైతాంగంవచ్చి, ఈయన పెట్టిన గండ్లను పూడ్చేశారు. అడ్డుకట్టలు తీసేశారు. నీరు యధావిధిగా చెరువు లోనికి పోయేట్లు చేసుకొన్నారు. దానిమీద యీ భూస్వామి నా పేరిదారు, నా నోకరు అక్కడ వుండగా నెట్టేసి యీ పనులు చేస్తారా—అన్న ఉద్దేశ్యంతో చుట్టు ప్రక్కల గ్రామాలనుండి 50 మంది గూండాలును పిలిపించుకోని వివరీతంగా జనాన్ని కొట్టిచారు ఇది రెండు మూడు తేదీలలో జరిగింది. మళ్ళీ యధావిధిగా ఆ కొలవకు గండ్లుపెట్టి నీళ్ళకు అడ్డుకట్టలు కట్టి తనపొలాలకు నీరు పొరించుకొంటున్నారు. 9 ఎకరాలకు ఉదయం మళ్ళీ యీ బండలింగంపల్లికి సంబంధించిన రైతులు వచ్చి మళ్ళీ యధావిధిగా గండ్లను పూడ్చివేసి నీరు చెరువులోకి పోయేట్లుగా చేసుకొన్నారు. దీనిపైన రెచ్చిపోయిన భూస్వామి వెంటనే గంభీరరావుపేట పోలీసు స్టేషనుకుకుటుగు చేశారు. ఎందుకంటే ఇక్కడ ఉన్నట్లువంటి రజబలి అనే సబ్ ఇన్స్ పెక్టరు రెండు నిండ్ల నుండి అక్కడే ఉంటూ యీయనకు చేదోడువాదోడుగా ఉన్నారు. అప్పింటిలో

యాయన స్వంతమనిషిగా ఉన్నాడు. వ్రాతపూర్వకంగా కంప్లెయింట్ లేదు. అక్కడ జరిగినటువంటి సమస్యలు లేవు. ఎవరూ కొట్టుకొన్నది లేదు. చచ్చింది లేదు. ఈయన కబురు పంపటంతోనే ఆయనగారు సాయుధులై ముగ్గురు కాన్స్టేబుల్స్ను తీసుకొని. తాను ఒక రివాల్వర్ పట్టుకొని వచ్చారు. ఊళ్లోకి వచ్చిన తర్వాత, ఆ ఊళ్లో ఉండరుండా మల్లారెడ్డిపేటలో ఆ భూస్వాముల ఇంటిలో మకాంపెట్టి వారు చెప్పిన సలహా ప్రకారంగా అస కాన్స్టేబుల్స్తోనే కాకుండా, ఇంకా కొంతమంది గూండాలను వెంటబెట్టుకొని యాక్టింగ్ మాలీ పతేలీసు కూడ తీసుకొని వారు ఆ ప్రదేశం మీదకు వెళ్లారు. ఆ ప్రదేశానికి వెళ్ళిరైతాంగం బాగు చేసిన కాలవను మళ్ళీ చెడగొట్టటం, అడ్డుకట్టలు మళ్ళీ వేయటం, నీరు ఆ చెరువులోకి పోకుండా తమ పొలాలకు మలుపుకొంటూ అక్కడ చుట్టుప్రక్కల పనిచేస్తున్నటువంటి బండలింగంపల్లి స్త్రీలను—ఆ పొలములలో ఉన్నవారిని—నానా బూతులు తిడుతూ “మీ వాళ్లు మగవాళ్ళా? వారికి దమ్ములు ఉన్నాయా? పొరువం ఉంటే ఇప్పుడు రమ్మను—అది చేస్తాము, ఇది చేస్తాము” అని యీ విధంగా కవిర్షింపు చర్యలు పెట్టి మాట్లాడుతూ యీ గండ్లు పెట్టటం ఇదంతా జరిగింది. వీరు వెళ్ళి ఊళ్ళో చెప్పారు. ఆ ఊళ్ళో ఉన్న రైతాంగం 100, 150 మంది వచ్చి “యీ రకంగా చేయటం మంచిదికాదు” అని చెప్పి మళ్ళీ ఆ గండ్లు పూడ్చటం, నీరు యథావిధిగా చెరువులోకి పోయేటట్లు చేసుకొన్నారు. ఈ సందర్భంలో ఏ రకమైన కవిర్షింపు చర్య, హడావుడి లేకున్నప్పటికీ—ఎక్కువ సంఖ్య ఉన్న ఆ రైతాంగంమీద పడి దౌర్జన్యం చేయటం మొదలుపెట్టారు. ఎందుకంటే—సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ పోలీసులు తమకు అందగా ఉన్నారు అని. ఈ జరిగిన ఘర్షణలో అసలు నేరస్థులుగా ఉండినటువంటి ఆ మల్లారెడ్డిపేటకు సంబంధించినటువంటి రాజా రారెడ్డి, ప్రతాపరెడ్డి—వీరికి సంబంధించినటువంటి మనుష్యులను అదుపులో పెట్టి పోయి, ఎవరైతే న్యాయమైన హక్కు కోసం తమ నీటి కోసం పోరాడుతున్నారో, ఆ బండలింగంపల్లి రైతుల మీదకు సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ గారు తుపాకీ కాల్చారు. నాలుగు రౌండ్స్ ఆయన పేల్చారు. మూడు రౌండ్స్, అతని కాన్స్టేబుల్స్ పేల్చారు. ఫలితం ఏమి జరిగింది అప్పటికప్పుడే గుండు ఒక కోమటి ఆయన—చీకటి లింగయ్య కడుపులో దూరింది అంటే—వారు కాల్చిన ఎయిమ్ ఎక్కడ ఉన్నది అన్నది కూడ మనం చూడవలసిఉంది. అప్పటికప్పుడు అతడు అడం పడి పోయాడు. ఇంకొక రైతుకు తలమీదనుండి దూసుకుపోయింది. మెదడు మీదుగా మాత్రం పోలేడు. రక్తం ప్రవాహం అయినది. ఇంత జరిగినప్పటికీ—ఆ బండలింగంపల్లి ప్రజలు ఆ రెండొందలు మందియొక్క ఓపికను, వారి ఉద్దేశ్యమును మనం అంచనా కట్టటానికి చెబుతున్నాను. వారు సబ్ ఇన్స్పెక్టర్నుగాని, ఇతరులెవరినిగాని చంపినట్లుగాని, ఒకరి కాలో, చెయ్యో విరగగొట్టినట్లుగాని లేదు. పైగా ఆ పోలీసులను, సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ను—వారియొక్క ఆయుధాలతో సహా తీసుకువెళ్ళి బండలింగం పల్లిలో ఉన్నటువంటి పోలీసు పతేలీ కొడుకు—సర్దిపండ్గా ఉన్నటువంటి ఆయన ఇంటికి తీసుకువెళ్ళి సురక్షితంగా అప్పజెప్పారు. ఆ ఘర్షణలో ఒకడో అరో ఎవరికైనా తగిలితే తగులవచ్చునుగాని—ఎవరికి గ్రీవెస్ ఇంజరీస్ లేవు. ఆ భూస్వామి తరపున వచ్చినటువంటి వ్యక్తికి, ఆ మల్లారెడ్డిపేటకు సంబంధించినటువంటి

re. Firing and harassment by Police of
the people belonging to Banda
Lingampalli.

పెది వెంటయ్య అనే ఆయనకు మాత్రం కొద్దిగా చేతికి ఫ్రేక్చర్ అయినది. ఇంక ఎవరికీ ఏమీ జరగలేదు. ప్రజలయొక్క ఉద్దేశ్యం—యీ పోలీసులను కొట్టటంగాని, చంపటంగాని, లేదా యీ రాజారెడ్డికి సంబంధించిన మనుష్యులను ఏమీ చేయాలి అన్నదిగాని కాదు. కేవలం వారియొక్క ఉద్దేశ్యము శమ కాలవను రక్షించుకొని నీటిని చెరువులోకి దీసుకుపోవటము మాత్రమే అన్నది స్పష్టం అవుతుంది. అయినప్పటికీ పోలీసులు (1) వ లేదీ చేసినదానితో ఊరుకోలేదు. తర్వాత ఒక మనిషి సిరిసిల్లాకు వెళ్లి సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ తో ఏమీ చెప్పుకున్నాడో, పోలీసులందరూ చచ్చిపోయారని, తుపాకులన్నీ పోయాయని చెప్పుకున్నాడో, ఏమీ చెప్పకొన్నాడో తెలియదుగాని అదే రాత్రి సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ మాత్రం బండలింగంపల్లి ఊళ్ళోకి వచ్చారు. సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ ను, కాన్స్టేబుల్ నును వీరిందరిని తీసుకువెళ్ళాడు 10 వ తేదీ తెల్లవారేటప్పటికి—10 మంది ఇన్స్పెక్టర్ ను, 25 మంది ఆర్మ్యు పోలీసును ఇంకా ఇతర కాన్స్టేబుల్ నును తీసుకొని—ఎస్.పి, డి.ఎస్.సి. తో సహా ఆ గ్రామాన్ని చుట్టేసి ఆ గ్రామంలో కనబడినవారిందరిని ఏ విధంగా కొట్టారో, ఆ దెబ్బలు చెప్పటానికి వీలులేదు. అనేకమంది ఇండ్లు వదలిపెట్టి పరారై పోయారు. చివరకు శ్రీలను కూడ చెప్పటానికి వేల్చేకుండా కొట్టారు 15 రోజుల బాలింతను కొడితే రొమ్ములన్నీ చితికిపోయాయి. శ్రీల స్థనాలన్నీ చిరకకొట్టారు. ఆ పసిబిడ్డకు పాలు లేకుండా పోయింది. పోలీసులు పోతారు ఇంత తీవ్రంగా కొట్టి అనేకమందిని అరెస్టు చేసి తీసుకువెళ్ళి మళ్ళీ కేంప్స్ లో పెట్టి అదేరకంగా కొట్టించారు తెల్లారి 11వ తేదీ అక్కడి శాసనసభ్యుడు, అడ్వాకేట్ ఆగ్రామంలోకి పోయిచూస్తే ఏమిటండి? డిజర్డ్డ్, నిర్మానుష్యం ఇక్కడి తాళాలు వేసి ఉన్నాయి గొడ్డను విడిచే దిక్కులేదు విడిచిన గొడ్డను మళ్ళీచే దిక్కులేదు. ఆ బీభత్సం మొన్న జూలై 30 వ తేదీదాకా జరుగుతూ వచ్చింది వీరంతా బెయిల్ మీద బయటకు వచ్చేదాకా ఆ బీభత్సం జరుగుతూ వచ్చింది ఇప్పుడు అక్కడ వున్నానచేలు, మొక్కజొన్న, పెసర, వరి పొలాలు తుల వేసుకొన్న నార్లు సర్వనాశనం అయిపోయాయి. ఇంత పెద్దఎత్తున హడావుడి చేసి పోలీసులు చేసిన పని ఏమిటి? అసలు నేరస్థులైన రాజా రాంరెడ్డి, ప్రతాపరెడ్డినిగాని, లేక వారికి సంబంధించిన మనుష్యులపైనగాని కాదు కేసులు పెట్టింది. 63 మంది పైన కేసులు పెట్టారు. చచ్చిపోయిన ఆ చీకటి లింగయ్య మీదకూడ కేసు పెట్టారు వారు కేసులు మొట్టమొదట పెట్టింది—అందర్ పెక్షన్ 3124, 147, 330, 338 ఐ.పి.సి క్రింద పెట్టి, ఆరమ్ప్ యాక్టు 25 సెక్షన్ క్రింద పెట్టి—అదికూడ పెడితే సరిపోదని అనుకొని—లేటెస్టు డెవలప్ మెంట్—మళ్ళీ అందర్ పెక్షన్ 3107 పెట్టారు; ఎరెంపు టు మర్డర్ అని ఆ విధంగా కేసులు పెట్టి—వీరందరిని బెయిల్ తీసుకోకుండా చేయటము, హెరాష్ చేయటం జరిగిందే. ఈ రకంగా బీభత్సకాండనిత్యం జరుగుతూ వచ్చింది. 13 వ తేదీ ముఖ్యమంత్రిగారు సిరిసిల్లాకు వెళ్లినపుడు అక్కడి శాసనసభ్యులు ప్రజలు చెప్పుకొన్న రిప్రజెంటేషన్ మీద “న్యాయం కలుగజేస్తాము” అన్నారు. ఈ రోజు ఉదయం నాకు తెలిసిన తాజా సమాచారం ఏమిటంటే—ఇప్పటికీ ప్రజలమీద పోలీసులు పెట్టిన

కేసులు యథావిధిగా నడుస్తున్నవి. 9వ తేదీ అక్కడ దుర్మూర్తలు చేసిన సబ్ ఇన్ పెక్టర్ ఇప్పటికీ అక్కడనే ఉన్నారు. అక్కడనుంచి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయలేదు. అదే : బి. ఇన్ పెక్టర్ 10వ తేదీ వెళ్లిన 10 మంది సబ్ ఇన్ పెక్టర్స్ లో ఒకడుగా వచ్చి యీ గ్రామాన్నంతా ఖీల్చిపో చేసినవారిలో ఒకడుగా ఉన్నాడు. 10వ తేదీ దుర్మూర్తలు జరిపిన మిగతా ఆ సబ్ ఇన్ పెక్టర్స్ ను ఏమీ అనలేదు. పోలీసులను యీ రోజువరకు ఏమీ అనలేదు ఎస్. పి. డి. ఎస్. పి మీద ఏమీ యాక్షన్ తీసుకోలేదు. పోలీసులను ఉపయోగించుకొని ఇన్ని అపరాధత్యాలు చేయించినటువంటి రాజా రాం రెడ్డినిగాని, ప్రతాప రెడ్డినిగాని వారి మనుషులనుగాని యీ రోజువరకు ఏమీ అనటంలేదు. యాక్షన్ అంతా ఏకపక్షంగా యీ ప్రజలమీద జరుగుతున్నదని దానినిబట్టి ఆర్థం అవుతున్నది అక్కడ ఉన్న పోలీసులు పక్షపాతంగా, భూస్వాములకు అనుకూలంగా ఉంది, రైతాంగానికి వ్యతిరేకంగా వనిచేస్తున్నారు. అక్కడ పరిస్థితి చక్కబడాలంటే — ప్రజలమీద ఉన్న కేసులు ఎత్తివేయాలి. ఆ దుర్మూర్తలు జరిపిన పోలీసు అధికారులను ప్రధాన బాధ్యులుగా చేసి వారిపై సెక్షన్ 307 క్రింద కేసులు పెట్టాలి. అక్కడి సబ్ ఇన్ పెక్టర్ మీద, ఆ కాన్ స్టేబుల్స్ మీద, యీ కాన్ స్పెరసీ చేసినటువంటి ఆ మల్లారెడ్డి పేటకు సంబంధించిన ఆ భూస్వాములమీద కేసులు పెట్టాలి. 10వ తేదీ దుర్మూర్తలు జరిపిన పోలీసు ఆఫీసర్స్ పైన, సబ్ ఇన్ పెక్టర్స్ పైన చర్యలు తీసుకోవాలి. మల్లారెడ్డి పేటకు సంబంధించిన భూస్వాములకు సంబంధించిన గూండాలమీద యాక్షన్ తీసుకోవాలి. ఈ విషయంపై ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. భూపతి (నేరేళ్ళ) :- అధ్యక్ష, ఈ పోలీసు ఫైరింగ్ 9వ తేదీ జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు 13వ తేదీ సిరిసిల్లాకు వచ్చినపుడు అక్కడ జరిగిన విషయాలు గురించి వారితో వివరంగా చెప్పాను. వెంటనే ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడ ఉన్న ఎస్. పి. కి కలెక్టర్ కు వెంటనే దానినిగురించి విచారించి న్యాయం చేస్తానని వారు అక్కడికక్కడే ఆదేశాలు ఇవ్వటం జరిగింది అందుకు వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ప్రస్తుతం పరిస్థితి ఎట్లా ఉన్నదంటే — పోలీసువారు అక్కడ 63 మందిమీద కేసులు పెట్టారు. ఆ ఊళ్లో ఎవరూ లేకుండాపోయారు నేను వెళ్లి వారికి చెప్పాను. మీరు ఊరికి రండి, ఫరవాలేదు. నేను ముఖ్యమంత్రి గారితో చెప్పాను, మిమ్మల్ని పోలీసు ఎవరూ కొట్టరు అని చెప్పాను వారు ఇండ్లకు తాళాలువేసుకొని ఊరువదలివేసి ఎక్కడకో వెళ్లిపోయారు. వారి పశువులు వ్యవసాయం అంతా సర్వనాశనం అయిపోయింది. నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి అన్ని వివరాలు చెప్పాను; వారు అక్కడకు వచ్చినప్పుడే పోలీసులు యీ 63 మంది మీద పెట్టిన కేసులు విత్ డ్రా చేసుకోమని ముఖ్యమంత్రిగారితో మనవిచేస్తున్నాను.

12 10 p.m.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- అధ్యక్ష, ఈ ఇన్ సెడెంట్ జరిగిన కొద్ది రోజులకే నేను సిరిసిల్లా వెళ్లాను. అక్కడ భూపతిగారు చెప్పారు. నాకు ఆయన రెండోరోజు చెప్పారు. మొదటి రోజు చెప్పి ఉంటే నేను స్వయంగా వచ్చి చూసి ఉండేవాడిని.

అన్నాను. ఆ గ్రామానికి నిజంగా అన్యాయం జరిగి ఉంటే తప్పకుండా చూస్తాను అని చెప్పాను. వెంటనే భూపతిగారు ఉండగా జిల్లా కలెక్టరుకు జిల్లా సూపరింటెండెంట్‌కు చెప్పాను అక్కడ ఎట్లా వీధివారికి అన్యాయం జరిగిందో స్వయంగా చూడమని చెప్పాను. రెండవది, ఓంకార్‌గారు చెప్పిన ఇన్‌సిడెంట్స్ అన్నిటిలో మెజిస్ట్రేరియర్ ఎంక్వయిరీకి ఆర్డర్ చేయడం జరిగింది. మెజిస్ట్రేరియర్ ఎంక్వయిరీ కొరకు, ఎంక్వయిరీ కోసం రిపోర్టు చేస్తున్నాము. నిజంగా దీనిలో పోలీసు ఏదైనా పొరపాటు చేసి ఉంటే కఠినంగా శిక్షించబడుతుంది. వీధివారికి తగు రక్షణ కల్పించడానికి న్యాయం చేకూర్చడానికి నేను తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాను అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : ఏదైనా యిటువంటి నేరాలు జరిగినప్పుడు నేరాలకు పాదపడిన అధికారులను మార్చడం అనేది మామూలు సాంప్రదాయం గదా ? వారిని అక్కడే పెట్టకొని చేస్తే జరిగేది ఏమి ఉన్నది. పైగా అక్కడ లోకల్ అఫీసర్స్ వీధి ఆధారపడితే అయ్యేది కాదు నిష్పాక్షికమైన హయ్యర్ అఫీసర్స్‌ను పంపించండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కానన సభ్యుడు భూపతి ఉండగా చెప్పాను. కలెక్టరును ఎన్.పి.సి స్వయంగా వెళ్ళమన్నాను.

re: NEEDED FOR OPENING OF FAIR PRICE SHOPS IN SRIKAKULAM DISTRICT.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :—అధ్యక్ష. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో జూన్ జులై నెలలో కూడ వర్షపాతం 43% డెఫిసిట్‌లో ఉన్నదనే విషయం మంత్రిగారికి తెలియజేయడం జరిగింది. గత సంవత్సరంలో కూడ అనేక తాలూకాలు కరువుకు గురి అయి చాలా యిబ్బంది పడవలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడినాయి. కాని 1500 గ్రామ పంచాయితీలు ఉన్నప్పటికీ అక్కడ షాప్స్, లెక్కలో ఉన్నటువంటి 2125 షాప్స్ అం మంత్రిగారు సూచించడం జరిగింది. కాని యదార్థంగా 290 ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ కంటే ఎక్కువ శ్రీకాకుళం జిల్లాలో లేవని చెప్పడానికి చాలా విచారిస్తున్నాను. వారు జూన్ నెలలో 1200 బిన్నుల బియ్యంలోను, 600 బిన్నులు ఫైన్ రైస్, 500 బిన్నులు కోర్న్ రైస్ 100 బిన్నుల వరికు సూపర్ ఫైన్ సప్లయ్ చేయడం జరిగింది. 25 లక్షల జనాభాలో మాక్రీమమ్ వర్సంజేజ్ కూలి జనానికి సంబంధించిన వారు వారు ఫైన్, సూపర్ ఫైన్ రైస్ కొనే పరిస్థితిలేదు. మొత్తం మూడువేల బిన్నులు అయినా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో సప్లయ్ చేస్తూ కోర్న్ రైస్ అధికంగా యివ్వవలసిన పరిస్థితి ఉంటుంది. ప్రతి గ్రామ పంచాయితీలో ఒక ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్ ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ఇచ్చిన 1200 బిన్నులు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో సి క్లాస్ కార్డు హోల్డర్స్‌కు మాత్రమే 8 కె. జీ. ల చొప్పున సప్లయ్ చేస్తున్నారు. మిగతా రూరల్ ఏరియాస్‌లో ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ ఒకే చేయడం జరగలేదు. తక్షణమే ఈ విషయమై చర్య తీసుకొని కనీసం మూడువేల బిన్నులు కోర్న్ రైస్ సప్లయ్ చేయవలసిందిగా కోరుతూ శ్రేయశ్రీ తీసుకుంటున్నాను.

**Calling attention to matters of Urgent
Public Importance :
re : Need for opening of Fair Price Shops
in Srikakulam District.**

శ్రీ సి హెచ్ పరిశ్రామనాయుడు :—జిల్లా ప్రాజెక్టు గురించి వినేటప్పుడు కలెక్టరుగారిని ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ పెట్టమని చీఫ్మినిస్టర్ గారు చెప్పి ఉన్నారు. అయినప్పటికీ కూడ ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ సరిగా లేవనే భోగట్లా మాకు జిల్లానుంచి వచ్చినది అక్కడ వర్షాలు లేవు. చాల అందోళనగా యున్నది కాబట్టి వారు చెప్పిన వాగ్దానాన్ని తక్షణమే అమలు అయ్యేటట్లు చేయమని కోరుతున్నాను.

Sri G. Rajaram:—There are 2165 fair price shops (548 in urban and 1917 in rural areas) functioning in Srikakulam district. The population of Srikakulam district is 25,89,991 comprising 2865 villages. The Collector Srikakulam has issued supply cards in 4 Municipalities, 21 major Panchayaths and 2 rural villages

The population wise break up of villages in Srikakulam district is as below :

Total number of villages:	2865
below 200	657
200P499	747
500P999	684
1000P1999	544
2000P4999	217
5000P9999	15
10000	1
	2865

It can be seen from the above statement that there are 780 villages with a population of above 1000 whereas Fair Price Shops in rural areas are 1617 in number.

The allotments made to the district from January to July 1974 are given below :

Month.	Allotments in tonnes		
	Rice	Wheat	Sugar
January, 74	300	75	550
February, 74	400	75	550
March, 74	600	75	550
April, 74	700	75	550
May, 74	1300	75	540
June, 74	1000	75	540
July, 74	1200	75	515
August, 74	1500	75	516

It can be seen from the Statement that allotments of rice have been increased from 700 tonnes in April '74 to 1500 tonnes in August 1974 keeping in view the fact that the lean months have set in.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

RULES OR AMENDMENTS UNDER SUB SECTION (2) OF SECTION 69 OF THE A.P. PANCHAYAT SAMITHIS AND ZILLA PARISHADS ACT, 1959

Sri J. Vengala Rao —Sir, I beg to lay on the Table copies of the following Notifications with which certain rules or amendments to rules have been made, as required under sub-section-(2) of section 69 of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959.

Sl. No.	Reference to the G.O. and Date	Reference to the Gazette and Date
1.	G.O Ms.No. 274 P.R. (S-I) Dept., dated 28-5-74.	Published at page 798 of Part-I of Andhra Pradesh Gazette, dated 20-6-1974.
2	G.O.Ms.No. 296, P.R. (S-I) Dept., dated 12-6-74.	Published at page 150-156 of Rules Supplement to Part VII of the Andhra Pradesh Gazette dated 27-6-1974.

Mr. Speaker :—Papers laid on the Table.

PAPER PLACED ON THE TABLE.

SUMMARY OF MAIN CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS OF THE COMMITTEE ON TAXATION OF AGRICULTURAL WEALTH AND INCOME

Sri J. Vengala Rao :—Sir, I beg to place on the Table a copy of the summary of main conclusions and recommendations of the Committee on Taxation of Agricultural Wealth and Income in pursuance of the assurance given while answering the L.A.Q No. 3166 on 16-7-1974.

Mr. Speaker :—Paper placed.

Sri A. Sreeramulu :—The other day a promise was made that few copies of this Report will be placed in the Library. I want to know whether that has been fulfilled.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియాను అడ్రిస్ చేశాము. అది రావడంతో పెడతాము. మన దగ్గర కోపీస్ లేవు వచ్చిన వెంటనే పెడతాము.

PRESENTATION OF THE THIRD REPORT OF THE
COMMITTEE ON ESTIMATES
ON THE TRIBAL WELFARE.

Smt. T.N. Anasuyamma:—I beg to present the Third Report (Fifth Legislative Assembly) of the Estimates Committee on Tribal Welfare

Mr. Speaker:—Reprot presented

GOVERNMENT BILLS

1. THE ANDHRA PRADESH LAND REVENUE (ADDITIONAL WET
ASSESSMENT) BILL, 1974.

Sri M.V. Krishna Rao:—Sir, on behalf of the Chief Minister, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Land Revenue (Additional Wet Assessment) Bill, 1974.

Mr. Speaker:—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker:—The question is that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Land Revenue additional Wet Assessment Bill 1974"

The motion was adopted.

2. THE ANDHRA PRADESH APPROPRIATION (No. 5)
BILL, 1974.

Sri C.V.K. Rao:—Now the Minister wants to move the Andhra Pradesh Appropriation (No. 5) Bill, 1974.

12-20 p.m.

Sri G. Rajaram:—Before I move this Bill I draw your attention to

Sri C.V.K. Rao:—Sir, I want to raise a point of Order before he moves the Bill I have got a right to raise the point of Order. Constitutional inpropriety has been committed.

Mr. Speaker:—Let us hear that Constitutional impropriety.

Sri C.V.K. Rao:—He has committed a constitutional impropriety I canot permit him to move that till you have given a ruling on that Under the Constitution the Demand for grants shall be made on the recommendations of the Governor. I am referring to Article 203. Fifth Budget as such or with respect to Estimates and all that. Now under 203 Supplementary Additional or Excess grants, it is only on the recommendation of the Governor those things have got to be presented here. That is the Constitutional provision. The Government has got to be strict under this particular Constitutional binding. After the Demand is over the Government has to go before this House with the Appropriation Bill. That is under Article 204, clause 1. Under this As soon as may

be, after the grants under Article 203 has been made by the Assembly, there shall be introduced a Bill to provide for the Appropriation out of the consolidated fund of the State of all moneys required to meet Under this the Government is presenting the Appropriation Bill. We have framed Rules under that. I am reading Rule 168, page 63.

(3) After the completion of the voting of Demands the Appropriation Bill shall be introduced on the next day and disposed of on the same day.

The procedure in regard to the Appropriation Bill shall be the same as for Bills, generally with such modification as the Speaker may consider necessary It is with regard to the Bill. With regard to the completion of the Appropriation Bill I am reading the Sub-Rule 3, under Rule 168. After the completion of the voting of Demands the Appropriation Bill shall be introduced on the next day and disposed of the the same day. Here the Demand for Excess amounts has been presented before this House on 30th. It is over. The Government should come forward with the Appropriation Bill on 31st. It would amount as though the Government has failed in presenting it. Even when the Bill is defeated it would amount that the Government has got to go. Therefore it would almost amount to that particular provision, because it has violated the constitutional provision and the Rule. It has mislead the Speaker and the Business Advisory Committee. You know pretty well Sir, that certain incidents have happened already. The Chief Minister was presenting the Appropriation Bill without the Bill in his hands.

Sri G. Rajaram :—That is over.

Sri C.V.K.Rao :—The Government cannot act in such a manner flouting the provisions of the Constitution and the Rules framed by the House, simply because they have got the voice. That does not mean that the Government can act with impropriety like this. You have already remarked sir. In the annals of the history of any legislature such a thing has never happened. The Chief Minister was presenting the Bill which was not in the House. When the Bill has to be presented at a particular time, it committed impropriety and it also committed contempt of this House. Therefore the Government has to be dealt with. You have to haul up the Government in that way. That is my Point of Order, Sir.

Mr. Speaker :—Let me hear what the Minister is going to say about it.

Sri G. Rajaram:—The Members of this House know very well under what tragic circumstances this House could not transact the business on 29th of last month. So, the Demands for excess grants which were to be voted in the House on 29th were postponed to 30th. On 30th the Demands were voted in the House. In the evening it could not be taken up in the Council. The Appropriation Bill with regard to 1974-75 Budget Estimates was presented, it was necessary that Appropriation Bill could be passed only on that day evening. On 30th it was practically impossible. On 31st these Demands were placed in the Council. Unless both the Houses vote these Demands no Appropriation Bill can be published in the Gazette. These Demands were voted yesterday only in the Council. There was no time. Therefore we have introduced these Bills to-day. Under Rule 354 I seek your permission to waive the Rule. Any member may, with the consent of the Speaker, move that any rule may be suspended in its application to a particular motion before the House and if the motion is carried the rule in question shall be suspended for the time being.

(There were cries of no, no, from the Opposition Benches)

The position is unless both the Houses have voted it cannot be published in the Gazette as the Appropriation Bill. On 31st the Council could vote the Demands to-day is the first day of the next day. How is it violated? It was voted on 30th. Normally it could have been on 31st, but I have stated the reason. Unless both the Houses vote it we cannot bring this. What was the position in the Council? We know.

Sri C.V.K. Rao:—You cannot have that kind of liberty. It is not a private business.

Sri G. Rajaram :—This is the practice in parliament also. In Parliament there is a Rule 388, Business and procedure in Lok Sabha. Any Member may with the consent of the Speaker move that any rule may be suspended in its application to a particular motion before the House and if the Motion is carried prior consent of the Speaker is necessary before a motion for suspension of the Rule can be moved. In this regard the debate took place on 10th May and all other things are there. There are precedents like that. Therefore, I request you Sir, under 354 the Rule 168 sub-rule 3 may be waived and I may be permitted to move the Appropriation Bill.

Sri A. Sriramulu:—This explanation is clearly an after thought. The Minister does not seem to be aware of this particular provision and he is trying to explain away this particular omission. It is a very serious lapse on his part. The Rule is very clear that it shall be introduced on the next day and disposed of. On 30th Voting was over and if only

The Minister was aware of this particular provision, the Council could have been convened in the afternoon and these Excess Grants could have been voted on 30th itself. On 31st this Appropriation Bill must have been presented. Now the Minister is coming up with a request for a suspension. That is highly undemocratic. It can be done only in extraordinary circumstances. I don't see there is any extraordinary situation here as far as this particular Appropriation Bill is concerned.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—రామచంద్రారెడ్డిగారు చనిపోవడంవల్ల ఆ సభ 12-30 p.m. జరగలేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—రామచంద్రారెడ్డిగారు చనిపోయిన విషయం వారికిప్పుడుజ్ఞాపకం వచ్చిందా? వారు పోయినది ఎప్పుడో 27 వ తేదీన కదా.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అదృశ్య, ప్రతిదానికి రూల్ 354 ను యిన్‌వోక్ చేయడం ప్రజాస్వామ్యానికి, పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయానికి హాని విరుద్ధమవుతుంది. రూల్ 354 లో క్లియరుగా ఉన్నది. స్పీకరుగారు కన్సెంటు యివ్వలేదు, మంత్రిగారు మూన్‌చేసి కూర్చున్నారు... రూల్ 354 ను యిన్‌వోక్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. రెండవరోజునే యిది జరిగి తీరాల్సి ఉన్నది. రూలు 168 కానీ, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 204 కానీ యీ విషయాన్ని స్పష్టంగా చెబుతున్నాయి. గ్రాంటు మంజూరు చేసిన వెంటనే ఎప్రోప్రియేషను బిల్లు పెట్టాలని రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 204 నిర్దేశిస్తున్నది. రూలు 168 కూడా ఉన్నది. ఈ రెండూ చాలు.

తరువాత మనీ బిల్లులు వగైరా కొన్నిటాకు సంపాదనే విషయంలో ఆర్టికల్స్ 199, 207 తమరు చదివితే బాగుంటుంది. అది తరువాత విషయమనుకోండి....

శ్రీ జి. రాజారాం :—గౌరవ సభ్యులు ఒక విషయం గమనించాలి. ఉభయశాసన సభలలోనూ డిమాండ్స్ ఓటు అయ్యేటంతవరకూ ఎప్రోప్రియేషను బిల్లు గెజిటులో పబ్లిష్ చేసే సమస్య ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—మొన్న ఉదయం యిది యిక్కడ జరిగింది. కొన్నిటా మొన్న సాయంత్రం పెట్టకోవచ్చుకదా.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మొన్న సాయంత్రమే కొన్నిటా 1974-75 వ సంవత్సరానికి సంబంధించిన ఎప్రోప్రియేషను బిల్లు ఎప్రూవ్ చేసింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఎప్రోప్రియేషను బిల్లు కొన్నిటాకు పోవలసిన అవసరమే లేదుకదా. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్స్ 199, 207 ప్రకారం-గవర్నరు కోరితేనే ఎప్రోప్రియేషను బిల్లు కొన్నిటాకు పోవాలి.

Mr. Speaker.—The point is whether there were any extraordinary circumstances in the Minister asking for the suspension of the Rule and allow him to move this Motion. As you all know, we passed it 30th. Normally it should go to the Council and the Council passed it only on 31st. Why it could not be done on the 30th evening itself is a different matter. I don't know the Council could have drawn up their own.....(interruptions).

Sri G. Rajaram. : I have explained that. On 30th the regular Appropriation Bill for the expenditure 1974-75 had to be passed otherwise the future expenditure will be....(interruptions).

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—30వ తేదీన అక్కడ 1974-75 సంవత్సరానికి చెందిన ఎప్రోప్రియేషను బిల్లు పాసయింది. ఇది మాత్రం నిన్ననే అక్కడ పాసయింది.

Sri C. V. K. Rao : There is no question of Council here. It is only a lame excuse of the Minister. He is putting forth the lame excuse of the death of Mr. Ramachandra Reddy in the House. It is a very lame excuse.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—రాజ్యాంగాన్ని అసెంబ్లీ రూల్ ఓవరైడ్ చేయలేదు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 204లో గ్రాంట్సు మంజూరు చేసిన వెంటనే ఎప్రోప్రియేషను బిల్లు ప్రతిపాదించాలని క్లియరుగా ఉన్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అందులోనే యాజ్ సూన్ యాజ్ పాసిబుల్ అని కూడ ఉన్నది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—యాజ్ సూన్ యాజ్ పాసిబుల్ అంటే నెక్స్ట్ డే అని మనం రూల్ చేసుకున్నాము కదా.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—యాజ్ సూన్ యాజ్ పాసిబుల్ అంటే రీజనబుల్ ప్రైమ్ అని.

Sri C.V.K. Rao :—No where in the world the mother of Parliament at Delhi or any Assembly such an escapism is resorted to. Therefore you have got to deal with very clearly.

Sri G. Rajaram :—I have explained the circumstances under which I am seeking your permission.

Mr. Speaker :—In addition to that I may inform the House one thing. This was visualised in the Business Advisory Committee meeting on 30th where the hon. Member Sri Sriramulu was also present, if I am right. I suppose I am right.

Sri A. Sriramulu:—There is something wrong in regard to our working. Let me make a small admission. Somebody will have to guide us in regard to fixation of Business in regard to Bills that will come up. We are not getting that guidance. I think the trained Secretariat must give us guidance. If it is not able to give this guidance nobody can be blamed. This is one typical example. I have been reminding every time. There should be some proper guidance in regard to the way how the Legislature will have to work in respect of the business, rule and all that. We cannot be expected to be knowing every Rule, whether it is the Chief Minister or myself or anybody..

Sri C. V. K. Rao : The Committee or the House is being misled by the administrative machinery.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—శ్రీరాములుగారు నిజం ఒప్పుకున్నారు

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎవరు ఒప్పుకున్నా, ఏమి జరిగినప్పటికీ
This was brought to the notice of the House. What was transacted in the Business Advisory Committee was immediately brought at 1-30 S. C. before the House was adjourned and it was announced So., we have passed through certain situation which created difficulty. Let us be very careful in these matters in future. Now I permit the Minister. . . .

Sri C.V.K. Rao:—I would like to seek one clarification Sir. Suppose a wrong thing is done and it is brought before the House and the House has not enough time to go through it and the House points out at a later stage. Well, has not the House got a right to remedy a thing. Somebody may play the game on somebody. Has not the House or any Member got the right to see that the irregularity committed is enquired into and remedied instead of condoning.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అందుకేకదా మీరు యింతసేపు చెప్పారు. ఓపికగా విన్నాము. . .

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అందువల్ల హౌస్ కమిటీ పెట్టి దీనికి ఎవరు బాధ్యులు, యిది ఎందుకు జరిగింది అనేది. Who is responsible and why this has happened ? You can go into it. Every time it is being repeated.

శ్రీ జి. రాజారాం :—మనం పరిస్థితులు కూడా చూడాలి. 30వ తేదీన యక్కడ వచ్చింది. 31న సి. వి. కె. రావుగారు మరణిస్తే కూడా ప్రోప్రియేషన్ బిల్లు రావలసిన దేనా ?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అయిన మరణించిన తరువాతనే నేను మరణిస్తాను.

Sri A. Sriramulu :—I take objection to the Minister's remark.

Sri C. V. K. Rao :—Should he be so arrogant as to desire the death of his colleagues.

శ్రీ జి. రాజారాం :—సర్క్యూలర్స్ లోకి తీసుకొని వెయివ్ చేస్తారు కాని ... వారింటే వారే కాదు, గౌరవ సభ్యులు నేనే అనుకోండి.

శ్రీ కె. రంగదాసు :—సి. వి. కె. రావుగారు మరణిస్తే అనే మాట ఏమిటి? వారు ఆ మాటలు వాసను తీసుకోవాలి.

Sri A. Sriramulu :—I have a small submission to make Sir. Atleast for the future when we come to the Business Advisory Committee meeting we may be supplied with a copy of the agenda. We are not supplied in advance with a copy of the agenda. That is our difficulty. When we go there we are confronted with certain subjects. If we are given a copy we can atleast devote some attention to read the Rules and come prepared, so that we can also be of some assistance in finalising the Business. If this cannot be done for any reason, proper secretarial assistance must be given to the Business Advisory Committee, because we have formulated the Rules and we ourselves should not violate the Rules.

12-40 p.m. శ్రీ పంకా సత్యనారాయణ :—ఇక్కడ మువ్ చేసే ముందు తమ పరిష్కార తీసుకోవాలి కదా. ఆ విధంగా తీసుకున్నారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—తీసుకున్నారు. Yes, I have permitted to raise this matter. The Minister had come to me and sought my permission, which was granted.

Sri G. Rajaram :—Sir, I beg to move. "That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 5) Bill, 1974, be taken into consideration."

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి :—అధ్యక్ష, ఎప్రోప్రియేషన్ బిల్లు మీద కొన్ని విషయాలు సభవారి దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను. మన రాష్ట్రంలో పోలీసు శాఖవారి ప్రవర్తన చాలా దుర్బరంగా ఉంది. కాలి ఎజెన్డన్ నోటీసు ద్వారా ఒక విషయం మీ దృష్టికి తెచ్చారు. ఆ విషయం మాట్లాడే సందర్భంలో చెప్పాను. పోలీసు వారు వేల గ్రామాల మీద ప్రజల మీద దాడులు చేయడం, ప్రజలను నానా హింసలు పాలు చేయడం అనేక రకాలుగా జరుగుతోంది. పేద ప్రజలు తమ హక్కుల కొరకు పోరాడే సందర్భంలో పోలీసువారు పేద ప్రజలను అణగారోక్కుడానికి పెట్టుబడి దారులకు భూస్వాములకు అనుకూలంగా పని చేస్తున్నారు. రెండు మూడు ఉదాహరణలు తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. కొవ్వూరు తాలూకా తాడిమర్ల వద్ద మోడరన్ రూఫింగ్ ప్లాంట్ అని ఉంది. యజమానులు కార్మిక యూనియన్ పెక్రచిరీని పనిలోనుంచి తీసివేసారు. మంత్రిగారి వద్దకు రిప్రజెంటేషన్ రావడం జరిగింది. మంత్రిగారు అతనిని తిరిగి పనిలోనికి తీసుకోవాలని ఎవరూ కూడా

The Andhra Pradesh Appropriation
(No. 5) Bill, 1974.

ఇచ్చారు. ఐనప్పటికీ ఆ ఎవార్డులను అమలు చేయకుండా ధిక్కరించడమే కాకుండా మరొక 13 మందిని పనిలోనుంచి తీసివేయడం, వారిపై తప్పుడు కేసులను బనాయించడం జరిగింది. కార్మికులు తమ హక్కులు కోసం పోరుతున్నప్పుడు, వారిని అణగద్రొక్కడానికి అణచిపారవేయడానికి వారిని తప్పుడు కేసులలో ఇరికించడం జరుగుతోంది. ఇందులో పోలీసువారు యజమానుల పక్షం వహించి పనిచేస్తున్నారు. అక్కమాంటె బెక్స్ బెల్ మిల్సువారు నోటీసుఇస్తే అక్కడకూడా ఇదేవిధంగా యజమానులపక్షం వహించి కార్మికులను అణగద్రొక్కడానికి పోలీసువారు అనేకపనులుచేస్తున్నారు. రిజర్వ్ క్యాంపులనుపెట్టి బాధిస్తున్నారు. భయభ్రాంతులనుచేసి లోబరుచుకోవాలని నానాహంగమా చేస్తున్నారు. ఈ మధ్యనే చిత్తూరులో 28 వ తేదీన ఆర్. టి. సి. ఉద్యోగుల మీద ప్రయివేటు ఆవరేటర్లు వారి మనుష్యులు దాడిచేసి కొట్టారు. వారిలో ఒకరి పరిస్థితి చాలా ప్రమాదకరంగా కూడా ఉంది. కొట్టినవారిమీద ఏవిధమైన చర్య తీసుకోలేదు. మొదట అరెస్టు చేసి తరువాత వదలిపెట్టడం జరిగింది. ఈ విధంగా యజమానులకు అనుకూలంగా కార్మికులకు వ్యతిరేకంగా, భూస్వాములకు అనుకూలంగా సామాన్య రైతులకు వ్యతిరేకంగా పనిచేస్తున్నారు పోలీసువారు. పవర్ లూమ్స్ గురించి ఒక విషయంచేప్పాలి. శాంక్షన్ చేశారు. కోఆపరేటివ్ సొసైటీలు లోన్ శాక్షన్ చేయాలి. వారికి పర్మిట్లు వచ్చినతర్వాతకూడా లూమ్స్ దొరకడంలేదు. పర్మిట్లు కాలపరిమితి ఒక సంవత్సరం ఉంటుంది. ఆ లోపలవారు లూమ్స్ పెడ్డుకోవాలి. లేకపోతే పర్మిట్ క్యాంసిల్ అవుతుంది. సంవత్సరమైనా రెండు సంవత్సరాల్లోనా లూమ్స్ రావడం లేదు. లోగడనష్టం చేసినలూమ్స్ టెంగులూరులో ఒక కంపెనీ నుంచి వచ్చాయి. వారికి ఇవ్వవలసిన డబ్బును ప్రభుత్వంఇంకా చెల్లించలేదు. అందువల్ల తరువాత ఆర్డర్లు వారు నష్టంచేయడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. అందువల్ల చాలాఇబ్బందులు ఏర్పడుతున్నాయి. అక్కడకు ఇక్కడకు తిరిగి వేళారుతున్నారు. ఇర్చులపాలు అవుతున్నారు. పర్మిట్లు కాలపరిమితి కూడా దాటిపోయేపరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. ప్రభుత్వంవారు ఏ లూమ్స్ మంజూరుచేసారో వాటికి తప్పకుండా డబ్బు ఇచ్చే ఏర్పాటుచేసి వారికి నష్టం అయ్యేటట్లు చూడవలసిన అవసరంఉంది. మొత్తంమీద ధరలు పెరుగుతున్నాయి. ఏవో ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం అంటున్నారు కాని ధరలు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. భారత ప్రభుత్వంవారు ఇటీవలకొన్ని చర్యలు తీసుకున్నారు. ద్రవ్యోల్బణం తగ్గకుండానే పేరుతోకొన్ని చర్యలు తీసుకున్నారు. ఈ మధ్యపెరిగే కార్మికవేతనాలలో సగం భాగంవారికి ఇవ్వకుండా బాండ్సురూపంలో ఇవ్వాలని పెట్టారు. అందువల్ల ధరలు తగ్గుతాయని అంటున్నారు. అసలు పెంపవలసిన పరిస్థితి ఎందుకు వస్తున్నది? ధరలు పెరగడంవల్లనేకదా. పెరుగుతున్న ధరలలో జీవితం గడవడమే కష్టం కనుక పెరిగిన ధరలకు అనుగుణంగా పెంచడం జరుగుతుంది, అందులో సగం చెల్లించవద్దు అని నిర్ణయం చేయడంవల్ల ఏ విధంగా ధరలు తగ్గుతాయి? ధరలు పెరగడంవల్లనే కదా జీతాలు పెంచేసమస్యవచ్చేది. ధరలు తగ్గే మార్గం ఇదికాదు. వస్తుత్పత్తిచేసే కార్తానాల యజమానులపై చర్యతీసుకోవాలి. అక్కడ ధరలు అదుపులో పెడితే ద్రవ్యోల్బణం తగ్గుతుంది. ఖాక్ మనీ చాలాఉంది. ఆర్థిక వేత్తలు, ప్రభుత్వం కూడా ఒప్పుకుంటున్న విషయం. దీనిని ఏవిధంగా చలామణిలో లేకుండాచేయాలి.

ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవడం ఎట్లా? ఆ విధమైన ప్రయత్నంలేకుండా కూలీలకు ఉద్యోగులకు జీతాలు ఇవ్వకుండా చేయడంవల్ల ధరలు తగ్గుతాయని అనడం చాలా విడ్డూరమైన వాదన కాబట్టి ప్రభుత్వం వారు

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

12-50 p.m. దీని విషయంలో చాలా తీవ్రంగా ఆలోచించాలి. దీని విషయంలో కోటీశ్వరులు లక్షాధికారులు కాంగ్రెసు పార్టీకి చందాలు యిస్తున్నారు. ఎన్నికల సమయంలో సహాయం చేస్తున్నారు. కనుక వారిమీద చర్య తీసుకోవడం లేదు. సామాన్య జనంమీద ఒత్తిడి చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం యిప్పటికైనా గురించి సామాన్య ప్రజల జీవన ప్రమాణం బాగుపడాలంటే సరియైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ధరలు పెరగకుండా చేయాలి. ఆపుదల చేయాలని ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరిస్తున్నాను. జిల్లాలో పరిశ్రమలకు సంబంధించి చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు ప్రతిజిల్లాలోను పెట్టడం చాలా అవసరం. కనీసం జిల్లా కేంద్రంలోనైనా పెట్టాలి. లేకపోతే పరిస్థితి చాలా దుర్బరం బౌతుంది రానురాను. జిల్లాలో మెట్రిక్యులంతు ఎక్కువ చదువుకున్నవారు లేరు. వారికి పని కల్పించడానికి అక్కడనే చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు పెట్టాలి. వారు దూరంగా వెళ్ళలేరు. వారికి వేరేచోట్ల ఉద్యోగం దొరుకడం కష్టం. దీనిగురించి బడెటులో కేటాయించినది చాలా తక్కువ. అది చాలదు. ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి జిల్లా కేంద్రాలలోనైనా పరిశ్రమలు పెట్టడానికి ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రతి జిల్లాలో పరిశ్రమల శాఖలున్నాయి. అవి ఏమి పని చేస్తున్నవో అర్థం కాలేదు. జిల్లాలో పరిశ్రమలు లేవు. పరిశ్రమల శాఖ ఏమి పని చేస్తుంది? ప్రభుత్వం కొన్ని అప్పులు యివ్వడంలో చేనేతవారికి అప్పులు యిచ్చి నప్పుడు సహాయ కార్యక్రమాలకు మంజూరు చేసే సందర్భంలో వీరు జేబులు నింపుకొనడానికి తయారౌతున్నారు జిల్లాలో ఇండస్ట్రీస్ శాఖవారు పై ఆఫీసరు నుంచి డ్రండివరకు జేబులు నింపుకుంటున్నారు. వీరికి పని కల్పించడానికి జిల్లాలో పరిశ్రమలను చిన్నవాటిని నెలకొల్పాలి. లేకపోతే వాటిని ఎత్తి వేయాలి. లంచ గొండితనాన్ని రూపుమాపాలి. అప్పులు మంజూరు చేసే సందర్భంలో పబ్లిక్ రిప్రజెంటేటివ్స్ ను సంప్రదించి అప్పులు యిచ్చే పద్ధతి ఏర్పాటు చేస్తే లంచగొండితనం తగ్గడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కరీంనగర్ జిల్లాలో స్టార్ప్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి డబ్బులు రెండు లక్షలు వసూలు చేశారు. గవర్నమెంటు కొంత జిల్లాపరిషత్తు కొంత యివ్వడానికి అంగీకరించారు. రెండు మూడు సంవత్సరాలైనప్పటికీ ఏమి జరిగిందో తెలియదు. అధికారులనడిగితే వస్తుంది వస్తుంది అంటున్నారు. కలెక్టరు నడిగితే వస్తుందంటారు గాని ఏ చర్యలు తీసుకుంటున్నారో ఎవరికి తెలియడం లేదు. అక్కడ స్టార్ప్ ఫ్యాక్టరీ చాలా అవసరం. అక్కడ మొక్కజొన్న ఎక్కువ పండుతుంది. అక్కడ వస్తువుల గురించి మార్కెట్టులో బాధపడుతున్నారు. ఆ కొరత తీర్చడానికి వెంటనే స్టార్ప్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి ఏర్పాట్లు చేయాలని ప్రభుత్వమును కోరుతున్నాను. పహారార్ శాఖ గురించి కొంత మనవి చేస్తాను. మార్కెటింగ్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలు తాలూకా లెవెలులోను జిల్లా లెవెలులోను పని చేస్తున్నాయి. ప్రజలకు సేవ చేయడానికి రైతులకు సరుకులు అందించడానికి సహాయం చేయడానికి పెట్టారు

కాని జరుగుతున్నది దానికి వ్యతిరేకం. ప్రజలకు ఏమైనా సౌకర్యం కలుగ చేస్తున్నారా అంటే ఏమీ లేదు. పైగా ప్రజలకు సౌకర్యం అనే పేరుతో ఎరువులు యిస్తే ఏ విధముగా బ్లాకు మార్కెటు చేసి గత సంవత్సరం లక్షల రూపాయలు సంపాదించు కున్నారో చాలామందికి తెలుసును. అదేవిధముగా ప్రభుత్వం ఈ సొనైటీలకు లక్షల రూపాయలు అప్పు యిచ్చింది. ఒక్కొక్క సొనైటీకి 50 లక్షల నుంచి 80 లక్షల వరకు అప్పు యిచ్చిన ఘటనలు ఉన్నాయి. ఇచ్చిన డబ్బు ఏమీ చేస్తున్నారు ? ఆ డబ్బు ప్రభుత్వానికి తిరిగి పే చేయడం జరిగిందా ? కనీసం పెట్టుబడి రూపంలో ఉందా లేదా అనే దాని గురించి ప్రభుత్వం పరిశీలన చేయించినట్లు కనిపించదు. చాలా చోట్ల మాయం అయిపోయాయి. తినేశారు. మిగిలినదో లేదో తెలియకుండా పోయింది. మళ్లా ప్రభుత్వం గ్యారంటీ యివ్వడం అది కూడా స్వాహా కావడం జరుగుతున్నది. దానిగురించి పరిశీలన చేయాలి. అప్పులు ఏ మాత్రం పే చేశారు ? తిరిగి యివ్వడానికి సొనైటీలకు స్థాపిత ఉందా లేదా పరిశీలన చేయాలి. అవి సరిగా పనిచేసే విధముగా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. చిన్న చిన్న పరపది సంఘాలు గ్రామాలలో ఉన్నాయి. రైతు సహకార పరపతి సంఘాలు రైతులకు అప్పులు యివ్వడానికి ఉన్నాయి కొన్ని తప్ప చాలా చోట్ల ఏమీ జరిగిందంటే సహకార సంఘ శత్రుత్వ అధ్యక్షులుగా ఉన్నవారు అప్పులు యివ్వడానికి కాగితాలు తయారుచేసి బ్యాంకులకు కాగితాలు యిచ్చి అప్పులు తీసుకువస్తున్నారు. వంపకం సరిగా చేస్తున్నారా అంటే చాలా చోట్ల సరిగా జరగడం లేదు. కొన్నిచోట్ల అధ్యక్షుడు కార్యదర్శి సొంతం డబ్బు వినియోగించుకొని యిచ్చేసినట్లుగా లెక్కలు వ్రాసి పెట్టేసి మ్రొంగేస్తారు.

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఏ సొనైటీలలో జరిగిందో చెబుతారా ?

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి :—చాలా సొనైటీలలో జరిగింది. లిప్టు తరువాత యిస్తాను.

శ్రీ జి. రాజారాం :—పేర్లు చెప్పండి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—లిప్టు కోఆపరేటివ్ మంత్రిగారి దగ్గర ఉంది. వారు ఈ హాసులో అంగీకరించారు. వెస్టుగోదావరి జిల్లాలో వీరవాసరంలో, ఏలూరు డి. సి. ఎం. ఎస్ లో...

శ్రీ జి. రాజారాం :—మినపాప్రిప్రీమేషన్ మాటకాదు. విలేజ్ కెగ్రెడిటు సొనైటీ అధ్యక్షుడు బ్యాంకులనుంచి తీసుకువచ్చి షేర్ హోల్డర్స్ కు యివ్వకుండా స్వయంగా ఉపయోగించినారన్నదానికి ఒక గ్రామం పేరు చెప్పండి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—పశ్చిమగోదావరి జిల్లా భీమవరం తాలూకా వీరవాసరంలో 50 వేల రూపాయలు కాజేసినారు.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి :—నేను కూడా చెబుతాను. కరీంనగర్ జిల్లాలో కొండా పురం గ్రామం, ములకనూరు గ్రామంలో జరిగింది. హుజూరాబాదులో జరిగింది. సిరిసిల్లాలో జరిగింది. చెప్పాలంటే చాలా ఉన్నాయి. లిప్టు తయారు చేసి యిస్తాను; వారు వారి డిపార్టుమెంటును అడిగినా లిప్టు సప్లయ చేస్తారు.

1.00 p.m.

సభ్యులదగ్గరకు వెళ్ళి మీ సంతకాలు వున్నాయి. మీ పేర ఇచ్చినట్లుగా వుంది అని వారి నుంచి వసూలు చేస్తున్నారు. సభ్యుల సంతకాలు, వేలిముద్రలు వారే పేస్తున్నారు చట్టములో తోపాటు వుంది మేము ఏమీ చేయలేము. ఎవరిపేర వుంటే వారినుంచి వసూలు చేస్తాము అని అధికారులు చెబుతున్నారు. ఈ డబ్బును తిన్నవారిపైన చర్య తీసుకొనడానికి రగిన ఆస్కారము చట్టములో లేదని అధికారులు అంటున్నారు. అధికారులు అధికారము లేకుండా ఏమీ చేయలేకపోతున్నారు కనుక వారికి అధికారులు యిచ్చే విధంగా చట్టములో సవరణ తీసుకురావాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) :—అద్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన అప్రోప్రియేషను బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను. నెల రోజులుగా అనేక డిమాండ్స్ పైన కాననపడలో చర్చలు జరిపిన తరువాత ఈనాడు కొన్ని విషయాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాగలిగాము. ఉదయము నుంచి ఇప్పటివరకు సభ్యులు మాట్లాడిన చర్చలను చూసినపుడు కరువు పరిస్థితి ఎంత ప్రమాదకరంగా వున్నది తేలుస్తున్నది. బయట వున్న ప్రజలు వ్యక్తపరుస్తున్న ఆందోళన కూడ అదే ప్రతి సభ్యుడు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నారు. ఇప్పుడు వరాలు పడుతున్నాయి కదా అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పవచ్చు. అంత ఆందోళన పడే పరిస్థితి లేదని చెప్పవచ్చును. జూన్ లో పైరు వేయవలసిన ట్రైములో వరాలు లేకపోవుటవల్ల సాగయ్యే భూమిలో 20 వ వంతు పంట వేసుకొని పండించే అవకాశము లేకుండా పోయింది గ్రామాలలోని వ్యవసాయ కార్మికులు పని లేక రైతులు చుట్టూ తిరుగు తున్న పరిస్థితి వుంది ఇక మెట్ట తాలూకాలో పెనర, పేరుపేరగ మొదలైన పైరులు వేయక భూములన్నీ ఖాళీగానే వుండిపోయినవి. పల్లపు భూములు అట్లాగే వున్నాయి కనుక ప్రభుత్వం వెంటనే కరువు నివారణ పని చేపట్టకపోతే వ్యవసాయ కార్మికులు గ్రామాలలో పని లేక వస్తులు పడుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది కరువు పనులు చేపట్టి వారి జీవనోపాధిని చూపెట్టవలసిన అవసరంవుంది. ఈ గడ్డు పరిస్థితిని ఎదుర్కొనడానికి కేంద్రమునుంచి ఎక్కువనిధులను సంపాదించడానికి కృషిచేయాలి. ఆహారదాన్యాలు జిల్లాకు రి వేల టన్నులు అవసరమువుంటే రివేల టన్నులే సరఫరాచేస్తున్నారు. గ్రామాలలో తినడానికి విద్యుదుద్దేశ వ్యవసాయ కార్మికులు వస్తులు వుంటున్న పరిస్థితి వుంది. ఎక్కువ మొత్తములో దాన్యమును విడుదల చేయకపోతే, చాక డిపోల ద్వారా సప్లయ చేయకపోతే ప్రజలకు తినడానికి తిండి లేక బాధ పడే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. తిచ్చి తమైన కొన్ని ప్రాజెక్టులను అభివృద్ధి చేసుకొంటేనే కరువు పరిస్థితినుంచి బయటపడడానికి అవకాశము వుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక సార్లు చెప్పారు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేస్తే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోనే కాకుండా ఇతర ప్రాంతాలకు కూడ దాన్యమును సరఫరా చేసే పరిస్థితి వుంటుందని చెప్పారు. నాగార్జునసాగర్ నుంచి, ఇతర ప్రాజెక్టులనుంచి నీరు యిస్తే వర్షాలలేవు అనే పరిస్థితి నుంచి కొంత బయట పడడానికి అవకాశము వుంటుంది. అందువల్ల పొచంపాడు, తుంగభద్ర హైలెవెల్ కెనాల్ నుంచి వెంటనే నీటిని విడుదల చేయడానికి ప్రయత్నం

చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టునుంచి నీటిని నందిగామ, జగ్గయ్యపేట ప్రాంతాలకు కూడ చిడుదల చేయడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఫ్లోరిన్ వున్న గ్రామాలు చాల వున్నాయి. మా తాలూకాలో కొన్ని గ్రామాలలో ఫ్లోరిన్ బాధితులు వున్నారు. ఆ గ్రామాలకు ప్రొటెక్టర్ వాటర్ స్కీములను మంజూరు చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను. హరిజనులకు బంజరు భూములచే కార్యక్రమములో తక్షణమే చర్య తీసుకోవాలి. 15 సంవత్సరములనుంచి సాగు చేస్తున్నా పట్టా యివ్వకుండా లంచము కోసము పేదవారిని త్రిప్పుతున్న రెవెన్యూ అధికారులు వున్నారు. ప్రత్యేకమైన కార్యక్రమాన్ని తీసుకొని సాగు చేసుకొంటున్న పేదవారికి పట్టాలు యిప్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను ఇళ్ళ స్థలాల కేటాయింపు కూడా వార్ పుటింగ్ మీద తీసుకురావాలి. రైతులు వన్ను ఎంచ పెరుగు తున్నా భరిస్తున్నారు. పంట పండించడానికి కావలసిన ఎరువులను ప్రభుత్వము సరఫరా చేయలేని పరిస్థితుల్లో వుంటున్నది. ఎరువుల పంపిణీ విధానము అతి జాగ్రత్తగా వుండాలి. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసినపుడు మనకు వచ్చే కోటాలే చాల తక్కువ. కేంద్ర ప్లానింగ్ మంత్రి ధర్ గారు వస్తున్నారు కనుక వారితో మాట్లాడి మనకు ఎక్కువ ఎరువులు వచ్చే దానికి ప్రయత్నము చేయాలి. రైతులు వాణిజ్యపు పంటలు వేయడము ద్వారా ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ డబ్బును సంపాది చి పెడుతున్నారు. వాణిజ్యపు పంటలు పొగాకు, ప్రత్తి మొదలైనవి వేసే రైతులకు ఎక్కువ ఎరువులు కేటాయించకపోతే ఆ రైతులు ఆ పంటలను పండించలేరు. కేంద్రమునుంచి ఎక్కువగా ఎరువులు సంపాదించేదానికి మనం రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కృషి చేయాలి. కరువు పనుల కోసము ఎక్కువ డబ్బును సంపాదించడానికి ఎక్కువ కృషి చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

*Sri Ch. Parasurama Naidu:—*Sir, the other day, the Chief Minister was pleased to assure that there will be very good, useful expenditure of the Rs. 675 crores that we have committed for expenditure to this Government. At the same time he also expressed helplessness of really doing anything good to the people. Out of the Rs. 675 crores Rs. 50 crores is going for debts and out of the rest 75% is going for the services, and only 25% is available to us. With this limited amount, what is that we can do.

10-10 p.m.

*శ్రీ జె. వెంగళరావు:—*ఇది చిన్న విషయం. మొన్న ఎక్స్‌ప్రియేషన్ బిల్లు మనం పాస్ చేసిన దాని మీద కాదు. ఈ డిస్కంషన్ 1968-69 పాత ఎక్స్‌కొంట్ మీద జరుగుతున్నది. ఆ ఎక్సెస్ ఎక్స్‌పెన్డిచర్ ఎక్స్‌కొంట్స్‌కు రాబిఫి కేషన్ కోసం వచ్చినది కానే ఇది మొన్నటిది కాదు.

*Sri Ch. Parasurama Naidu:—*Sir, I am speaking on a matter of policy and principle. That is only an illustration. The real thing is that the Chief Minister has expressed helplessness, incapacity, frustration in the matter of utilisation of funds that are entrusted to the administration. Although he has promised that he would see that there is good spending this sort of promises have been made by the successive Chief Ministers

over a quarter of century and it remained almost a dead letter. That is our experience. Nobody can deny it. So, Sir, what I submit is that the problem appears to be extraordinarily difficult and beyond the capacity of successive Chief Ministers and Governments to tackle this. Even now, I say it is not an impossible task. I do not mind in saying that there is want of earnestness on their part. There is something wanting and that is the first thing that they should do is, let the Ministers cease going about on tours. Let the Ministers not spend their time one minute, outside the office until they solve this matter.

Sri C. V. K. Rao :- No Minister to listen to this advice, Sir.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీరు కదలవద్దు ఇంట్లోనే పదుకుంటాము. తమ దృష్టికి ఒక విషయం తేవాలి. మినిష్టర్స్ కంటే ఎస్టిమేట్స్ కమిటీ మెంబర్స్, ఎక్సాంట్స్ కమిటీ మెంబర్స్, పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్ కమిటీ మెంబర్స్ ఆదర్ స్టేట్స్ కు వెడితే ఎంత ఏక్స్ పెన్డిచర్ అయిందో ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పిస్తాను. అది చూసి అడగండి.

Sri Ch. Parasurama Naidu :- Sir, I am not here thinking in terms of that more expenditure is incurred or drawn. I am not going into irrelevant points. The whole thing is that the time is value and the time should be better used for the purpose of solution of difficult problems. After all, 25 alone is left to us. There must be some reduction in the expenditure. Some reduction in the expenditure on services. The Ministry had taken a decision on vacancies which and arisen by various reasons should not be filled up. That decision and been given up. It was thought of not only as economy measure but also as anti-inflationary measure. Why that was given up? Because some friends have agitated and some friends have questioned, that decision was given up. That is where I accuse the Government for its resilience insolving the problem. The expenditure shall be cut down both in the matter of services as also in the matter of other expenditure and it shall be reduced to 50% of the total budget. In the absence of this, how can they run the welfare services. Then there is the question of corruption. How are you going to take this. There is the bureaucracy which in democracy is an independent one and allowed to be autonomous. If they are not controlled, if they are not brought under control, how are we to tackle this. I suggest that the first and foremost thing is quick running of the file. Quick running of the file is the process which is a solution to many problems, many difficulties. If the file runs within twenty four hours from one table to another, I think the time necessary for the corrupt element to operate will be reduced and to that extent this evil will be mitigated. And I for one would suggest at the base of all corruption is that inefficient

or the corrupt propensity of the Police department itself. And I suggest that military and special police personnel be drawn in to the actual police. This may help to get fresh person create fresh tradition and that would help the Government. Of course, I know that it is ratification of excess expenditure but still these are the ideas which I would like to place before the Chief Minister who is reputed to be a strong man and said to be earnest. I am sure his earnestness will be translated into action which the people will welcome. With these few words, I resume my seat.

Sri C. V. K. Rao :- Sir, I hope there are two Appropriation Bills and to that extent, I think you have to think over and extend the time.

Mr. Deputy Speaker :- We shall see.

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి (మలక్ పేట) :— అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఎప్రోప్రియేషన్ బిల్లును పూర్తిగా బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు తమ ద్వారా వారి దృష్టికి తీసుకురాదలచాను. ముఖ్యంగా లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య వుంది జంట నగరాల్లో గత వారం పది రోజులుగా చాలా ప్లాబింగ్ కేసెస్ వింటున్నాము. యూనివర్సిటీ ఏరియాలో ఒక ఆమ్మాయిని దాచావుగా పొడిచి మెడలోని చైన్ లాక్కొన్నట్లు, తరువాత మూడు ఇండ్లను ఎటాక్ చేసినట్లు విన్నాము. పోలీసులు హెల్ప్లెస్గా వుంటే బాగుండదు. స్టూడెంట్స్ ఎజిటేషన్ సమయంలో పోలీసులకు కట్ మాల్ అని పేరు పెట్టారు. అది నిజం అవుతుందేమోనని నాకు భయం కలుగుతూ వుంటున్నది. అంతేగాక మనం వార్తా పత్రికల్లో చదువుతున్నాము. ప్రతి రోజు ఒక యాక్సిడెంట్. At tank bund or some road or somewhere, something is taking place. Let the Government do something. Let them build some circles or speed breakers or speed limitation be put on certain roads or some sort of thing, if they do not want to take in lives. And coming back to Cooperation Schemes, I congratulate the Chief Minister. Really hats off to him and a feather in his cap. He is doing lot of work, Sir. అబ్జెక్ట్ డైరెక్టర్స్కు, టాక్సి డైరెక్టర్స్కు కోపరేటివ్ సొసైటీస్ ద్వారా లోన్స్ ఇచ్చి కార్స్ ఇచ్చి వారికి ఒక ఆధారం కలుగ చేస్తున్నారు. అంతే కాకుండా ఇప్పటికి 5,000 రిజిస్టర్డ్ కోపరేటివ్ సొసైటీగా ఏర్పాటు చేయబోతున్నారు. 5,000 people will be employed. That is really a marvellous thing, and I am proud indeed of the Chief Minister. Coming to the third point Labour and Employment, there are two types of unemployment. One is Un-educated unemployment and the other is education unemployment అనెడ్యుకేటెడ్ అన్ ఎంప్లాయ్ మెంట్ కాని ఎడ్యుకేటెడ్ అన్ ఎంప్లాయ్ మెంట్ కాని డినిలో ఒక చిక్కు వుంది. ఎడ్యుకేటెడ్ అన్ ఎంప్లాయ్ మెంట్ కూడా ఎంప్లాయ్ మెంట్ ఎక్స్చేంజ్ ద్వారా కార్డు పొందటానికి 6,8,12 సంవత్సరాలు కూడా

1-20 p.m. పడుతున్నది అటువంటిప్పుడు వారికి ఏక్ బార్ అవుతున్నది. అలాంటప్పుడు వారికి ఏక్ బార్ అవుతుంది. ఏ ప్రభుత్వ ఉద్యోగం దొరుకుతుందో మీరు ఆలోచించాలి. ప్రభుత్వము యీ విషయమై సీరియస్ గా ఆలోచించి ఏదైనా చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. లోకల్ జాబ్ ఫర్ ది లోకల్ పీపుల్ అని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుండి క్లీయర్ యినస్ట్రక్షన్స్ వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. 500 కంటే తక్కువ సాలరీ వున్నప్పుడు లోకల్ ఎంప్లాయిమెంటు ఎంకరేజ్ చేయాలని డైరెక్టివ్ వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఎంప్లాయిమెంటు స్కీమ్ము are many in number. Incidentally, I happened to be a Member also. Late Mr. Shankerji was the Chairman and Mr. Jaffer Ali, Ex-C.E., N.S. Project was also there. He happened to be a very dedicated man indeed. There are different schemes like Envelope making, Agarbathi making, etc. But, they have not provided with enough funds. I want to bring to the notice of the Government, that they are trying their best to sell their products. But it is not giving to be possible if they cannot sell their material, atleast to the Government, I do not know, whether on commission basis or any other basis, how can they pull on? I can assure the Government that their products are certainly not bad than the open bazar ones. We have been trying since almost 3 years to sell the envelopes to the Government. But uptill now, it was not fruitful. If this is the case, I do not know how are we going to encouraging a public industry. This is unfair on the part of the Government and hence I am again bringing it to the notice of the Government to see to it.

In regard to Agarbatthi making, it would be done by parda women, Muslim women. They get Rs. 4 to 6 a day. Indeed they are very good. There is so much quantity and the Chief Minister should provide more funds to these employment schemes and see that they are properly functioned.

About pensions, Sir. It is a pitiable case here and you do not believe if I say the actual happening here. I have visited London, Scotland and other Scandinavian countries and you do not believe if I say that a person will get his pension, gratuity and other benefits immediately on the same day of his retirement. But here, the retired persons will be after the Offices and even after 3 to 4 years, they do not get their pension. It is a very very sad affair. I have informed and brought this to the notice of the Government during the regime of Mr. Brahmananda Reddy and to the Prime Minister. It is indeed unfair that a poor man who cannot live who cannot exist without any thing has to run after the pension for about 3 to 4 years and nobody would give them loan, neither the Shaikar nor any Bank, without any mortgage. It is a very sad affair and I am sure, the Chief Minister who is the only one Gentleman, who is trying to root out the Corruption could surely do it. The old age pensioning is a farse and I have tried some

perons from my Constituency. I went to Collector's Office 100 times. Oncethey say, there is no photograph, again they says, that some thing was wrong somewhere and has to be rectified. In this way on several pleas, it was a harrassing one. I donnot mean that the present Collector is responsible. He is very good and it is not against him. I am just bring to your notice the affairs as to how it is happening outside.

I am sorry to bring all things to your notice Since there is our Chief Minister, who is trying to route out corruption, I am telling all these things and not for any Meharbani. I am sure he will do the justice. I am thankful to you for giving me the opportunity to speak.

శ్రీ కె. రంగదాసు :—అదృశ్య, ముఖ్యమంత్రిగారు యిక్కడ వున్నారు గాబట్టి వారి దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తెస్తున్నాను. చాదాపు ఒకటిన్నర మాసం క్రితం నా నియోజకవర్గములోని తూముకుంట అనే గ్రామము విషయంవారి దృష్టికి తెచ్చాను. ఆ గ్రామములో యంతకు ముందు కొన్ని మర్దర్లు జరిగినవి, అలాంటివి యిక ముందు జరగకుండా కట్టుదిట్టం చేయాలని, పోలీసు టౌట్‌పోస్ట్ పెట్టి తగిన బందోబస్తు చేయవలసిందిగా రిక్వెస్టు చేస్తే అప్పుడే ఆర్డరు అయితే వేశారు టౌట్‌పోస్టు కొరకు, ఎన్. పి. గారిని వెంటనే పరిశీలించి రిపోర్టు పంపించమని చెప్పారు, ఒకటిన్నర మాసం అయింది. హోం డిపార్టుమెంటు నుండి ఐ. జి. పి. కి వ్రాసినట్లు నాకు లెటరు వచ్చింది. 28 జూన్ కాబోలు, అయితే దురదృష్టవశాత్తు ముఖ్యమంత్రిగారి ఆర్డరు కూడా యంతవరకు యింట్లోమెంటు కాలేదు అంటే మోరమైన విషయం, యీ సందర్భములో ముఖ్యమంత్రిగారు గమనించాలని కోరుతున్నాను. జూలై నెల 26 తేదినాడు అదే గ్రామములో ఒక మర్దరు జరిగింది. ఆర్డరు వేశారు, టౌట్‌పోస్టు పెట్టుమన్నారు, ఎన్. పి. గారిని వెళ్ళి పరిశీలించి రిపోర్టు పంపించమన్నారు. ఒకటిన్నర మాసం అయింది. ఇంత వరకు టౌట్‌పోస్టు పెట్టడం గాని ఎన్. పి. గారు ఆ గ్రామము వెళ్లడం గాని పరిశీలించడం గాని జరుగకపోగా యీ ట్రైములోపల యింకొక మర్దరు జరిగింది. స్పీకరుగారు నెలవిచ్చినట్లు చిన్న చిన్న విషయాలు డిపార్టుమెంటుకు వ్రాయక రూలు 341 క్రింద మర్దర్లు వ్యవహారం యిస్తే ఏమి బాగుంటుందంటే మాకు కూడా విసుగు వచ్చింది, అసెంబ్లీలో ఎప్పుడు మర్దర్లు వ్యవహారం తీసుకువస్తే రాష్ట్రములో మర్దర్లు తప్ప మరేమీ లేదా అని యితర రాష్ట్రాలవారు అనుకోడానికి వీలంది. ముఖ్యమంత్రి గారు వ్రాసినప్పటికీ డిపార్టుమెంటు చేయలేదు అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు గమనించి సరైన చర్యతీసుకోవలసిందిగా ప్రత్యేకించి కోరుతున్నాను. ఈ ఎప్రోప్రియేషన్ బిల్లో ప్రత్యేకించి న్యాయపాలన, పోలీసు జిల్లా పరిపాలన మీద ఎక్కువ ఖర్చు చేసినట్లు చెబుతున్నారు. న్యాయ పాలన జిల్లా పరిపాలన అన్నారు. వాటి మీద ఖర్చు పెట్టిన ఎక్సెస్ గ్రాంటుకు యీ రోజు మొన్న పాసు చేసుకున్నా పర్యాలేదు. ఎంత ఖర్చు చేసినా ఎంత కేటాయించినా ఆమోదించడానికి నభ తయారుగా వుంది.

1-30 p m.

ఆమోదం దొరుకుతుంది. యీ డిపార్టుమెంటును సంస్కరించండి. అది చేయకపోతే కోట్ల రూపాయలు ప్రజల నెత్తికొట్టి లాగడము యీ శాఖను మేవడము మీ అభిమతమా? ఈ శాఖ సకాలంలో ఏ పని చేయడము లేదు. ఒక పద్యము ఉంది.

అక్కరకు రాని చుట్టము మ్రొక్కిన వరమీని వేలుపు

మోహరమున దా నెక్కిన బారని గుఱ్ఱము

గ్రక్కన విడువంగ వలయు గదరా సుమతీ

అని ఉంది. ఈ పద్ధతిలో మనకు చుట్టాలు అవసరం పడినప్పుడు అదుకోక పోయినా, దేవునికి కష్టాలు తీర్చమని నమస్కారం పెడితే మన కష్టాలు దేముడు తీర్చకపోయినా, యుద్ధరంగంలో గుఱ్ఱము పరుగెత్తక పోయినా వాటిని వెంటనే విడిచిపెట్టమన్నాడు. అట్లాగే ఏమీ చేయని యీ ప్రభుత్వమును ప్రజలు ఎందుకు వదలిపెట్టకూడదు? ప్రజా ప్రతినిధులమయిన శాసనసభ్యులము ఇంత మంది ప్రజలు ఇబ్బందులు ఆలోచిస్తున్నారు కాని మీరు మాత్రము మెజారిటీ ఉంది కాబట్టి ఇవి గమనించినా గమనించక పోయినా క్రింది అధికారులు పనిచేసినా చేయకపోయినా మేము అధికారం చలాయించు అధికారంలో ఉంటాము. మా దర్జా సాగుతుంది అనుకుంటూ ఉండవచ్చు కాని దురదృష్టవశాత్తూ అది ఇంకొక రూపం దాల్చవచ్చు. ముఖ్యమంత్రిగారు గుజరాతు, బీహారు ఉదాహరణలు తీసుకురావద్దు అన్నారు. కాని పరిస్థితులు ఇంతగా దిగజారిపోతుంటే ఇంక ఏమీ ఉదాహరణలు తీసుకురావాలో చెప్పమనండి. మీ క్రింది అధికారులు మీ ఉత్తర్వులు పాటించక పోతుంటే ప్రజలు భాదలు పడుతుంటే ప్రజలు ఏమీ చేయాలి. మేము ఏమీ చేయాలో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు దుర్భర పరిస్థితి ప్రభుత్వం గమనిస్తూ కూడా ఉత్తర హిందూస్థాన్ లో మాదిరిగా ఏడెనిమిది రోజులలో వరం పడితే యీ పరిస్థితి నుంచి తప్పించుకోవచ్చు అని అనుకుంటున్నారేమో. తప్పించుకోలేదు. వర్షాలు పడినప్పటికీ ఎక్కడయితే మెట్టభూములలో విత్తనాలు పడలేదో, విత్తనాలు పడ్డచోట్ల పంటలు ఎండిపోయినాయో అప్పటి తిరిగి విత్తనాలు వేసి పండిస్తాం అంటే మాత్రం అది ఉత్తమాట. కాకపోతే రబి జొన్న ఉలవ, వేసే పద్ధతి ఉంది. కరివ్ పంటకూడా త్వరలో అది కూడా బావుల క్రింద నర్పరి ఉంటే తరిచేసుకోవచ్చు. కాని ఇప్పుడు వర్షాలు వస్తే నాట్లు వేసి నర్పరి వేసి అదిలో వల చెస్తారంటే అది పీలు కాదు. తెలంగాణలో ప్రత్యేకించి కొన్ని ప్రాంతాలలో తప్ప చెరువు కుంటలలో నీరు వచ్చినప్పటికీ తబి వరకు ఆ నీరుఉండదు. తాబిలో సిస్టు చేయడానికి పీలుకాదు. నిన్న కొంతమంది సభ్యులు చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం యీ దుర్భర పరిస్థితిలో వారు చేసిన సహాయము ఏమీ లేదు కాని నాలుగు కోట్ల రూపాయలు ఇక్కడ పెడతాము అవసరమయినప్పుడు వాడుకోవచ్చు కాని ముట్టుకోవద్దు, చూస్తూ ఉండండి బెల్లం ఇది అంటుకుంటే కరిగిపోతుంది చూస్తూ ఉండవచ్చు. ఇంతకింటే ఎక్కవగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చేట్లుగా చూస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు మనకు ఇప్పుడు హామీ ఇవ్వాలి. నిన్న రాజారాంగారు ముఖ్య మంత్రిగారి పక్షం చెప్పారు. ఏ పరిస్థితినైనా ఎదుర్కొందాం అన్నారు. ఏమీ పెట్టి ఎదుర్కొంటారు డబ్బులేదు కచ్చెలతో ఎదుర్కొంటారా? డబ్బు ఉంటే ప్రజలకు అన్నంపెట్టే పద్ధతి

చూడాలి కాని అన్నమో రామచంద్రా అని ప్రజలు గోలపెడుతుంటే కష్టాలతో యీ పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటారా మంత్రి వర్గము నాకు అర్థంకాదు? డబ్బులేదంటున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే పరిస్థితిలో లేదు. ప్రజలు ఎవరూ కూడా ఆకలితో చావకూడదు అంటున్నారు. యీ నాడు పేపరులో చూచాను. ఒక స్టూడెంటు చెత్తకుండ్లలో నుంచి రొట్టె తీసుకొని ఇంటికి పోయినాడు ఆ పిల్లాడు తినలేదు ఇంకొక ఇద్దరు ఆ రొట్టె తిని మరణించారు. ఇద్దరు డౌర్బాగ్యులు ఆ చెత్తకుండ్లలో రొట్టె తిని చనిపోయినారు. ఇటువంటి పరిస్థితి ఉంటే ఇక రాజారాంగారూ ఇతరులు ఏమి చేస్తారో తెలియదు. నిజంగా ఇ-బ్లో తిండి ఉండి వారి పిల్లలను వారు పోషించుకునే పరిస్థితి ఉంటే చెత్తకుండ్లలో రొట్టె నిండుకు తింటారు?

శ్రీ జి. రాజారాం :— నిరుద్యోగం

శ్రీ కె. రంగదాసు :— నిరుద్యోగం వలన కూడా చచ్చున్నారు. ఒక చదువు కున్న వారికేకాదు యీ నిరుద్యోగ సమస్య. అగ్రిల్చర్ లో లేబరుకుకూడా ఉంది. లక్షల జనాభా ఉన్నారు. మనం డిస్ట్రిక్టుకు పోయిచూస్తే వారి పరిస్థితి మనకు తెలుస్తుంది. అంతేకాని ఏదో వర్షాలు వస్తాయి ప్రజల పరిస్థితి భాగుపడుతుంది అనుకోవడం పొంపాటు. ముఖ్యమంత్రిగారు యీ విషయం సీరియస్ గా తీసుకోవాలి కలెక్టర్స్ కు ఆదేశాలు ఇచ్చాము వారు చూస్తారు అంటే కలెక్టర్స్ చూస్తున్నాము. డబ్బు జాగ్రత్త, ఛేము పది లక్షలు అంటాము పది లక్షలు సంవత్సరం అంతా ఖర్చు చేయండి నొప్పించక తానొప్పక తప్పించుకు తిరుగువాడు ధన్యుడు సుమతీ అనే విధంగా నడవండి అని చెప్పే పద్ధతి ప్రభుత్వం విడనాడాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకించి కరువు పనుల విషయంలో శ్రద్ధవహించాలి. పోలీసుశాఖ మీ ఉత్తర్వులు ఉల్లంఘించి ప్రాణాలకు ముప్పు తెచ్చే విషయాలని దృష్టిలో ఉంచుకుని తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. నరసయ్య :— అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన అప్రోప్రియేషను బిల్లును బలపరుస్తూ మా శ్రీకాకుళం జిల్లానుగురించి మాట్లాడతాను. శ్రీకాకుళం జిల్లా పరిస్థితి చూస్తే అక్కడి ప్రజలు చాలా బీదవారు, అక్కడి ప్రజలలో 80 శాతము హరిజనులు, గిరిజనులు, వ్యవసాయ కూలీలు, మిగిలిన 20 శాతం సామాన్యులు. స్వారంప్ర్యం వచ్చిన తరువాతకూడా ఆ ప్రజలకు ముక్తి లేదు. పూర్వము ఆ ప్రజల అభివృద్ధికి మార్గాలున్నాయనుకున్నాము కాని మొన్నటినుంచి చూస్తే ఆ ఆశ కూడా కనిపించడం లేదు. కాబట్టి మా శ్రీకాకుళం జిల్లాకు ఒక చరిత్ర కలుగజేసి యీ జిల్లాకు ఆ అవకాశం కలుగచేస్తారనే ఆశతో ముఖ్యమంత్రి గారిపైనే ఆధారపడి ఉన్నాము. ఇతర జిల్లాలకంటే ఒక విశిష్టపట్టణం జిల్లా కొంతగా మెరుగు ఏమో కాని మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని ప్రజలు జీవచ్ఛవాల మాదిరిగా కాలం వెళ్ళబుచ్చుతున్నారని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. మా జిల్లాకు ఒక ప్రక్కన అవకాశాలు లేవు. మరొక ప్రక్క ప్రకృతికూడా వ్యతిరేకిస్తున్నది. గత సంవత్సరం అన్నిచోట్ల వర్షాలుపడితే మా శ్రీకాకుళం తూర్పు భాగంలో వర్షాలు పడ్డాయి. పడమర ప్రాంతమంతా కరువు పరిస్థితి ఉంది. గత నాలుగు సంవత్సరాలనుంచి శ్రీకాకుళం పశ్చిమ భాగంలో పొందూరు సబ్ థాలూకా, రాజాం సబ్ థాలూకాలలో కరువు కాటకాలున్నాయి.

ముఖ్యమంత్రిగారు మా శ్రీకాకుళం జిల్లాకు అభివృద్ధి అవకాశాలు కల్పించి చరిత్ర పురుషులు కావాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు చూస్తే శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఇంకేమున్న సోర్ సెన్ ఉన్నాయి. కానీ వీరు వృధాగా సముద్రంలో కలుస్తోంది కాబట్టి శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని నదులన్నింటినీ ఒక లింకులో పెట్టి దీప్తిగ్లు వెల్స్ లింక్ ఇంకేమున్న స్కీము అమలుచేస్తే బాగుంటుంది అప్పుడు శ్రీకాకుళం జిల్లా సమృద్ధిమయంగా ఉంటుంది కాబట్టి యీ స్కీమును ఆర్ బింబమని ముగ్గురు లిగారిని కోరుతున్నాను. తరువాత అచ్చటి వ్యవసాయ కూలీలు పేదలు వారి భృతికి కాంట్రాక్టులు పెట్టము రద్దు చేసి లేదరు యూనియను హరిజనులకు గ్యూనియన్ ఏర్పాటు చేసి మధ్యపర్తి ద్వారా కాకుండా డైరెక్టుగా ప్రభుత్వం చేసే సహాయము వారి అందచేయాలి అప్పుడు ఆనెంప్లాయిమెంటు తీర్చడానికి వీలుంటుంది కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు ఇటువంటి స్కీము ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

1-40 p m.

ఇక ఫిషరీస్ విషయం చూస్తే ఒక ప్యాక్టరీకి బారువలో మూడు లక్షలు కావాలని ఉంది బారువలో రెండు లక్షల జనాభా ఉంటే 30 సంవత్సరముల క్రితము ఒక హాస్పిటలు పెట్టారు టాను 15 వేల జనాభా ఉంది యీ పరిసరాలకు 1932 లో ఒక అనువత్రి ఓపెన్ చేసి గవర్నమెంటు వాక్టరును పెట్టారు పరిసరాలలో ఒక లక్ష జనాభా ఉన్నది అక్కడ 1932 లో ఒక హాస్పిటల్ ఓపెన్ చేసారు అది ఇంతవరకు గవర్నమెంటు హాస్పిటల్ క్రింద ఉన్వర్డు కాలేదు కాబట్టి దానిని గవర్నమెంటు హాస్పిటలుగా మార్చాలని కనీసం 30 బెడ్లు అయినా అక్కడ ప్రైవేట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ ఫిషరీస్ మార్కెటింగు సొసైటీ కూడా ఒకటి ఓపెన్ చేయాలి కోరుతున్నాను హరిజనుల పరిస్థితి గురించి కొంత చెప్పవలసి ఉన్నది 1956 లో గోపాలరెడ్డిగారు ఏమన్నారంటే—సర్టిఫీ హాస్టల్స్ పెట్టాలి కాని గవర్నమెంటు స్టార్డు చేయదని చెప్పారు. దానిపైన కీర్తిశేషులైన శ్రీ గున్నయ్యగారు, నేను ఆర్ బింబ ఇచ్చావురం నుంచి సాలూరు వరకు హాస్టల్స్ ఓపెన్ చేయడం తరువాత 1959 లో అవి గవర్నమెంటు హాస్టల్స్ క్రింద కన్వర్టు చేయడం జరిగింది కాని విద్యార్థుల సంఖ్య చూస్తే చాలా తక్కువగా ఉన్నది. హరిజనులు ఇంక కులాల వారితో సమానంగా ఉండాలంటే వారికి ప్రత్యేకమైన అవకాశాలు కల్పించాలి తరువాత సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు కలెక్టరు ఆఫీసులో ఉంచడం అవసరం దీప్తిగ్లు సోషల్ వెల్ ఫేర్ ఆఫీసరు సక్రమంగా నడవకపోతే వారిని ట్రాన్స్ ఫర్ చేసే అవకాశం కలెక్టరుకు. ఇవ్వాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ఏమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి — అధ్యక్ష, 6 సంవత్సరాల క్రితం అంటే 1968-69 సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం శాసన సభ అనుమతి లేకుండా 13,70,51,583 రూలు ఖర్చు చేసింది 6 సంవత్సరాలు గడిచిపోయింది చప్పు ఎవరిది అయినా కానీయండి, కారణం ఏమైనా కానీయండి 6 సంవత్సరాల తరువాత

ఈ సభ రాటిఫికేషనుకై తీసుకొని వచ్చారు అంటే ఈ సభను న్యూనత పరచినట్లు అవుతుంది. ఇటువంటి సంఘటన ఇక జరుగకుండా చూడడం మంచిదని, ఈ సభ ఉండేది చుంజూరు చేయడానికే కాని రాటిఫై చేయడానికి కాదని నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. టి మంత్రి వర్గాలు మారిన భరువాత మరణిస్తున్నారని చాలా మోరమోనయ్యాయి. కాబట్టి ఇటువంటి సంఘటన ఇక రాకుండా చూడడాని కోరుతున్నాను. ఇకబోతే శ్రీ చవాన్ గారు పార్లమెంటులో బ్రహ్మాండమైన పన్నుల ప్రకటన చేస్తారు. This is the last straw on the camel's back, మూలిగే నక్క మీర తాటికాయ నడినట్లు అయింది. ఇక చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఏ సామాన్య మానవుడూ ఒక ఇంచు మొండుకు కదలడానికి వీలు ఉండదు. సిమెంటు, సిగరేట్లు మొదలైన వన్నీ పెరిగి పోయాయి. ఒక్క నిరోడ్ మీద ఆయన టాక్సు పెంచలేదు. కాబట్టి మన రాజమయ్యగారికి ఖాక్సు చెప్పాలి. టాక్సులు ఎప్పుడైతే పెరిగినాయో భరతు అన్నీ పెరిగిపోతున్నాయి ఒక్క నిరోడ్ తప్ప. మా తండ్రిగారి టైములో నిరోడ్ రైలులే ఉన్నవి. నా కుమారుడు పెద్ద వాడైనా కాని రైలులే ఉంటుంది. ప్యాసిజీ ప్లానింగు కోసం సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు కాబట్టి, జనాభాను నిరోధించాలి అని ఆ నిరోడ్ గుండు యోగిస్తున్నారు కాబట్టి, గి పైసలకుపైన పెంచకూడదని ప్రభుత్వం నిర్ణయించినందువల్ల భరతు పెరగకుండా నిలచిపోయింది. దానికి సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు అందువల్ల మన హెల్తు మినిస్టరు శ్రీ రాజమయ్యగారికి రప్పకుండా ఫస్ట్ ప్రయజు ఇవ్వాలని నేను కోరుతున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం తాను పన్నులు వేస్తే వేసింది కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను ఆదేశించింది. వ్యవసాయమీద, విద్యుచ్ఛక్తిమీద ఈ రకంగా మీరు పన్నులు రప్పకుండా పెంచి తీరాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను ఆదేశించింది. ఇది ఫెడరల్ టైప్ ఆఫ్ గవర్నమెంటు లేక యూనిటరీ టైప్ ఆఫ్ గవర్నమెంటు అని నేను అడుగుతున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను ఆదేశించేటటువంటి హక్కు, అధికారం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉండా అని నేను అడుగుతున్నాను. అదే యూనిటరీ టైప్ ఆఫ్ గవర్నమెంటు అయితే యూని ఫారమ్ గా దేశం అంతా టాక్సులు వేసుకోవచ్చు. రాష్ట్రాలకు ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి ఉన్నప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో వారు ఇంటర్ ఫియర్ అయినట్లు అవుతుంది, వారు జోక్యం చేసుకున్నట్లు అవుతుంది. ఇది మోరమైన విషయం. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఈ ఫెడరల్ సిస్టమ్ ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషను మీదనే నమ్మకం లేనట్లుగా తెలుస్తున్నది. నిజంగా నమ్మకమే లేకపోతే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను రద్దు చేసి ఒకే ప్రభుత్వంగా యూనిటరీ టైప్ ఆఫ్ గవర్నమెంటును కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ఏర్పాటు చేసుకుంటే ఈ కష్టాలన్ని పోతాయేమో. నియంతృత్వంగా వ్యవహరించేకంటే, రాష్ట్రాలమీద కూడా చలాయించే దానికంటే అంతా స్వంతంగా తీసుకుంటే సరి పోతుంది. ఒక్కరే ఏలుకుంటే పోతుందేమోనని అనిపిస్తున్నదని నేను మనవి

చేస్తున్నాను. మన ఎమ్. వి. కృష్ణారావుగారు ఫ్యామిన్ విషయంగా ఒప్పుకున్నారు. ముఖ్యంగా నెల్లూరులో తీవ్రమైనటువంటి పరిస్థితులు వస్తున్నాయి. నెల్లూరు జిల్లాలో అనలు పర్లాలు కూడా లేవు. ఇప్పుటికి నారుమచ్చు పోయడానికి నీళ్లు లేవు. త్రాగడానికి కూడా మంచినీళ్లు లేవు. అటువంటి పరిస్థితులు లాగ్ కడ రియాలై నాయి వ్యవసాయ కార్మికులకు పని మాపించాలంటే వసులు లేకుండా ఉన్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ముఖ్యమంత్రిగారు ఒత్తిడి తీసుకొని రావలసిన సమయం అనన్యుమైనది. గత సంవత్సరం మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం అడిగితే 100 కోట్ల రూపాయలు కరువు నివారణకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. దీనిపం మనం రూ. 200 కోట్లు అయినా ఈ సంవత్సరం తీసుకొని రావాలి. మీరు ఇప్పటికి బడ్జెటులో పెట్టుకున్నటువంటి డబ్బులు స్పిల్ ఓవర్ వర్క్కుకు ఇస్తూ కొత్తగా 200 కోట్ల రూపాయలు అయినా తెచ్చుకొని కొత్త ఇరిగేషను వర్క్కు స్టార్టు చేయాలి. ఎస్టిమేటును వేసి కూడా బ్యాక్ వర్క్ ఏరియాస్ లో పనులు నిలచిపోయి ఉన్నాయి నోరు కలిగిన వాళ్లు ఇంకకుముందే వర్క్కు ప్రారంభించారు. ఇప్పుడు ఆ నోరు కలిగిన వారికే స్పిల్ ఓవర్ వర్క్కు ఉన్నాయి. ఆ పనులు మాత్రమే పూర్తి చేస్తే కొత్త పనులు బ్యాక్ వర్క్ ఏరియార్ లో ఒకటి కూడా తీసుకోకుండా ఉంటే అన్నీ ప్రాంతాలకు న్యాయం కలిగే అవకాశం లేకుండా పోతుంది. అందుచేత ముఖ్యమంత్రిగారు అవసరం అయితే విమానంలో ఢిల్లీ వెళ్లి ఈ వ్యవహారానికి సంబంధించినటువంటి వ్యక్తులను కలుసుకొని ఒప్పించి, మెప్పించి డబ్బు వెంటనే తీసుకొని వచ్చి రిలీఫ్ మెజర్సు స్టార్టు చేయకపోతే ఆకలి చావులు కలిగేటటువంటి ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది. అప్పుడు ప్రభుత్వానికి చెడ్డ పేరు వచ్చేటటువంటి అవకాశం కలుగుతుంది. ఆకలి చావులను నివారించాలంటే వెంటనే రిలీఫ్ వర్క్కు ప్రారంభం కావాలి. శాశ్వతంగా ఔమనివారణకు పథకాలను అన్వేషించి—ఆ విధంగా వర్క్కు చేక్ అప్ చేయాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు:—ఉపాధ్యక్ష, ఈ ఎప్రోప్రియేషను బిల్లు ప్రజలపైన అదనపు ఖర్చును మోపడమే అయి ఉంది. సుమారు 7 నెలలబట్టి ఈ పరిపాలన సాగుతున్నట్లు వంటి వ్యవహారంలో ప్రధాన దాద్యత కలిగినటువంటి నాయకులు ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి దేశ పరిస్థితిని గుర్తించారా అని నేను అడుగుతున్నాను. అప్రమత్తంగా ఉన్నారా అని అడుగుతున్నాను. అయోమయ పరిస్థితిలో ఉన్నారేమో. అది మంచిది కాదు. ప్రజాస్వామిక వ్యవహారం సమిష్టి వ్యవహారం. సమర్థత, నీతి, నిజాయితీ ఉండాలి. ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించే ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఏ ధోరణిలో ఉందని నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారికి అనుభవం తక్కువగా ఉన్నది. పరిస్థితులన్నీ మామూలుగానే ఉంటాయని ఆయన అనుకొంటున్నాడు.

అయన అదృష్టవంతుడేమో. అడుగున బ్రహ్మాండమైన వార్కను యాకపుతున్నది. ఆ అపాయాలన్నీ గుర్తించాలి. బహు బాధ్యత ఎహించవలసినటువంటి మంత్రివర్గం ముతాలతో నిండి ఉన్నది ; అసమ్మతంతో నిండి ఉన్నది. కనుక ఈ మంత్రివర్గం ఆదర్శంగా ఉండలేని పరిస్థితులలో ఉన్నది. ఎక్కువ మంది అసమర్థులు, స్వార్థంతో కూడినటువంటి, పదవీ వ్యామోహం కప్ప ఇంకొక దృష్టం లేకుండా ఉన్నటువంటి వారితో ఎంతకాలం సాగుతుందని అడుగుతున్నాను. ఈ మంత్రివర్గాన్ని పెంచడంవ్వారా సాగుతుందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఒక బిల్తోను ఉద్యోగం ఇవ్వాలంటే కనీస క్వాలిఫికేషను చూస్తున్నారు. కాని ఈ మంత్రులకు క్వాలిఫికేషను అక్కరలేదు. ఆ రోజు ఎలాగ గడుపుకోవడమా అనేది మాత్రం కావాలి. ఇప్పుడు క్వాలిఫైడ్ రీసెఫర్ చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను. దేశం చాలా క్లిష్ట పరిస్థితులలో ఉన్నది. అప్పుడే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నూతన పన్నులు వేస్తేస్తున్నది. ప్లేట్టును కూడా వేయమంటున్నది. పన్నులు వేసేటప్పుడు మీ బాధ్యత అంతా ప్రభుత్వ యంత్రాంగానిది కదా. దానిలో సమర్థులు ఉంటే ప్రతి న్యూపైసా సక్రమంగా ఉపయోగిస్తారు దానిలో సమర్థులు ఉంటే యంత్రాంగాన్ని సక్రమంగా ఉపయోగిస్తారు. దానిలో సమర్థులు ఉంటే ప్రజలకు ఇచ్చేటటువంటి వాగ్దానాలు అమలు పెట్టడానికి చూస్తారు. ప్రజలకు ఇచ్చిన వాగ్దానాలు అమలు పెట్టకపోతే ఎట్లా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నేను కేబినెట్ డిప్యూటీ చేసినా, ఎక్స్‌పెండ్ చేసినా మీకు లాభం లేదు.

1-50 p.m.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మీరు ఇదంతా వేళాకోళం వ్యవహారంగా చూస్తున్నారు. రాజారాంగారు అక్కడ ఉన్నా బాగానే ఉంటారు, ఇక్కడ ఉన్నా బాగానే ఉంటారు. రోడ్ మీద తిరిగినా బాగానే ఉంటారు. వారికి ప్రజల విషయం ఎందుకు పడుతుంది ? మీకు కావలసింది 1500 రూ.ల జీతం, బంగళా, సెక్రటరీ మీ మాట వినేవారు ఉన్నారు. మీరు నిజాయితీతో పనిచేస్తున్నామని గుండెమీద చేయి వేసుకొని చెప్పగలరా ? మీకు ఉపద్రవం వస్తే రాష్ట్రానికి వచ్చినట్లే. మనం బయటకు వెళ్ళి చూస్తే తెలుస్తుంది. బయట ప్రజలు తిండిలేకుండా మలమల మాడుతున్నారు. 500 రూ.లు, 1,000 రూ.లు జీతం తెచ్చుకొనేవారు కూడ తమ పంసారాలు పోషించుకోలేకుండా ఉన్నారు. ప్రజలు నిరుద్యోగంతో అలమటిస్తున్నారు. ఈనాడు ఒక్క సమస్యపై పరిష్కరించినట్లు ఏ మంత్రి అయినా చెప్పగలరా ? నిజానికి చూసినట్లయితే — మిమ్ములను బహిరంగ విచారణ జరపవలసి ఉంటుంది. నేను క్రొదముతో అంటున్న మాట కాదు. మీపై బహిరంగ విచారణ జరిపే పరిస్థితి వస్తుందని చెబుతున్నాను.

Sri K. Ramanadham : Mr. Deputy Speaker Sir, Point of Order. "According to Rule 178, Sub Rule 4 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in A.P. Legislative Assembly, "the debate on an Appropriation Bill shall be restricted to matters of public importance or administrative policy implied in the grants covered by the bill which have not already been raised while the relevant demands for grants were under consideration." సి వి కె. రావుగారు ఇక్కడ ఉన్న ఎప్రోప్రియేషన్ బిల్లుకు సంబంధం లేకుండా — బడ్జెట్ జనరల్ డిస్కషన్లో మాట్లాడిన మాట్లాడుతున్నారు. ఈ ఎప్రోప్రియేషన్ బిల్లులో ఉన్న డిమాండ్స్కు సంబంధించి మాట్లాడాలి తప్ప — అంతకుపించి మాట్లాడటం ఇంటెలెవెంట్ అవుతుంది. దానివేద రులింగ్ ఇవ్వమని తమరిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి వి కె రావు :—మన మంత్రులు పండితులు. నిద్రపోయే పండితులు. నేను యీ ఎప్రోప్రియేషన్ బిల్లులో డిమాండ్ నెంబరు 91 — క్రింద మాట్లాడుతున్నాను. బయట ప్రజల పరిస్థితి చూడవలసిన వాధ్యుల మనపై ఉంది. బయట ప్రజానీకం తిండి లేకుండా వివరీకమైన యాచన పడుతున్నారు. మన స్టాఫ్ కూడ యాచన పడుతున్నారు. ఈనాడు మనకు చేచ్చిన పదవులను ఆధారం చేసుకొని అసమర్థతతో వ్యవహరించ కూడదు. ఈనాడు మీరు చేసిన వాగ్దానాలకు అమలుపెట్టాలని కోరుతున్నాను మీరు ప్రజలకు చాకగా బియ్యం సరఫరా చేస్తామని అన్నారు. అవినీతి నిర్మూలిస్తామని అన్నారు నిరుద్యోగం నిర్మూలిస్తామని అన్నారు. మీరు గుండెమీద చేయివేసుకొని ఇందులో ఏ ఒకటి అయినా చేశామని చెప్పండి. మీరు చేసే తప్పులు సెక్రటేరియట్ మీద, డిపార్టుమెంట్ మీద వేస్తున్నారు. మీరు ఇతరులమీద తప్పులు నెట్టటం తప్ప ఇంకొకటి చేయటంలేదు. మనం వెలుపటడిన తరగతులవారికి పెద్దయ్యల్ కాస్తువారికి హాస్టల్స్ పెట్టాము. ఈ కేటెగిరీలో 1500 మంది వున్నారు మొత్తం 80 వేల మంది రాష్ట్రంలో ఉన్నారు. ఇప్పుడు వారిని ఆ ప్రాంతంనుండి తరలించేస్తున్నారు. అది యీ ప్రభుత్వానికి అవఖ్యాతికాదా? ఆ పిల్లలకు తిండిపెట్టి ఆ హాస్టల్స్లో ఉండేటట్లు చూడాలి. కలెక్టర్స్ మీటింగ్ పెట్టారు, బాగానేవుంది. అయితే వారు సవ్యంగా జరపాలికదా. వాగ్దానాలు అమలుపెట్టాలికదా కాకినాడలో చాకగిపోయి పెడతామన్నారు. కాని పెట్టలేదు. అక్కడి ప్రజలు తిండిలేకుండా మలమల మాడు తున్నారు. కలెక్టర్ అది ఇంతవరకు అమలుపెట్టలేదు. రేపు సెలవులకు మా నియోజకవర్గానికి వెళ్ళినపుడు మీరు ఏమి చేశారని ప్రజలు మమ్మల్ని అడుగుతారు. కాబట్టి మీరు చెప్పినటువంటి వాగ్దానాలు అమలుపెట్టమని నేను కోరుతున్నాను.

Sri Syed Hassan:—Sir, it is commonly said that "No money, no fund. All the time we are hearing paucity of funds, lack of funds etc. The development of works being hampered, it is causing anxiety not only in our State but also throughout the country. It is a great matter to be looked into.

We have seen the other day, in my locality, two young boys 8 or 9 years old., own brothers - collected garbage, two loaves of bread and they have eaten it. One could understand the conditions of the poor people. They fasted and within an hour, they died. These are the conditions in our Country and our State. Seriously this should be looked into. There are two ways - one to levy taxes and so development works or the necessary works and the other is to cut down overhead expenses. Efficient collection of taxes should also be there. At present there is no efficiency in collection of taxes. Because the people who are responsible to collect the taxes neither get incentives nor are honest persons appointed for that purpose. so as long as this situation remains, we would find all the time "No money no fund" would be the slogan of our Government.

Sir, we are surprised to note that every minute more than 10 huge vehicles of police Department are used for carrying Sub Inspectors and Police Constables. for one km, the petrol consumption is 2 litres Government should look into this.

The mobile cars and mobile vans which are meant for specific purpose, are being used to collect their manacles from bicycle houses and from so many other places. I know there is weakness in the Police Department. The present Government is responsible.

Mr. Veerabhadra Rao, Sub-Inspector who was condemned in this Assembly last time, was recommended by the Government for the Pious Award. Similarly one Inspector- Mr. Vowel - I cannot pronounce his name properly- who was posted at the gate outside, this particular person who is posted at Warangal is responsible 2.00 p.m. for the rape. If an enquiry is conducted, the facts can be brought out. But the victims are under threat. They are afraid to reveal all these things. The same person is also after the young widow of Akhter Hussain, the producer & Director of films. He is after that girls and threatens her all the time, not to tell all these things.

Then there is the case of Orya girl. The conscience of the Chief Minister will say that what all has happened is a blunder and that Police was responsible for that; but the Chief Minister justifies police action. If this is the state of affairs it is the imagination of anybody as to what would be the fate of this Government and the State ?

Under the very nose of I.G.P., in front of his office there is a big gambling den, but no action is taken. There is one police officer

Volia (or some such name) and another officer Vijayarama Rao who conducted raid at Fateh Maidan Club and found persons gambling. But in front of I.G.P., Office there is den but nobody takes action; and moreover it is near the Assembly too.

I am addressing the Chief Minister my friend Sri Vengal Rao, not to repeat the mistake that the late Nizam VII committed of relying too much on police and police reports. I am giving a friendly warning to Sri Vengal Rao. The late Nizam was a very good man, but he relied too much on police reports; that was his one weakness. We have seen the fate. I wish the mistake is not repeated.

A few words about Exise Department. There are distilleries for illicit arrack at Mangalhot and Himayatsagar, Has anybody attempted to take action? We were informed that there was a shortage of more than 50,000 liters of alcohol. The Government says because of shortage liquor cannot be made. But has the Government taken any action against the unlawful activities of the liquor makers.

It is surprising that in the Medical Department many innocentness are being victimised. This is because of the Director of Medical and Health services and to some extent because of the Minister. A person who was pulled out of the Operation Theater by Dr. S. R. Rao naming him as a quack is continuing as Professor of Thorasite surgery. It was admitted on the Floor of the House that enquiry would be conducted, but nothing has been done. The post of a pathologist is a very important one. A senior pathologist has gone away from Osmania Hospital. He is out of India, but no proper arrangement has been made, with the result that quacks are brought in who use filthy language even against the senior male-nurses and male-assistants. He is being patronised by the Director and Minister for Health. He boasts so much about his honesty and impartiality. But may I ask the Minister for Health and the Chief Minister why Mr. Seethi is continued. If Summary Case Registers are called from City Civil and other City Courts they would show that for petty cases if we say that it was committed the fine will be Rs. 20/- But what happens is cut of Rs. 100/- Rs. 80/- are pocketed and Rs. 20/- deposited.

There is one Raj Gopal, to whom woman and wine are everything. How is it that one person was severely beaten and no....

M. Dv. Speaker :- You have spoken, I remember, all these things in your earlier Budget Speech.

Sri Syed Hassan :— But I seize the opportunity of the Chief Ministers presence here, and emphasise that if Sri Vengal Rao, who entered the office of Chief Minister with bounty of spirit and zeal continues to be the same, I am sure, he would make all the necessary enquiries and this is the reason that I am repeating the things.

There is one Subba Reddy in the Weights & Measures Department who is a corrupt person. When I wrote the Chief Secretary, he kindly replied that he is making investigation. But he was promoted and no enquiry made. He is now Joint Secretary or some such Officer now. Challenges were thrown through the Paper Anti Corruption about Ramanujam of the Economics & Statistics Department, but no action has been taken. There may be some other persons who were not responsible enough to take any action. But I would request the Chief Minister to go into the matter of all these Departments and the Panchayati Raj Department. I said earlier and again throw a challenge that if these things are not proved I would leave my Assembly seat.

శ్రీ జి. రాజారామ్ :— అధ్యక్ష, అప్రోప్రియేషన్ బిల్లు సభ్యులందరికీ తెలుసు. 1968-69 లో అదనపు ఖర్చు అయిన దాని విషయం. అది యంత అలస్యంగా తేవడానికి కారణం ఏమి అని నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు అన్నారు. నేను మొన్న డిమాండ్స్ పెట్టినప్పుడు చెప్పాను. ఏమి జాప్యం కలగలేదు. పబ్లిక్ ఆక్కౌంట్స్ కమిటీ తన రిపోర్టు యిచ్చిన తరువాత అది తేలవలసియున్నది. పబ్లిక్ ఆక్కౌంట్స్ కమిటీ 1970-71 లోనే రిపోర్టు యిచ్చినది. ఆ తరువాత రాష్ట్రంలో జరిగిన పరిస్థితులన్ని చెప్పాను. ఆ పాయింట్ మీద వారి విమర్శ ఎంతమాత్రం న్యాయమైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—రు. 5 లక్షలకన్న ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టినప్పుడు రిజిస్ట్రేచర్ కాంపైటుని లేదా ?

శ్రీ జి. రాజారామ్ :—అందుకొరకే తెచ్చాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఇప్పుడు తేవడంకాదు. వాళ్ళ మీ దృష్టికి తెచ్చినప్పుడే చేయాలి. పబ్లిక్ ఆక్కౌంట్స్ కమిటీ తీసుకురాకముందే తీసుకురావాలి. You have already violated them.

Sri G. Rajaram :—No violation has taken place. అధ్యక్ష, ఆ ఫ్లేట్ మెంట్ లోనే ఆ ఎక్స్ పెండిచర్ గురించి వివరంగా చూపించడం జరిగింది. అయితే, నేను ఒక మాట మనవిచేస్తాను. పబ్లిక్ ఆక్కౌంట్స్ కమిటీ ఆ ఎక్స్ పెండిచర్ ను అంతా పరిశీలించేసి, యా ఖర్చు సమంజసంగానే ఉన్నదని, దీనిని రెగ్యులరైజ్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది. పి. ఎ. సి. స్కూల్ బోర్డు చేసే, న్యాయసమ్మతమైనవి చెప్పిన తరువాత నేను డిఫెండ్ చేయవలసిన అవసరం లేదని

మనవిజేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు అనేక విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వచ్చారు. నిర్దిష్టమైన కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. వాటిని నోట్ చేసుకుని, వాటిపై చర్య తీసుకుంటాము. నిన్న నేను మనవిజేశాను, తిరిగి యిప్పుడు దానిని చెప్పదలచుకున్నాను రాష్ట్రంలో అనావృష్టివల్ల, ఇంతవరకు వర్షాలు సక్రమంగా లేనందువల్ల రాష్ట్రంలో ఒక విధమైన భయాందోళన బయలుదేరినది; అటువంటి వాతావరణం కనిపిస్తున్నది అందువలన, ప్రభుత్వం తరపున నేను మనవి జేస్తున్నాను—ఒకతట్టున వర్షాలు వస్తాయి, చక్కని పంటలు పండుతాయి. రాష్ట్రంలో ఆర్థిక సంక్షోభంనుంచి బయటపడుతుంది అనే ఆశ వున్నప్పటికీ, యింకో తట్టున ఎటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పటికీ, గతంలో ఎదుర్కొన్న విధిగానే ఆ సమస్యలను ఎదుర్కొనడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా సంసిద్ధంగా వున్నదని నేను మనవిజేస్తున్నాను, గౌరవసభ్యులకు తెలుసు—పూర్వంకూడా ఎంత తీవ్రమైన పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పటికీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వాటిని ఎదుర్కొని, రాష్ట్రంలో ఆకలి చావులతో చనిపోయినవారు అని అనకుండా చేశాము. ఇది అందరికీ తెలుసు. అందువలన, గౌరవసభ్యులకు, ప్రజలకు యీ సభద్వారా మరొకసారి యిస్తున్న ఎస్యూరెన్స్ ఏమిటంటే—

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఆకలిచావులు లేవు అంటున్నారు. హౌస్ కమిటీని నియమించి విచారించడానికి పూనుకుంటారా ?

శ్రీ జి. రాజారామ్ :—అందువలన, నేను మనవిజేసేదేమంటే—ఎటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పటికీ, జాప్యంలేకుండా, వాటిని ఎదుర్కొనడం జరుగుతున్నది. బడ్జెటు అంచనాల సందర్భంలోలు, ఎక్స్ ప్రెయిషన్ బిల్లు సందర్భంలోను ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. ఇంకా ఆదనంగా చెప్పవలసినదేమీలేదు. ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసినదిగా నేను కోరుతున్నాను.

(Mr. Speaker in the Chair)

Mr. Speaker :—The question is :

That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 5) Bill, 1974, be taken into consideration.

The motion was adopted.

Mr. Speaker :—The question is :

That Clause 2, clause 1 & Enacting formula long title of the Bill do form part of the Bill.

The motion was adopted and Clause 2, and Clause 1, Enacting Formula and long title were added to the Bill

Sri G. Raja Ram :—Sir, on behalf of Chief Minister I beg to move:

That the A. P. Appropriation (No. 5) Bill, 1974 be passed.

Mr. Speaker :—Motion moved—The question is :

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No.5) Bill, 1974, be passed "

The motion was adopted.

The A. P. Appropriation (No. 6) Bill, 1974.

Sri G. Raja Ram :—Sir, on behalf of Chief Minister, I beg to move :

" That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 6) Bill, 1974, be taken into consideration. "

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ :—అధ్యక్ష, ముఖ్యంగా యీనాడు రాష్ట్రంలో వున్న వర్షాభావ పరిస్థితి, ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న యీతి బాధలు దృష్టిలో పెట్టుకుంటే—యీనాడు యీ బిల్లును ఏదో ఒకవిధంగా పాస్ చేసుకునిపోవడంవల్ల ప్రయోజనం లేదని చెబుతున్నాను. ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న పరిస్థితులను గురించి చాలా తీవ్రంగా ఆలోచించాలి. ముఖ్యంగా, 50, 60 రోజులు అయినప్పటికీ, వర్షం ఎక్కడా కనరావడం లేదు అయితే రాష్ట్రంలో వర్షం పొంగిపొర్లుతున్నప్పటికీ, ఆంధ్రదేశంలో మాత్రం జేమ పరిస్థితులు ఏర్పడి అట్టడుగునవున్న బీద ప్రజలు తిండిలేని దొర్లాగ్య పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఇది సామాన్యమైన విషయం కాదు. తొన్నలు బస్తూరు, 175, ఇవాళ మార్కెటు వాల్యూ వంద రూపాయలు వడ్లు అమ్ముతున్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితిలో హుజురులు అట్టడుగున వున్న బీద ప్రజలు కట్టకట్టలాడుతూ చాలా అధ్వాన్న పరిస్థితిలో ఉన్నారు. చౌక డిపోలు పెట్టించి సరఫరామైన ధాన్యం ఆహారధాన్యాలు సుఖరా చేయటానికే ప్రజలకు ఆహార పదార్థాలు లేక అన్నార్తులై దీనావస్థలో పడతారు. బిల్లు పాస్ చేసుకుని వెళ్లి పోంగినే మన పని అయిపోయి దనుకోవడం సరికాదు. సజ్జ, తొన్న పూర్తిగా పంటలు పోతున్నాయి. వరిమళ్లు గడ్డిబీళ్లుగా తయారై అగ్గిపెల్లగిస్తే మండి పోయేట్లుగా వున్నాయి. రైతులు ఆందోళన పడుతున్నారు. పెట్టుబడి అంతా రికవర్ అవుతుందా? లేదా అనే ఆందోళనలో ఉన్నారు. అందువల్లన, నాలుగున్నర కోట్ల ప్రజలను యీ పరిస్థితిలో ఆదుకొనలేకపోతే పరిస్థితి మరింత అధ్వాన్నంగా తయారవుతుందని చెబుతున్నాను.

ఇంకొక విషయం కూడా మనవిచేయాలి. ఇంక, గ్రామాలలో భూదాహంతో భూస్వాములు హరిజనులపై దమనకాండ జరుపుతున్నారు. ఈ విషయంలో పోలీసు యంత్రాంగాన్ని అదుపులో పెట్టడం లేదు. సరిగదా, వారిని హింసాయుతమైన పద్ధతిలో సాంఘిక బహిష్కారం చేస్తున్న భూస్వాములకు వత్తాసు యిచ్చి, వారికి మెషినరీగా ఉపయోగపడి మన రాష్ట్రంలో, కొన్ని ప్రాంతాలలో వారు అనుసరిస్తున్న విధానాలు చాలా ఘోరంగా వున్నాయని మనవి జేస్తున్నాను. ఇది చాలా తీవ్రంగా తీసుకోవలసిన విషయం. మా జిల్లాలో జరుగుతున్న విషయాలను గురించి క్రీందటితడవ యిక్కడ సభదృష్టికి తీసుకు రావడం జరిగింది. అదే విధంగా ఇంకొక

విషయం కూడా నేను మనవిజేయక తప్పదు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ యీ నాడు అనేక రంగాలలో తమ పాలిసిస్ సరియైన పద్ధతులలో వర్కవుట్ చేసి, అనేక వర్గాలను కలుపుకుని తమలక్కాన్ని చేరుకోవడానికి ముందుకు వెడుతున్న విషయాన్ని గురించి నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. అనేక ఉద్యమాలలో తాము తీసుకున్న నిర్ణయాలను ఆవరణలో కర్తవ్యాన్ని తెలియజేస్తూ ముందుకు వెడుతున్నది. ఎక్కడ నుంచి యీ అవగాహన ఏర్పడింది, ఎక్కడయితే మొట్టమొదట ఆర్గనైజేషన్ బలం వున్నదో అక్కడ దానిని సప్లై చేయడానికి, క్రష్ చేయడానికి, యీనాడు పోలీసు యంత్రాంగమంతా కూడా, అక్కడవున్న భూస్వామ్యవర్గాలకు వత్తాసు యిచ్చి పార్టీ ఆర్గనైజేషన్ ను పాడు చేయడానికి పూనుకున్నదంటే, పై నుంచి సి.పి. ఐ. చేస్తున్న ఉపద్రవకరమైన కార్యక్రమం గాని, దేశాన్ని ముంచేసే కార్యక్రమంగాని వున్నదని, ఆ డేంజర్ ఏదోవున్నట్లు ఎందుకు అనుకుంటున్నారో, అది ఎక్కడ వుందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఈ మంత్రి వర్గం ఏర్పడిన తరువాత, రాష్ట్రంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ బలంగా వున్నచోట పోలీసులు సప్లై చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. భూస్వామ్య వర్గాలకు అనుకూలంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. ఖమ్మం జిల్లాలో మొన్ననే మాకు ప్రాణానికి అపాయంగా వున్నదని చెప్పుకున్నట్లువంటి చోట ఖమ్మం రూరల్ పోలీసు సబ్-ఇన్ స్పెక్టర్ మీకు వున్న స్టేటస్ ఏమిటి? మిమల్ని చంపినా దిక్కెవడు; అని ఆనడం. ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత హత్యరాజకీయాలకు అలవాటుపడిన సి.పి.ఎం. చేస్తున్న దానికి పోలీసులు వత్తాసు యివ్వడం ఇదంతా కొత్తపరిణామమా? ఈ మంత్రి వర్గం ఏర్పడిన తరువాత ఇదొక కొత్త పరిణామమా? అనే సందేహం మాకు కలుగుతున్నది. నా నియోజక వర్గంలో 17 హత్యలు జరిగినవి. ఈ హత్య రాజకీయాలలో, ఎవరయితే ఆచూకీ యిస్తారో వారి పైనే హరాస్ చేయడం, ఖమ్మం, సబ్-ఇన్ స్పెక్టర్, రామరెడ్డి, అనేక ఉద్యమాలలో ముందుకు వెడుతున్న కార్యకర్తలను మిమ్మల్ని చంపినా, మీకు దిక్కెవరనే వైఖరి తీసుకోవడం అర్థం లేకుండా వుంది. భద్రచలంలోవున్న సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్ కూడా యిదే విధంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడు. కంప్లెయింట్ యిచ్చినవారినే హరాస్ చేయడం జరుగుతున్నది. బూతులు తిట్టడం చంపుతామనడం, కంప్లెయింట్ యిచ్చిన వారినే నా నా బాధలూ పెట్టడం యీ పరిణామం ఎందుకు వచ్చిందో, యీ ఎలక్షన్ ను తర్వాత, నాకు అర్థం కావడం లేదు, జిల్లా పరిపాలన యీ రకంగా వుంటే మాత్రం యిది పాక్షికంగా, ఇక్కడ నుంచే వర్కవుట్ అవుతున్నదనే ఆపోహపడవలసిన అవసరం వుంటుందని మాత్రం నేను యీ మంత్రి వర్గాన్ని హెచ్చరిస్తూ వెలపు తీసుకుంటున్నాను.

2.20 p.m.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్ష. ఆహార సమస్య చాలా తీవ్రంగా ఉన్నది. దీనిని గురించి నేను మంత్రులకు ఒక సలహా చెప్పదలచుకున్నాను. మా జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు పర్యటించడానికి, ప్రజల మధ్యకు వెళ్లడానికి ఒక మంత్రిని ఎవరిదైనా పురమాయించమని ముఖ్య మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. నేను కూడా వారితోపాటు హాజరవుతాను. ప్రజల మధ్యకు వెళ్లాలి—యిది డెస్ట్ అన్నమాట ముఖ్య మంత్రిగారు యీ నిర్మాణాత్మకమైన సలహాను తీసుకోని మా జిల్లాకు ఒక మంత్రిగారిని పంపిస్తే, హాజరవుతాము, రెండు మూడు రోజులు చూచి ఆహార సమస్యను గురించి ఏమైనా చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

ఇక, రెండవది, ఇక్కడ వున్న సిబ్బంది విషయంలో చెబుతున్నాను. శ్రీ వెంగళరావు గారికి ముందున్న ముఖ్య మంత్రిగారు ఒక వాగ్దానం యిచ్చి వున్నారు. బడ్జటు పెషనులో బోనస్ యిస్తామని అన్నారు. దురదృష్ట వశాత్తు వారు పోయారు అదృష్ట వశాత్తు వీరు వచ్చారు. అందువల్ల, ఆ వాగ్దానం నిలబెట్టు కోవడం మంచిది. ఈ విషయంలో కాదు అనకండని చెబుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వారు చెబితే కాకుండా పోతుందేమో, వారు మాట్లాడక ఊరుకుంటే వస్తుందేమో వస్తే:

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అయితే, నేను చెప్పనే లేదు అనుకొని చేయండి. సుహృద్భావంతో చేయండి అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. జనార్దనరెడ్డి :—అధ్యక్ష, డ్రాయి సందర్భంలో జిల్లా లో కాంట్రాక్టరులు లక్షల కొలది విలువగల పనులు చేశారు. వారికి పేమెంటు కాలేదు, ఒక్క కరీంనగరం జిల్లాలోనే పది లక్షల బిల్లులు మిగిలి పోయాయి, వాటిని వెంటనే రిలీజు చేయిస్తారా? బడ్జటు పాస్ చేస్తున్నాము కదా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇప్పుడు పాస్ చేసేదాంట్లో అది లేదు.

శ్రీ వి. జనార్దనరెడ్డి :—లేక పోతే ఎట్లా పేమెంటు చేస్తారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—1968-69 సంవత్సరానికి యిప్పుడు పాసవుతుంటే యిందులోంచి యివ్వడ మనేది ఎట్లా వస్తుంది? అది వేరే, యిది వేరే.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్ష, తమరు చెప్పినా, మేము చెప్పినా ఎప్రోప్రియేషను బిల్లులో వున్న డిఫెన్సును వారు డిఫెండు చేసు కొంటున్నారు కాబట్టి వారికేమీ అర్థం కావడం లేదు. రు. 5 లక్షలు దాటిన ప్రతి మొత్తము కూడా రెజిస్ట్రేషరు ఆమోదం పొందాలన్నప్పుడు ఆ పద్ధతిని వారు బ్రేక్ చేస్తున్నారు. వెంగళరావుగారు వచ్చిన తరువాత పోలీసు పాలీస్ మారినట్లుగా అర్థమవుతోంది. నేరుస్తులను విడిచిపెట్టి నేరానికి గురైన వారిని తన్నడం, జైల్లులో పెట్టడం జరుగుతున్నది. అక్కమాంబా టెక్స్టైల్సులో సమ్మె వోటీసు యిస్తే పోలీసు కాంప్లెక్టులు పెట్టారు అక్కడ.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—పోలీసు డిపార్టుమెంటు యమధర్మరాజు డిపార్టుమెంటు అని ముఖ్యమంత్రిగారు మొదటి రోజుననే చెప్పారు. అప్పుడు మీరు మాట్లాడక ఊరుకుని యిప్పుడు.....

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—డిపార్టుమెంటు యమధర్మరావు అయినా మంత్రిగారు యింకా కాలేదు కదా....లేదరు మంత్రిగారు ఒక పెక్రటరీని ఉద్యోగంలో పెట్టుకోమని నిదదవోలులో.....

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దీనికి వారు చెప్పేదానికి సంబంధం ఏమిటి ?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—పోలీసుకు — లా అండ్ ఆర్డరుకూ సంబంధం ఉన్నది. ఎప్రోప్రియేషను ఎట్లా వున్నదో చెబుతున్నాను. పదేండ్లయింది, పెనుగొండలో రెండేకరాల భూమి, పది వేల రూపాయలు పి.హెచ్.సి.కి యిచ్చారు, అది శాంతను కావడం లేదు. ఈ విధంగా పరిపాలనా విధానంలో చాలా లోట్లు వున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు పరిపాలనను స్క్రీమ్ లైను చేస్తాను, రివల్యూషనైజు చేస్తాను, రిఫారమ్సు పెడతాను, అన్యాయాలను ఎదుర్కొంటాను అని వాగ్దానపరిపరలు, అదేపనిగా పత్రికా ప్రకటనలు చేశారు. కానీ ఆచరణలో ఒక్కటి అమలు జరగడం లేదు పబ్లిక్ గోదావరి జిల్లాలో గ్రామాలలో వారానికి కుటుంబానికి ఒక కె.జి. చొప్పున చౌకడిపోలలో యిస్తున్నారు...

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఒక్క రోజులో మూడు లక్షల రూపాయలు వసూలు చేసి కాలేజీ పెట్టించిన ప్రాంతం అది. అది ఏదో పేద ప్రదేశంగా మార్లాడతారేమిటి వారు ?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—పేద ప్రదేశమని కాదు. పెద రైతుల దగ్గర క్వింటాలుల కొలదీ ధాన్యం వుంటే ప్రతి గింజా కూడా ప్రభుత్వం తీసుకొని పంచిపెట్ట వలసినదే. కానీ పోలీసువారు వారితో కలిసిపోయి ఆ సమాచారం పైకి రానీయడం లేదు. పైగా, చింతలపూడి, పోలవరం తాలూకాలలో ఒక కె.జి. బియ్యంతో ఎట్లా బ్రతుకుతారు ? మంత్రులు ఒక్క నాలుగు రోజులు అది తింటే తెలుస్తుంది. ధాన్యం వున్నది కానీ క్వింటాలు కొలదీ ధాన్యం నిలవ వుంచినవారి నుంచి ఎమర్సనీ బేసిస్ మీద ఖచ్చితంగా వసూలు చేయించండి. అధికారులు లంచాలు తీసుకొంటున్నారు. తాళాలు వేయడం, డబ్బు తీసుకోవడం, విడిచిపెట్టడం జరుగుతున్నది. లక్షల కొలదీ బస్తాలు పబ్లిక్ గోదావరి జిల్లాలో ఉన్నది దానిని బయటకు తీయించాలి. ప్రభుత్వ విధానం మారాలి, ధాన్యం నిలవపోసిన వారిని పట్టుకోవాలి. రేలంగిలో రంగిశెట్టి వీరన్న అనే రైతు యింటిలో ధాన్యం నిలవ వున్నది. అటువంటివి పట్టుకొని బయటకు తీయకపోతే పరిపాలన సరిగా వుండదు, శాంతి భద్రతలు సరిగా వుండవు అని మనవిచేస్తూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. రాజారాం :—గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలన్నీ నోట్ చేసు కున్నాము తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

Mr. Speaker :—The question is :

“That the A, P. Appropriation.” (No. 6) Bill, 1974, be taken into consideration”.

The motion was adopted.

Mr. Speaker :—The question is :

“The Cluse 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill”.

re : Time for receipt of amendments to
A. P. Factories and Establishments (National,
Festival and other Holidays) Bill, 1974.

The Motion was adopted and Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri J. Vengal Rao :—Sir, I beg to move :

“ That the Andhra Pradesh Appropriation (No.6) Bill, 1974 be passed ”.

(Pause)

Mr. Speaker :—Motion moved. The question is :

“ That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 6) Bill, 1974 be passed. ”

The motion was adopted.

ANNOUNCEMENT

re : TIME FOR RECEIPT OF AMENDMENTS TO THE A. P. FACTORIES AND ESTABLISHMENTS (NATIONAL FESTIVAL AND OTHER HOLIDAYS) BILL, 1974 AND OTHER BILLS.

Mr. Speaker :—The amendments to the following Bills coming up for discussion on the 5th August 1974 will be received upto 3 P.M. on 2nd August 1974 :

1. The Andhra Pradesh Factories and Establishments (National Festival and other Holidays) Bill, 1974.
2. The Andhra Pradesh (Andhra Area) Irrigation Works (Levy of compulsory water cess) Amendment Bill 1974.
3. The Andhra Pradesh Re-enacting and Repealing Bill, 1974.
4. The Andhra Pradesh Non-Agricultural Lands (Amendment Bill, 1974.
5. The Andhra Pradesh Land-Revenue (Additional Land-Revenue Assessment) on wet Lands Bill, 1974.

The House stands adjourned to meet again at 3 P. M. on Monday, the 5th August 1974.,

The House then adjourned.

2-28 p.m.

